هفته‌نامه
صدا و سیما

هفته‌نامه داخلی صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران ■ سال سی‌ودوم ■ شماره ۱۵۲۴ ■ شنبه ۱۲ اردیبهشت ۱۴۰۵ ■ ۱۶ صفحه ■ توزیع: تهران و مراکز استان‌ها

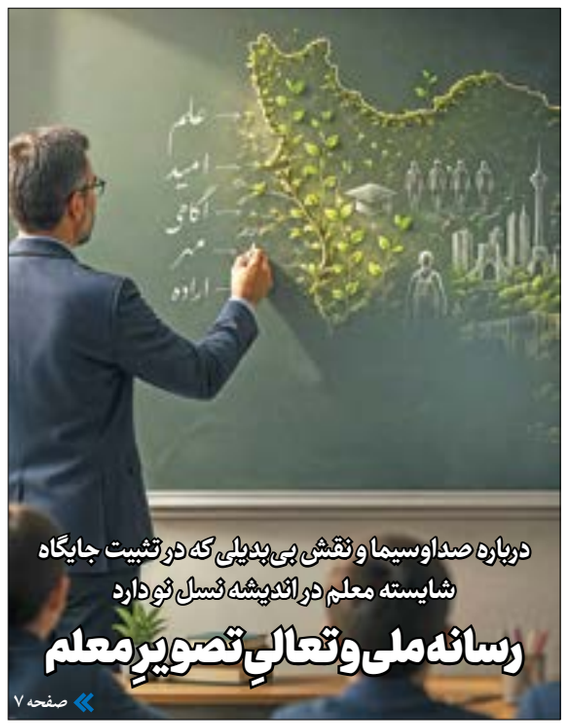

درباره صداوسیما و نقش بی‌بدیلی که در تثبیت جایگاه شایسته معلم در اندیشه نسل نو دارد

رسانه ملی و تعالیِ تصویرِ معلم

صفحه ۷

چگونه پرس‌تی‌وی با تکیه بر تحلیلگران بین‌المللی، روایت رسمی جنگ را به چالش می‌کشد؟

خط‌شکنی روایت‌ها در سپهر جهانی

صفحه ۵

نقش‌آفرینی شاعران و خوانندگان در جنگ تحمیلی سوم را با نگاهی به تجلی پیوند ناگسستنی ملیت و مذهب در آینه موسیقی بررسی کردیم

نغمه ایمان و اراده در میدان حماسه

صفحات ۸ و ۹

مدیر امور نگهداری و تعمیرات از نقش‌آفرینی همکارانش در پایداری و حفظ جام جم می‌گوید

زیرساخت‌های حیاتی در سایه تلاش متخصصان

صفحه ۶

نگاهی به مستندهای روی آنتن تلویزیون درباره زندگی در سایه جنگ و مقاومت ملت

روایت‌هایی که حافظه تاریخ می‌شوند

صفحه ۳

روان‌شناس بالینی و کارشناس مرکز بهداشت و درمان برایمان بازگو می‌کند

کلیدهای مهار اضطراب در روزهای بحران

صفحه ۴

به‌احترام آنان که دمی دست از خدمت برنداشتند و در نبرد روایت‌ها، زیر موشک‌باران دشمن ایستادند تا صدای ایران را مخابره کنند

هم‌سنگران لحظه‌های سخت

صفحه ۱۱

مرکز کودک و نوجوان سیما در روزهای جنگ یار مهربان خانواده‌ها بود

همدلی رسانه ملی با کودکان وطن

صفحه ۲

گفت‌وگو

رئیس مرکز طرح، برنامه‌وبودجه سازمان ضمن ارائه توضیحاتی درباره بودجه‌ریزی سال جاری، تأکید کرد

تداوم آنتن در بحران، نشانه تاب‌آوری رسانه ملی

شاهید مظفری، رئیس مرکز طرح، برنامه‌وبودجه صداوسیما در پاسخ به پرسشی درخصوص احتمال تغییر در بودجه‌ریزی رسانه ملی به‌واسطه شرایط خاص ناشی از جنگ تحمیلی سوم که بر کشور حاکم است و تحولات، چالش‌ها و راهکارهای پیش رو توضیح داد که روند بودجه‌ریزی تغییر می‌کند. درواقع روندی که سال گذشته داشتیم، در سال ۱۴۰۵ نیز ادامه پیدا خواهد کرد؛ اما شرایط جدید ایجاب می‌کند که نگاه متفاوتی به موضوع داشته باشیم. وی افزود: یکی از محورهای اصلی فعالیت مرکز طرح، برنامه‌وبودجه به‌عنوان حوزه‌ای که مسئولیت دبیرخانه شورای بهره‌وری سازمان را بر عهده دارد، برگزاری جلسات مستمر هفتگی با بخش‌های گوناگون برای شناسایی ظرفیت‌های ارتقای بهره‌وری در سازمان صداوسیما بوده است. بیش از ۱۰۰ کاربرگ شناسایی و تکمیل شد تا ارتقای بهره‌وری محقق شود. ارتقای بهره‌وری دو محور اصلی دارد؛ نخست، مدیریت بهتر منابع و دوم، افزایش درآمدها و شناسایی ظرفیت‌های درآمدی و این دو موضوع باید هم‌زمان دنبال شوند تا بتوانیم شرایط موجود را بهتر مدیریت کنیم و در سال جاری همین رویکرد را ادامه می‌دهیم.

تشدید چالش‌های بودجه‌ای در پی خسارات جنگ

رئیس مرکز طرح، برنامه‌وبودجه صداوسیما تصریح کرد: به‌دستور رئیس سازمان صداوسیما به‌صورت موازی در چند جهت برنامه‌ریزی برای بودجه‌ریزی و ارتقای بهره‌وری را دنبال می‌کنیم. واقعیت این است که مشکلات بودجه‌ای رسانه ملی که از قبل پیش‌بینی می‌شد، امسال تشدید خواهد شد.

وی افزود: ردیف بودجه‌ای که امسال برای صداوسیما مصوب شده است در حالت عادی ما را با کسری چند همتی مواجه می‌کرد و حالا با توجه به اتفاقات و خسارت‌هایی که در جریان جنگ به وجود آمد، چند ده همت خسارت وارد شده و چند ده همت نیاز داریم تا به شرایط پدافند غیرعاملی برگردیم که باید داشته باشیم و تدابیری که پیش‌تر اندیشیده شده بود دومرتبه باید به حد مطلوب و پایدار بازگردد.

مظفری ادامه داد: همین مسئله باعث شده نیاز مالی سازمان و میزان منابع موردنیاز آن به‌مراتب افزایش پیدا کند. در چنین شرایطی، مصارف ما بسیار از منابع پیشی گرفته است. به همین دلیل، تدبیر این وضعیت تنها بر عهده یک فرد یا یک جایگاه خاص نیست و همه همکاران باید بدانند که امسال نیازمند تدابیری ویژه هستیم.

رئیس مرکز طرح، برنامه‌وبودجه صداوسیما با بیان اینکه ما به‌نوعی در یک سال خاص و در شرایط جنگی قرار داریم، گفت: لازمه مدیریت این وضعیت آن است که با نوآوری و خلاقیت، بهره‌وری را با یافتن راه‌های درآمدی جدید و مدیریت بهینه منابع موجود افزایش دهیم. به همین منظور راهکارهای متعددی شناسایی شده و در حال طراحی است.

اهمیت توجه ویژه همکاران به کلیدواژه «هم‌افزایی»

وی یادآوری کرد: با شجاعتی که ریاست سازمان صداوسیما داشت، افزایش‌های لازم در حقوق اعمال شد و همین موضوع باعث شده بخش عمده‌ای از بودجه ما به حقوق اختصاص پیدا کند. از این‌رو، همه همکاران باید خودشان را برای سالی که با شرایط جنگی همراه است، آماده کنند که برای تحقق آن یک واژه کلیدی وجود دارد و آن کلیدواژه «هم‌افزایی» است. اگر بتوانیم هم‌افزایی را به‌عنوان یک فرهنگ سازمانی در مجموعه توسعه دهیم، بسیاری از هزینه‌های ما کاهش پیدا می‌کند و درعین‌حال کیفیت کارها نیز افزایش می‌یابد و سازمان چابک‌تر می‌تواند کارهایش را انجام دهد.

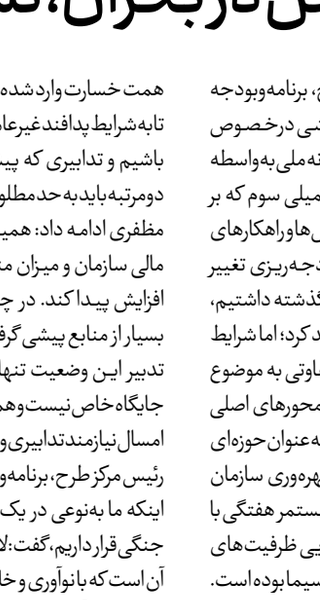

اهمیت تضمین تاب‌آوری در همه ابعاد

رئیس مرکز طرح، برنامه‌وبودجه صداوسیما با اشاره به اهمیت افزایش تاب‌آوری و توجه به آن در تمام ارکان اجتماع ازجمله صداوسیما در شرایط بحرانی اظهار کرد: در بحث تاب‌آوری نیز باید گفت: می‌بایست پیش‌بینی‌های لازم را از قبل داشته باشیم تا در شرایط بحران بتوانیم به کار خود ادامه دهیم. سازمان صداوسیما ثابت کرد بستری تاب‌آور دارد و علی‌رغم همه هجمه‌ها و حملاتی که به رسانه ملی شده است دیدیم که آنتن چطور بی‌وقفه حفاظت شد و حتی لحظه‌ای آنتن خاموش نشد.

مظفری ادامه داد: درواقع تاب‌آوری ابعاد مختلفی در ابعاد فنی، نیروی انسانی و زیرساخت‌ها دارد، اما مهم‌ترین بخش آن، موضوع سیگنال و تولید است. برای رسیدن به این هدف و تاب‌آوری در تمام ابعاد، لازم است ساختارها درون‌زا شوند و اقتصاد صداوسیما به سمت یک الگوی مقاومتی و درون‌زا حرکت کند. در حقیقت شعار سال رهبری یعنی «اقتصاد مقاومتی در سایه وحدت ملی و امنیت ملی» برای سازمان صداوسیما صادق است و اگر به سمت اقتصاد مقاومتی در رسانه ملی پیش برویم حتماً تاب‌آوری تضمین می‌شود.

آنتن‌های صداوسیما همچون ایران، استوار ماندند

رئیس رسانه ملی هفته گذشته در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: « در دو جنگ اخیر؛ بارها به مراکز صداوسیما حمله کردند، ولی آنتن‌ها هم مانند ایران پایدار باقی ماندند. آنچه دشمن می‌داند؟ پیروزی ایران در جنگ روایت‌هاست. آنچه نمی‌فهمد؟ ایثار و شهادت‌طلبی سربازان رسانه‌ای امام خامنه‌ای است.»

پیمان جبلی همچنین هم‌زمان با پیام مشترک وحدت مسئولان در توییت دیگری نوشت: « در ایران ما تندرو و میانه‌رو وجود ندارد؛ همه ما «ایرانی» و «انقلابی» هستیم و با اتحاد آهنین ملت و دولت، با تبعیت کامل از رهبر معظم انقلاب متجاوز جنایتکار را پشیمان خواهیم کرد. یک خدا، یک رهبر، یک ملت، و یک راه؛ آن هم راه پیروزی ایرانِ عزیزتر از جان.»

پیام رئیس رسانه ملی برای سالروز تأسیس رادیو در ایران

رئیس رسانه ملی با صدور پیامی به احمد پهلوانیان معاون صدا، سالروز تأسیس رادیو را به همکاران صدای جمهوری اسلامی ایران تبریک گفت.

در پیام پیمان جبلی آمده است:

«برادر عزیز جناب آقای دکتر پهلوانیان، معاون محترم صدا

روز رادیو را به تک‌تک همکاران سخت کوش و عزیزم در صدای جمهوری اسلامی تبریک عرض می‌کنم. این روزها که شاهد رشادت‌ها و حماسه‌آفرینی‌های رزمندگان دلیر ایران اسلامی در جنگ با دشمن یاغی و ایستادگی تاریخی و قهرمانانه مردم سرافرازمان در برابر تجاوز و جنایت ظالمان امریکایی صهیونی بودیم و هستیم، وظیفه خود می‌دانم از زحمات و مجاهدت‌های نادیده همکاران صف و ستاد رادیو و همه عوامل آن از دبیران و سردبیران و تهیه‌کنندگان و گویندگان و مجریان و صدابرداران و مدیران و مهندسان و... صمیمانه تشکر و قدردانی نمایم و برای همه آرزوی سلامتی و صحت و توفیقات روزافزون طلب نمایم.»

روایت رئیس مرکز تحقیقات صداوسیما از رشد مخاطبان در جنگ تحمیلی سوم

میزان مخاطب رسانه ملی به ۷۶ درصد رسید

شبکه خبر و برنامه «به‌وقت ایران» در میان پربیننده‌ترین‌ها

محسن شاکری‌نژاد، رئیس مرکز تحقیقات صداوسیما نتایج آخرین نظرسنجی انجام شده درباره میزان مخاطبان رسانه ملی در جنگ تحمیلی سوم را اعلام و عنوان کرد: در نظرسنجی که اخیراً در سطح مراکز استان‌ها، شهرستان‌ها و روستاهای کشور انجام دادیم، میزان مخاطب صداوسیما در ایام جنگ تحمیلی سوم به ۷۶ درصد رسیده بود که این رقم، افزایشی بیش از ۱۰ درصد را نشان می‌دهد و بیانگر آن است که در بازه زمانی ایام جنگ، میزان مخاطب صداوسیما افزایش داشته است.

وی افزود: همچنین در این نظرسنجی از مردم پرسیدیم شبکه‌ای که در ایام جنگ رمضان بیشتر تماشایش کرده‌اند، کدام بوده است؟ براساس نتایج به‌دست‌آمده، شبکه خبر با اختلاف، بالاترین میزان مخاطب را داشته و بالغ‌بر ۵۹ درصد از پاسخ‌دهندگان اعلام کرده‌اند که شبکه خبر را دنبال می‌کرده‌اند. البته این به آن معنا نیست که سایر شبکه‌های رسانه ملی دیده نمی‌شدند، بلکه معمولاً تلویزیون روشن بوده و روی شبکه خبر قرار داشته، اما در زمان پخش سریال‌ها یا برنامه‌های دیگر، تغییر می‌کرده است. بااین‌حال، عمدتاً زمانی که تلویزیون مخاطبان روشن بوده، روی شبکه خبر قرار داشته است.

رئیس مرکز تحقیقات صداوسیما ادامه داد: این نتایج جدید هم افزایش مخاطب صداوسیما نسبت به فصل قبل را نشان می‌دهد و هم از مرجعیت رسانه ملی، به‌ویژه شبکه خبر، به‌عنوان یک دستاورد مهم در ایام جنگ حکایت دارد. ضمن اینکه در مورد ویژه‌برنامه‌های ایام جنگ نیز باید گفت شبکه خبر و برنامه «به‌وقت ایران» در میان پربیننده‌ترین برنامه‌های ویژه جنگ قرار داشتند.

وی با تأکید بر اینکه صداوسیما در جنگ اخیر تلاش کرد به بحث تاب‌آوری مردم کمک کند، اظهار کرد: صداوسیما در همین چارچوب، برنامه‌هایی را برای همراهی با شرایط جنگی و تقویت روحیه عمومی روی آنتن برد. در ارزیابی‌های انجام‌شده درباره میزان اثرگذاری رسانه ملی، از این منظر نیز بررسی شد که صداوسیما تا چه اندازه بر حضور مردم در تجمعات و میادین تأثیر گذاشته و تا چه حد در پوشش این رویدادها موفق بوده است. نتایج این سنجش‌ها نشان می‌دهد که درصدهای بسیار بالایی، تا حدود ۸۰ درصد، بیانگر موفقیت صداوسیما در تشویق مردم به حضور در تجمعات و میادین و نیز در پوشش تصویری این رویدادها بوده است.

شاکری‌نژاد یادآوری کرد: اگر از این زاویه به موضوع نگاه کنیم، می‌بینیم که یکی از ملاک‌های مهم تاب‌آوری، حضور مردم در میدان است و سازمان صداوسیما در این زمینه کاملاً موفق عمل کرده است. رسانه ملی توانسته مردم را به حضور در میدان تشویق کند و همین حضور مردمی، بسیاری از توطئه‌های دشمن و عوامل داخلی آن را خنثی کرده است. می‌توان صداوسیما را در رسیدن به چنین دستاوردی مؤثر دانست.

قهرمانان نمی‌گذارند این پرچم بر زمین بماند

در روزهایی که میدان نبرد و خیابان‌ها دوشادوش همدیگر، سیلی جانانه‌ای به دشمن امریکایی صهیونیستی زده‌اند، جامعه ورزش هم در میانه این میدان، آگاه و بیدار نقش‌آفرینی می‌کند. شبکه ورزش سیما پویش پرچم را برگزار می‌کند. پرچمی که در میدان ونک تهران شبانه‌روز در دست قهرمانان و مدال‌آوران ورزش ایران اسلامی سرافراز و برافراشته است. شبکه ورزش سیما که از ابتدای جنگ رمضان با تمام توان بازتاب حضور آگاهانه جامعه ورزش را بر عهده دارد، از ساعت ۱۰ صبح تا ساعت ۲۴ به صورت زنده این پویش جامعه بزرگ ورزش ایران را پوشش می‌دهد. در شب نخست این پویش هیئت فوتبال استان تهران و میرشاد ماجدی آغازگر این پویش بودند. در روز هفتم اردیبهشت ماه، پرچم به خانواده پرافتخار تنیس روی میز و اعضای تیم ملی بوکس سپرده شد و محمدحسن حبیبی (تیم ملی تنیس روی میز)، مسعود شیبانی و جمال صنعتی (مربیان تیم ملی بوکس)، پرچم مقدس ایران را دست به دست برافراشته نگاه داشتند.

مرکز کودک و نوجوان سیما در روزهای جنگ یار مهربان خانواده‌ها بود

همدلی رسانه ملی با کودکان وطن

نیره رضایی مطلق

مأموریت مرکز کودک و نوجوان سیما به صورت ویژه در ایام جنگ تمرکز بر ایجاد آرامش در فضای خانه و انتقال حس امنیت کامل به خردسالان، کودکان و نوجوانان بوده است. هرچند شرایط جنگی و ناامنی می‌تواند تأثیرات عمیقی بر روحیه و روان کودکان و نوجوانان بگذارد و آنان را در معرض اضطراب، ترس و احساس تنهایی قرار دهد، روایت‌های درست از همدلی با مردم، مقاومت و پایداری و تعلق خاطر به وطن می‌تواند مخاطبان شبکه‌های نهال، پویا و امید را به سمت حفظ وطن و غرور ملی و میهنی سوق داده و نمونه‌ای از پایداری را در میان کودکان نمایان کند. این شبکه‌ها با در نظر گرفتن محدودیت‌ها و منع رسانه‌ای در خصوص انتشار تصاویر خشونت‌بار، تمرکز خود را بر ایجاد همدلی مخاطبان با کودکان میهن قرار دادند و از مقاومت و پایداری برای حفظ وطن سخن گفتند.

آگاهی بخشی متناسب با دنیای کودکان

مهدی نیک‌روش، مدیر گروه خردسال شبکه پویا با بیان اینکه مأموریت شبکه پویا به‌صورت ویژه در ایام جنگ تأکید بر ایجاد آرامش در فضای خانه و انتقال حس امنیت به خردسالان بوده است، گفت: برنامه‌های تربیتی و سرگرم‌کننده متنوع می‌توانست عامل این آرامش‌بخشی باشد. وی آگاهی‌بخشی به خردسالان متناسب با فضای ذهنی‌شان را مهم ارزیابی کرد و افزود: قرار نبود به بهانه عدم نمایش فضاهای خشن که ناامنی را ترویج می‌کنند فضای خنثی به شبکه بدهیم. از این‌رو تلاش کردیم خردسالان در تماشای برنامه‌ها متناسب با سنشان به درک صحیحی از رخدادهای برآمده از جنگ برسند و این روزها به مثابه بخشی از مسیر رشد این عزیزان و درکشان از فضای پیرامونشان باشد.

> **با خردسالان درباره شهادت بزرگ‌ترین مرد دنیا و انتخاب رهبر محبوب جدید صحبت کردیم و به آن‌ها مهارت‌هایی آموختیم تا نگرانی‌ها و استرس‌های این روزها را با آرامش سپری کنند**

مدیر گروه خردسال شبکه پویا تأکید کرد: با خردسالان درباره شهادت بزرگ‌ترین مرد دنیا و انتخاب رهبر محبوب جدید صحبت کردیم و به آن‌ها مهارت‌هایی آموختیم تا نگرانی‌ها و استرس‌های این روزها را با آرامش سپری کنند.

نیک‌روش در خصوص برنامه‌هایی که در این مسیر فضای ذهنی خردسالان را تلطیف و با مسائل روز همراه می‌کرد، گفت: در روزهای جنگ با کمک نهادهای مختلف و بدنه مردمی تولیدات کوتاه متعددی با موضوعات مرتبط با روحیه مخاطب خردسال روی آنتن رفت تا آنان متناسب با سنشان اوضاع اطراف را درک کنند. همچنین با پویش بچه‌های میناب فضا را به‌سمت همدردی با خانواده شهدای دانش‌آموز بردیم. محتوای پویش، ارسال هزاران نقاشی برای درک و همدردی با خانواده‌های این کودکان بود. وی ادامه داد: بخش‌های کوتاه یک دقیقه‌ای پویانمایی «لنا و علی» با عنوان «یک دقیقه آرامش با لنا و علی» به تهیه‌کنندگی محمد سرشار نیز به آموزش کنترل اضطراب در ایام جنگ می‌پرداخت.

مدیر گروه خردسال درخصوص دیگر برنامه‌هایی که در این روزها برای سرگرمی خردسالان روی آنتن رفت، عنوان کرد: فصل سوم «خانه آبنباتی» به تهیه‌کنندگی سمیه عبدالله‌زاده هرروز پخش شد. این فصل با موضوع سواد رسانه‌ای بر جایگاه مهم خانواده تأکید می‌کند. فصل دوم «بابابام» هم که محصول مشترک پویا و سازمان سینمایی سوره به تهیه‌کنندگی مجید غفاری است، در هر قسمت وارد دنیای شیرین رابطه پدر دختری شد.

سهم کودکان از امنیت بخشی در جنگ

احسان حسام‌فر، مدیر گروه کودک شبکه نهال با بیان اینکه کودکان نهالی در دوره گذر از خردسالی به نوجوانی هستند، گفت: این دوره‌ای است که تفکر و مسئولیت در آن‌ها شکوفا می‌شود.

وی افزود: در این دوره سنی علاوه بر توجه به اهمیت فراوان آرامش‌بخشی و امنیت، نیاز است که کودکان آگاهی متناسب با رخدادهای جنگ را پیدا کنند و به مسئولیت‌های کودکان در این روزها توجه بیشتری شود.

حسام‌فر متذکر شد: کودکان می‌توانند به اندازه سن خود در فضای اجتماعی- سیاسی مفید بوده و نقش‌آفرینی داشته باشند. هم‌چنین آن‌ها نسبت به اتفاقات بی‌تفاوت نیستند و سهم خوبی از رشد بالنده آن‌ها به انجام همین نقش‌ها مرتبط است.

مدیر گروه کودک شبکه نهال با اشاره به برخی از برنامه‌هایی که در این ایام روی آنتن رفت، گفت: سریال «هتل بسیار بسیار عجیب» که محصول مشترک شبکه نهال و سازمان سینمایی سوره بود، در این ایام بسیار مورد توجه بچه‌ها قرار گرفت و فضای خلاقانه که کودکان را به فکر وادار می‌کرد با ترکیبی از فانتزی و هیجان آمیخته به رنگ‌های شاد کودکان را وارد فضایی متفاوت از پیرامونشان کرد.

وی همچنین از سریال «کارآگاهان کوچک» به تهیه‌کنندگی حمید عطارد و کارگردانی علی ملاقلی‌پور نام برد که بچه‌ها در آن توانایی حل مسئله را تجربه می‌کردند.

حسام‌فر به ویژه برنامه‌های رمضانی هم‌زمان با جنگ در این شبکه اشاره کرد و گفت: سه برنامه معطوف به رمضان روی آنتن رفت. در هر قسمت برنامه افطارگاهی «جشن فرشته‌ها» جشن تکلیف ۱۰۰ نفر از دختران عزیز برگزار می‌شد. این برنامه همچنان در حال پخش است. «سر سفره خدا» به تهیه‌کنندگی یاسر غفاری قرار همیشگی با مخاطبان سحرهای ماه مبارک رمضان بود که در ایام جنگ با اضافه کردن قصه‌های حماسی از شاهنامه و توجه بر مسئولیت‌های همدلانه کودکان در نقش‌آفرینی زمان جنگ به روی آنتن رفت و «محفل ستاره‌ها» به تهیه‌کنندگی سیدمحمدحسین هاشمی گلپایگانی یار قرآنی کودکان در روزهای جنگ بود که در ایام نوروز پخش شد و از دریچه قصه‌های قرآنی با کودکان همراه شد.

> **قسمت جدید «ماجراهای نوید» با الهام از شهید حسن طهرانی‌مقدم به تهیه‌کنندگی محمدرضا فرزادمهر روی آنتن رفت. در این قسمت کودکان یاد می‌گیرند تا همچون این شهید بزرگوار با وجود محدودیت‌ها، کارهای بزرگ انجام دهند**

مدیر گروه کودک شبکه نهال با اشاره به دو برنامه «ماجراهای نوید» و پویش «یک ایران جلوی دشمن» گفت: قسمت جدید «ماجراهای نوید» با الهام از شهید حسن طهرانی‌مقدم به تهیه‌کنندگی محمدرضا فرزادمهر روی آنتن رفت. در این قسمت کودکان یاد می‌گیرند تا همچون این شهید بزرگوار با وجود محدودیت‌ها، کارهای بزرگ انجام دهند. درراستای این پویانمایی از کودکان خواسته شد تا در پویش «یک ایران جلوی دشمن» فیلم‌های خود را با بیان یک جمله و احترام به رزمنده‌های اسلام ارسال کنند. وی یادآور شد: تلاش کردیم در قالب میان‌برنامه‌های کوتاه، در روزهای جنگ با کمک نهادهای مختلف و بدنه مردمی، تولیدات کوتاه متعدد با موضوعات مرتبط بیان شده برای مخاطب کودک در ایام جنگ پخش کنیم که مورد توجه قرار گرفت.

از دل روایت‌های نوجوانانه

وحید ولی، مدیر شبکه امید که در روزهای جنگ تحمیلی امریکایی صهیونی تلاش کرد آنتن را به فضایی برای روشنگری و همدلی میان نوجوانان اختصاص دهد، گفت: در همه جنگ‌ها، روایت‌ها و نوع نگاهی که به حوادث جنگ می‌شود از مسائل پیرامون آن مهم‌تر است.

وی افزود: جنگ در شرایط خاصی از جمله هم‌زمانی با ماه مبارک رمضان و نیز با شهادت مقام معظم رهبری شروع شد. از طرفی سازمان صداوسیما در معرض تعرض دشمن امریکایی صهیونی قرار گرفت. البته از لحاظ زیرساختی در روزهای ابتدایی مشکلاتی رخ داد که به سرعت رفع شد.

ولی اطمینان داد: شبکه امید در ابتدا با فعال‌سازی ظرفیت‌های موجود در تهران و نیز استان معین خود به کنشگری در عرصه رسانه ویژه قشر نوجوان پرداخت و تلاش کرد روایت درستی از جنگ را برای نوجوانان ارائه دهد.

مدیر شبکه امید برنامه‌سازی درخصوص جنگ برای نوجوانان را فرصتی برای بیان دیدگاه‌ها و پاسخ به سؤالات آنان قلمداد و تأکید کرد: جنگ فرصتی بی‌سابقه در اختیار ما قرار داد و از منظر نوجوان امروزی، بازخوردهای بسیار خوبی گرفتیم. اما فراتر از آن، برای اولین بار شاهد بودیم که مباحث مربوط به نوجوانان و دیدگاهشان درباره وطن و دفاع از میهن در حال تبدیل شدن به منبعی برای تغذیه خانواده‌ها و نسل زد شده است.

وی با اشاره به برنامه‌های زنده که روی آنتن امید رفته، عنوان کرد: برنامه «اشاره» در ۷۵ قسمت با دعوت از کارشناسان مختلف به بررسی سؤالات و دغدغه‌های نوجوانان پرداخته و تاکنون موفق به دریافت ۱۵۰ هزار پیامک از مخاطبان در طول ۴۰ روز شده است.

> **جنگ فرصتی بی‌سابقه در اختیار ما قرار داد و از منظر نوجوان امروزی، بازخوردهای بسیار خوبی گرفتیم. اما فراتر از آن، برای اولین بار شاهد بودیم که مباحث مربوط به نوجوانان و دیدگاهشان درباره وطن و دفاع از میهن در حال تبدیل شدن به منبعی برای تغذیه خانواده‌ها و نسل زد شده است**

به گفته ولی در بخش دیگر برنامه کنش‌هایی که نوجوانان برای اثرگذاری در جامعه در موضوع جنگ می‌توانند انجام دهند و نیز معرفی مجموعه‌ها و مساجدی که در آنها این کار صورت می‌پذیرد که در صورت تمایل به آنها مراجعه کنند پرداخته می‌شود.

مدیر شبکه امید با اشاره به دیگر برنامه‌های زنده این شبکه گفت: برنامه «پیدای پنهان» در ایام رمضان با رویکرد سحرگاهی به نسبت ظهور و جامعه اسلامی از مسجد جمکران پرداخت. همچنین با درنظرگرفتن ویژه برنامه دختران نوجوان با گزارشی از هیئت بنت‌الهدی تلاش شد به اتفاقات جنگ و نسبت دختران نوجوان و کنشگری در این جنگ پرداخته شود.

وی «از ایرانمون دفاع می‌کنیم» را نیز برنامه‌ای گفت‌وگومحور دانست و گفت: این برنامه با اجرای مجری کارشناس برنامه آقای میرزازاده به سرفصل‌های کتاب‌های درسی که بعد از جنگ ۱۲ روزه در مدارس کشور تدریس شد، پرداخت.

ولی یادآور شد: برنامه «انتهای خیابان فلسطین» نیز یک برنامه ضبطی با هدف معرفی حضور کارشناسان و خبرگان این حوزه، سعی در روشنگری مسیر برای نوجوانان داشت.

مدیر شبکه امید همچنین به برنامه «قوی دل» اشاره کرد و گفت: این برنامه گفت‌وگوی نوجوانان در یک فضای دوستان با روحانیت در باب مسائل و شبهات جنگ را شکل داد و در کنارش برنامه «لسان» که مستند گفت‌وگومحور بود طی مصاحبه با نوجوانان به کنشگری آنان در این جنگ پرداخت.

به گفته وی آنچه در این روزها برای نوجوانان اهمیت داشت تولید برنامه مستند گزارشی «نبرد آخر» بود که تولیدی گزارشگران شبکه امید بود. نوجوانانی که از کف خیابان گزارش‌های مردمی می‌گرفتند و با نوجوانان در باب تجمعات خیابانی و حضور در میدان مصاحبه کردند.

ولی اضافه کرد: در این بین شبکه امید به اکران تولیدات مردمی در حوزه جنگ بر آنتن نیز توجه داشته و تولیدات مختلف را نمایش داده است.

مدیر شبکه امید یادآور شد: این شبکه به تولیدات تأمینی در حوزه جنگ با ابعاد مختلف نیز اهتمام داشته است. یک نکته بسیار مهم که شبکه امید (نوجوان) باید به آن توجه ویژه داشته باشد، تنوع در رنگ آنتن و دوری از یکنواختی و حفظ سلیقه‌های مختلف بر روی آنتن است. این نکته از این جهت برای شبکه ضریب اهمیت پیدا می‌کند که با قشر خاص و حساسی از جامعه مواجه بوده و با حفظ سپردن آنتن به فیلم‌ها و برنامه‌های ثابت شبکه سعی بر جهت‌دهی محتوایی آن‌ها داشته است.

دیدار با حسین محمدی، جانباز غیور وطن

مدیرکل روابط عمومی رسانه ملی از حسین محمدی، جانباز ایثارگر جنگ تحمیلی سوم عیادت کرد.

حسین قرایی در این دیدار که در دهه کرامت و هم‌زمان با ایام میلاد باسعادت حضرت امام رضا(ع) انجام شد، کتاب «ایوب بلندی به‌روایت شهلا غیاثوند، همسر شهید» به‌قلم زینب عزیزمحمدی را به وی تقدیم کرد.

مدیرکل روابط عمومی رسانه ملی با تجلیل از روحیه صبر و استقامت این جوان پاسدار ۲۲ ساله اهل کرمانشاه که در جریان حملات امریکا و رژیم صهیونیستی به مقر لانچرهای پرتاب موشک، دست‌ها و پاهای خود را از دست داد، گفت: شما با ایثار و از خودگذشتگی‌تان، معنای واقعی دفاع از وطن را برای همه ما عینی و ملموس کردید.

قرایی افزود: ما به شما افتخار می‌کنیم و باور داریم که ملت ایران قدردان چنین فداکاری‌هایی است. ایستادگی شما، درسی بزرگ برای نسل امروز و فردای این سرزمین است. امیدواریم بتوانیم در عرصه رسانه، روایتگر صادق و شایسته‌ای برای مجاهدت‌ها و مقاومت شما باشیم و راهی را که شما با ایثار خود روشن کرده‌اید، ادامه دهیم.

وی ضمن ابلاغ سلام رئیس سازمان صداوسیما به این قهرمان ملت ایران، اعلام کرد که به‌زودی مستندی درباره زندگی، مجاهدت‌ها و روحیه امید و مقاومت این جانباز ایثارگر ساخته خواهد شد.

اخبار کوتاه

تبریک و تسلیت دکتر جبلی به همکار رسانه ملی در پی شهادت جمعی از اعضای خانواده‌شان

رئیس سازمان صداوسیما با صدور پیامی به همکار گرامی معاونت فضای مجازی، جناب آقای مرتضی وفایی، شهادت پرافتخار برادر بزرگوار ایشان سردار مهدی وفایی به همراه مادر گران‌قدر و دو برادرزاده‌شان را تبریک و تسلیت گفت.

متن پیام پیمان جبلی به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحیم

«مِنَ المُؤمِنینَ رِجالٌ صَدَقوا ما عاهَدُوا اللَّهَ عَلَیهِ فَمِنهُم مَن قَضیٰ نَحبَهُ وَمِنهُم مَن یَنتَظِرُ وَما بَدَّلوا تَبدیلا»

بردار گرامی جناب آقای وفایی

همکار ارجمند معاونت فضای مجازی

شهادت پرافتخار برادر بزرگوارتان، سردار مهدی وفایی و مادر گران‌قدرتان به همراه دو برادرزاده عزیزتان را که در حمله تروریستی دشمن آمریکایی صهیونیستی به فیض عظیم شهادت نائل آمدند، به جنابعالی و خانواده معززتان تبریک و تسلیت عرض می‌نمایم.

بی‌تردید مجاهدت‌های خالصانه و ایثار آن شهید عزیز در لبنان وجبهه مقاومت درتاریخ ثبت وضبط خواهد گردید ومسیر دفاع از آرمان‌های والای انقلاب اسلامی، چراغ راهی برای تداوم مسیر عزت و مقاومت خواهد بود و یاد و نام ایشان وفرزندان و مادر شهیدش در حافظه ملت ایران جاودانه خواهد ماند.

از درگاه خداوند متعال برای آن شهیدان گران‌قدر، علو درجات و همنشینی با اولیای الهی و برای جنابعالی و سایر بازماندگان صبر، شکیبایی و اجر جزیل مسئلت دارم.

تبریک و تسلیت رئیس رسانه ملی به همکار معاونت صدا در پی شهادت همسرشان

رئیس سازمان صداوسیما با صدور پیامی خطاب به سرکار خانم فاطمه اصلانی، همکار معاونت صدا، شهادت همسر ایشان سردار عظیم اسماعیلی در جریان حملات امریکایی صهیونی را تبریک و تسلیت گفت.

متن پیام تسلیت پیمان جبلی به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحیم

«مِنَ المُؤمِنینَ رِجالٌ صَدَقوا ما عاهَدُوا اللَّهَ عَلَیهِ فَمِنهُم مَن قَضیٰ نَحبَهُ وَمِنهُم مَن یَنتَظِرُ وَما بَدَّلوا تَبدیلا»

سرکار خانم فاطمه اصلانی

همکار ارجمند معاونت صدا

شهادت پرافتخار همسر بزرگوارتان، سردار عظیم اسماعیلی را که در حمله تروریستی دشمن به فیض عظیم شهادت نائل آمدند، به سرکار عالی و خانواده معزز آن شهید والامقام تبریک و تسلیت عرض می‌نمایم.

بی‌تردید مجاهدت‌های خالصانه و ایثار این شهید عزیز در مسیر دفاع از آرمان‌های والای انقلاب اسلامی، چراغ راهی برای تداوم مسیر عزت و مقاومت خواهد بود و یاد و نام ایشان در حافظه ملت ایران جاودانه خواهد ماند.

از درگاه خداوند متعال برای آن شهید گران‌قدر، علو درجات و همنشینی با اولیای الهی و برای سرکار عالی و سایر بازماندگان صبر، شکیبایی و اجر جزیل مسئلت دارم.

«مادران» به شبکه یک آمدند

پخش سریال جدید «مادران» از جمعه ۱۱ اردیبهشت ساعت ۲۲ در شبکه یک سیما آغاز شد.

مجموعه «مادران» با نگاهی پررنگ انسانی و اجتماعی، روایتگر داستان‌هایی از زندگی مادرانی است که در مواجهه با دشواری‌ها و اتفاقات مختلف زندگی، با صبر، استقامت و امید نقش‌آفرینی مؤثری در خانواده و جامعه دارند.

سریال «مادران» در هشت قسمت ۴۰ دقیقه‌ای تولید شده است. تهیه‌کنندگی این مجموعه بر عهده حسین رستم‌پور و کارگردانی آن توسط مسعود دهنوی انجام شده و تولید آن در خانه تولیدات جوان مرکز سیمرغ صورت گرفته است.

قصه اشعار حماسی این روزها در «شور واژه‌ها»

برنامه تلویزیونی «شور واژه‌ها» به‌تازگی از شبکه نسیم روانه آنتن شده و محور اصلی آن بررسی و روایت اشعار حماسی و گفت‌وگو با شاعرانی است که آثارشان در قالب مداحی، سرود و رجزخوانی این روزها با استقبال گسترده مردم روبه‌رو شده است.

علیرضا کرمی، تهیه‌کننده و کارگردان برنامه، توضیح می‌دهد که طرح اولیه با همکاری مجمع شورای اهل بیت(ع) شکل گرفته و پس از تأیید شبکه نسیم وارد مرحله تولید شده است. به‌گفته او، بسیاری از این اشعار پیش‌تر در قالب ترانه یا سرود اجرا شده‌اند، اما چون سرایندگان آن‌ها شاعران آیینی هستند، در این برنامه در گروه مداحی و حماسی خوانی قرار می‌گیرند. کرمی تأکید می‌کند که یکی از نکات مهم، تغییر مسیر برخی شاعران آیینی است که سابقاً برای اهل بیت(ع) نوحه و مرثیه می‌سرودند، اما امروز در امتداد همان رسالت، برای ایران شعرهای حماسی خلق می‌کنند. معیار اصلی انتخاب آثار در برنامه، میزان فراگیری و اقبال عمومی مردم است؛ آثاری مانند «بزن که خوب می‌زنی»، «بوم بوم تل‌آویو» و «میدان باتو، خیابان با ما» از جمله قطعات محبوبی هستند که مردم با آن‌ها همراهی می‌کنند. «شور واژه‌ها» در قسمت‌های ۲۰ دقیقه‌ای تولید شده و سه بار در هفته پخش خواهد شد.

نگاهی به مستندهای روی آنتن تلویزیون درباره زندگی در سایه جنگ و مقاومت ملت

روایت‌هایی که حافظه تاریخ می‌شوند

گزارش نیره رضایی مطلق

در روزهایی که جنگ تحمیلی سوم، قاب تلویزیون را به میدان روایت بدل کرده است، مستندها بیش از هر زمان دیگر نقش «چشم‌های باز ملت» را ایفا می‌کنند؛ چشم‌هایی که نه‌فقط لحظه‌ها، بلکه لایه‌های پنهان‌تر رنج، مقاومت و واقعیت را ثبت می‌کنند. مستندهای جنگی این روزها در شبکه‌های مختلف تلویزیون، هرکدام از زاویه‌ای متفاوت، سهمی در ثبت این مقطع از تاریخ معاصر ایران دارند؛ گاهی در قالب روایت بحران، گاهی در بازخوانی یک شخصیت یا حادثه و گاهی با تکیه بر تحلیل رسانه‌ای، اجتماعی یا راهبردی. اهمیت این آثار نه‌فقط در آنچه امروز می‌گویند، بلکه در آنچه است که فردا از دل آن‌ها فهمیده خواهد شد؛ تصاویری اولیه که می‌توانند بعدها زیربنای روایت‌های عمیق‌تر و فیلم‌های پژوهشی آینده باشند. در این گزارش، ضمن نگاهی به مجموعه مستندهایی که در جریان جنگ رمضان روی آنتن تلویزیون رفته‌اند، با دو مستندساز در این باره گفت‌وگو کرده‌ایم.

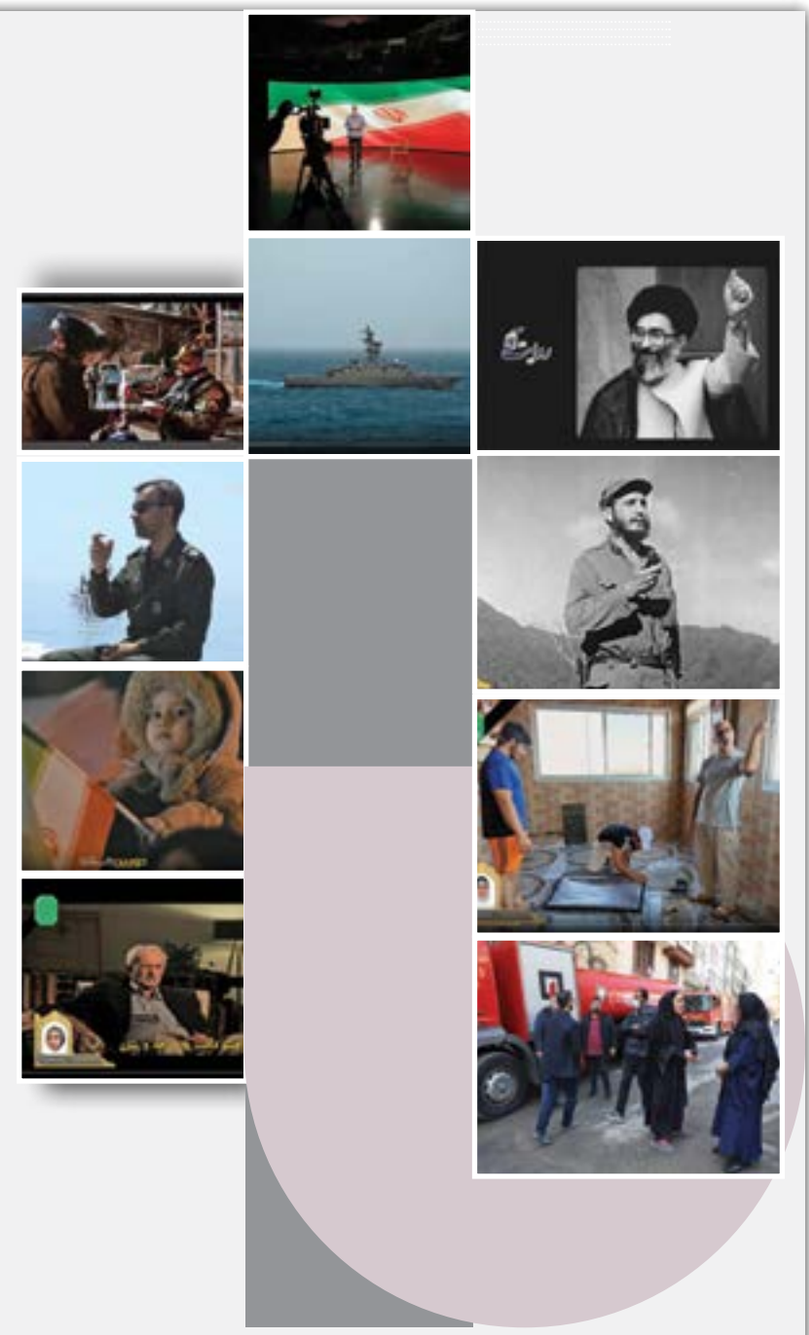

روایت تصویری مقاومت در قاب تلویزیون

مستندهای تلویزیونی درباره جنگ و مقاومت ملت ایران در روزگار جنگ تحمیلی سوم، داستان‌های مهم و ناگفتنی را به تصویر می‌کشند. این مستندها، با ارائه روایت‌های متنوع و چندلایه، نه‌تنها نقاط عطف تاریخ را ثبت می‌کنند، بلکه ابعادی از رنج و ایستادگی مردم را که ممکن است فراموش شوند، زنده نگه می‌دارند. در این بخش نگاهی به آثار قابل توجه اخیر خواهیم داشت.

- **«نردبان»** که به‌رسم معمول درباره تجربه فیلم‌سازی مستند با مستندسازان گفت‌وگو می‌کند در این روزها از مستندهای جنگی غافل نماند. این برنامه گفت‌وگومحور در ۲۶ قسمت با مستندسازانی که در جنگ رمضان تولید محتوا کردند گپ زد.
- **«روایت آقا»** با نویسندگی و کارگردانی مصطفی صادقی با روایتی متفاوت و نگاهی کمتر دیده‌شده به زندگی و زمانه رهبر شهید انقلاب اسلامی، در چهلمین روز از شهادت از شبکه مستند سیما پخش شد.
- **«نبردرسانه‌ای»** در فصل دوم خود و در ۱۲ قسمت به بررسی نقش رسانه‌ها در شکل‌دهی افکار عمومی اثرگذاری در بحران‌ها و روایت‌سازی در تقابل‌های سیاسی و فرهنگی پرداخته است.
- **«خداحافظ مامان»** به کارگردانی علی تک‌روستا روایت لحظه حمله امریکا و اسرائیل به اطراف دبستان امام رضا (ع) شهرستان آبیک قزوین و به شهادت رسیدن دانش‌آموز پایه پنجم ابتدایی، مهیار زنگانه را روایت می‌کند.
- **«معرکه»** مستند گفت‌وگومحوری برای تحلیل آخرین تحولات جنگ تحمیلی سوم است و تلاش می‌کند روایت‌های دقیق و معتبری را از چگونگی پیروزی ایران در این نبرد ارائه دهد.
- **«سلاح ایرانی»** مستند سه‌قسمتی در ۲۶ دقیقه روایت پیشرفت درباره سلاح‌های تولیدی ایران اسلامی را به تصویر کشیده است.
- **«در برابر تاریکی»** در ۱۶ قسمت ۳۰ دقیقه‌ای با موضوع حمایت‌های قهرمانان و ورزشکاران و اسطوره‌های ورزشی جهان از حقانیت فلسطین و ضدصهیونیسم دفاع می‌کند.
- **«روایت یک جنایت»** روایت حمله وحشیانه به مدرسه دخترانه میناب را به تصویر می‌کشد.
- **«نظم ایرانی تنگه هرمز»** بررسی بزرگ‌ترین اختلال عرضه نفت در پی بسته شدن تنگه هرمز را به تصویر کشیده است.
- **«از قلب ایران»** روایت عکاس جنگ، مهدی وکیلی از روزهای نخست جنگ رمضان و عکاسی از مناطق مسکونی آسیب‌دیده و نیز حضور مردم در میدان‌ها و خیابان‌ها بود که از شبکه مستند روی آنتن رفت.
- **«این شهر خاموش نمی‌شود»** روایتی از شب‌های رمضان در تهران زیر سایه جنگ و آمادگی و ایستادگی نیروهای مسلح در شب‌های تهران است.
- **«نبض وطن»** به روایت آزیتا ترکاشوند و کارگردانی روح‌الله رحیمی نیز روی آنتن شبکه نسیم سراغ زنانی رفت که به‌عنوان نیرویی فعال در تقویت روحیه ایستادگی نیز شناخته می‌شوند.
- **«خاکریز مردم»** در زمان ۱۵ دقیقه‌ای که در اختیار دارد به سراغ مشاغلی رفته که در زمان جنگ پای‌کار بودند و به مردم خدمات می‌دادند. این مستند در شبکه یک به تهیه‌کنندگی نعمت مهدیانی و با روایت نوید جعفرزاده در مکان‌های واقعی، حماسه مقاومت را از دل مشاغل، آدم‌ها و گروه‌های جهادی به تصویر کشیده است.

مستند جنگی؛ مانع فراموشی رنج‌ها

یاسر فریادرس، تهیه‌کننده و مستندساز با اشاره به اهمیت روایت مستندسازان از بحران و جنگ بیان کرد: مستند جنگی شاهدی بر واقعیت پیش روست و نمی‌گذارد رنج انسان‌ها و مقاومت یک ملت به فراموشی سپرده شود.

وی روایت مستندسازان از جنگ تحمیلی سوم را در این مدت بسیار پرشور، اما برخی را تا حدی سطحی توصیف کرد و افزود: لازم است مستندساز در میان هیاهوی پیش رویش، روایت قابل اتکایی تولید کند، اما به‌ناگاه وجه شورآفرینی این روایت غلبه می‌کند که این نکته طبیعی است، زیرا اساساً کارکرد مستند بلند، مستند است و وظیفه خبری ندارد که البته این نوع کارهایی هم که انجام گرفته، واجب است.

تهیه‌کننده «آبراه کوچکی در میان هور» یادآور شد: مستندهایی که در هفته‌های اول تولید شدند، عمدتاً یا جنبه اطلاع‌رسانی و تبلیغاتی داشتند یا صرفاً به تقویت احساسات می‌پرداختند، اما با گذر زمان و تعمیق جنگ، کارگردانان باتجربه‌تر سعی کردند لایه‌های پنهانی مثل نقش افکار عمومی، رسانه‌های خارجی و تحلیل راهبردی را وارد روایت کنند.

فریادرس با تأکید بر اینکه مستند در بحران و جنگ، ابزاری ضروری برای گواهی دادن به حقیقت است، متذکر شد: مستندسازی در جنگ، تنها ثبت صحنه‌ها نیست؛ بلکه تحلیل، اخلاق و روایت تاریخ در چنین شرایطی مهم‌تر است. در یک نگاه کلی، مستندهای تولیدشده به‌طور نسبی توانسته‌اند از زوایای مختلف به این جنگ بپردازند، ولی این نگاه، پنداری کافی نبوده است.

تهیه‌کننده «به‌اضافه مستند» ضمن مقایسه مستندهای جنگ ۱۲روزه و جنگ تحمیلی سوم اظهار کرد: نسبت به جنگ ۱۲روزه مراکز مستند آمادگی بیشتری داشتند و همکاری‌های نهادهای امنیتی با این موضوع منطقی‌تر بود، اما هنوز هم برنامه جامعی برای مواجهه رسانه با بحران وجود ندارد.

فریادرس یادآور شد: انصافاً برخی مراکز مانند خانه تولیدات جوان با چابک‌سازی درونی که انجام داده است، فراتر از انتظار بود و در تولیدات مستند رسانه ملی نقش پررنگی داشت، اما برخی مراکز مستندسازی دولتی یا حتی شبکه‌های تلویزیونی هنوز هم سردرگم هستند و باید برای قضاوت اصلی منتظر خروجی آن‌ها ماند.

وی مهم‌ترین مانع بر سر راه مستندسازی از دل جنگ و بحران را در بخش‌های مختلف بررسی کرد و افزود: یکی از مهم‌ترین موانع عدم دسترسی به مناطق جنگی و شخصیت‌ها به‌ویژه برای تازه‌کارها که نه امکان اخذ مجوز و نه بودجه کافی دارند، است. ضمن اینکه ما با ضعف در آموزش روایتگری بحران روبه‌روییم و متوجه می‌شویم که برخی مستندسازان آشنایی کافی برای روایت پیچیده در جنگ جدید را ندارند. با این حال فشارهای داخلی و سلیقه‌ای و بروکراتیک نیز به این موضوع دامن زده است و گاه می‌بینیم که برخی نهادهای رسمی فقط روایت‌های بی‌دردسر را حمایت می‌کنند و به نگاه‌های جدی یا نو کمتر توجه می‌کنند.

این تهیه‌کننده درخصوص رویکردهای مغفول‌مانده در این جنگ که می‌توانست در قاب مستند بازنمایی شود نیز توضیح داد: فعلاً زمان برای تولید گسترده و فراهم است و برای اینکه بدانیم چه رویکردهایی مغفول مانده، باید منتظر خروجی مراکز مستند بمانیم، اما آن چیزی که از حالا عیان است، فقدان برخی روایت‌های ریشه‌دار و بررسی روزنامه‌نگارانه اتفاقات سیاسی و اجتماعی است.

فریادرس با اشاره به اهمیت و اثرگذاری بهنگام مستندهای کوتاه در مقابل مستندهای مفصل و عمقی متذکر شد: مستندهای کوتاه اگر خلاقانه و با تمرکز بر یک واقعه اثرگذار یا شخصیت نمادین ساخته شوند، می‌توانند تأثیری انفجاری در زمان کوتاه بگذارند، به‌ویژه در فضای مجازی و در میان مخاطبان بین‌الملل.

وی یادآور شد: مستند کوتاه ویترین است و مانند زنگ خطر یا تلنگر عمل می‌کند، درحالی‌که مستند بلند، عمق میدان و چشم‌انداز راهبردی را پیش روی مخاطب می‌گذارد.

این تهیه‌کننده، روایت همه‌جانبه و بی‌پرده به‌دوراز شعارزدگی‌ها و کشف برخی ناکامی‌ها و خطاها با نگاه به حفظ منافع ملی را مهم‌ترین رسالت مستندهای بلند که پس از جنگ ساخته می‌شود، دانست و تأکید کرد: نیاز است در مستند بلند با بررسی پیامدهای فرهنگی، اجتماعی به نسخه بعد از جنگ فکر شود.

وی به اهمیت نگاه جهانی در مستندها برای برآورده کردن نیاز بازار بین‌الملل اشاره کرد و گفت: آنچه اهمیت دارد جهانی‌سازی روایت است. این نگاه بومی که قابلیت عرضه در فضای بین‌المللی را دارد به دلیل انتخاب زوایای انسانی و اخلاقی می‌تواند در فضای جهانی دیده شود. ازاین‌رو ما به روایتی فراتر از دیدگاه شخصی یا محلی نیاز داریم.

به گفته فریادرس ترجمه دقیق و حرفه‌ای و روایتگری چندزبانه با مشارکت شخصیت‌های بین‌المللی می‌تواند به روایت بکر و مستدل به‌دوراز شعارزدگی مستندسازان کمک کند.

وی استفاده از زبان تصویر، مستندنگاری واقعی و پرهیز از تکرار قالب‌های مستندهای تبلیغاتی را در حضور بین‌المللی مؤثر دانست و تمرکز بر شخصیت‌ها و داستان‌های انسانی مشترک در همه جوامع جهانی مانند شهادت کودکان، مقاومت مادران، آرزوها، خاطرات به‌جامانده از جنگ و... را عنصر مهمی در دیده شدن مستندهای جنگی در عرصه جهانی به شمار آورد.

این تهیه‌کننده همچنین شناخت ذائقه و قواعد بازار مستند جهانی را یکی از مهم‌ترین عناصر بایسته در ورود به این عرصه دانست و گفت: با شناختی که مستندساز از سلیقه و نگاه مخاطب خارجی دارد می‌تواند با تکیه بر مفاهیم مشترک، اثرش را به زبان جهانی تبدیل کند که این‌گونه آثار می‌تواند بی‌اعتنا به جشنواره‌های غربی باشد و مقبولیتش را در نگاه جمعی و جهانی پیدا کند.

مستندسازی جنگ؛ ضرورت روایت‌های عمیق و جهانی

حامد شکیبانیا، مستندساز، تهیه‌کننده و فیلم‌برداری که بیشتر با مستندهای سیاسی و جنگ شناخته می‌شود، سال‌هاست که میزبان مستندسازان جوان در برنامه «نردبان» شبکه مستند است. وی با گشودن پرونده مستندسازی از جنگ رمضان در شبکه مستند سیما و گفت‌وگو با ۱۳ مستندساز بحران و جنگ، فصل مهمی از معرفی وقایع جنگ رمضان و مستندنگاری روزهای مختلف آن را در سیما باز کرد.

وی درخصوص روایت مستندسازان از جنگ تحمیلی سوم گفت: خوشبختانه در این جنگ برخلاف تجربه قبلی در جنگ ۱۲روزه محدودیت‌های امنیتی کمتری وجود داشت و بسیاری از مستندسازانی که در بحران‌های مختلف داخلی و خارجی فعال بودند توانستند با این نگاه فعال و همراهی صورت‌گرفته، در این دوره کارهای ارزشمندی انجام دهند.

این مستندساز یادآور شد: به نظر می‌رسد به دلیل وضعیت جنگی و لزوم تولید آثاری درخصوص استحکام خطوط دفاع نظامی و ایجاد همبستگی ملی و تهییج وطنی اغلب آثار تولیدی سمت‌وسوی عاطفی و تبلیغاتی پیدا کرده‌اند و به‌طور مشخص آثار مستند مستقل که با نگاهی مستدل و مستند اوضاع مختلف و تجربه‌های متنوع این جنگ را بررسی کند، نتوانسته‌اند فرصت تولید پیدا کنند.

شکیبانیا یادآور شد: مستندهای جنگی به دلیل دور ماندن از فضای هیجانی زمان جنگ باید با فاصله زمانی معقولی از رویداد تولید شوند و البته همچنان برای تولید آن‌ها فرصت از دست نرفته است و به‌ویژه فعالیت مستندسازانی که به‌مثابه سرباز وطن وظیفه روایت‌های روزهای جنگ را در زمینه‌های مختلف به دوش می‌کشند، اهمیت دارد. این آثار ضامن تولید مستندات کافی برای مستندهای عمیق‌تر و دقیق‌تر از تلخ و شیرین این روزها خواهند بود.

تهیه‌کننده مستند «جنگ به شیوه امریکایی» اضافه کرد: در بحبوحه جنگ و حتی در فواصل زمانی نزدیک به آن و تا وقتی‌که سایه جنگ برقرار است، مجال مناسبی برای تولید آثار مستقل و نکته‌سنج مستند وجود نخواهد داشت، اما نباید فراموش کرد که تولید آثار روشنگر و وحدت‌بخش در روزهای جنگ ضروری است و برای مقابله با جبهه جهانی رسانه‌های دشمن، از نیازهای اصلی برای دفاع ملی به شمار می‌رود.

وی ادامه داد: فراموش نکنیم به همان میزان به آثاری احتیاج است که مستقل از نیازهای جبهه نظامی و دفاع ملی تولید می‌شوند، آثاری که با تکیه بر تجارب و درس‌های تلخ و شیرینی که از این جنگ پرخسارت می‌توان آموخت تولید می‌شوند که می‌توانند آثاری ماندگارتر و مؤثرتر برای حافظه ملی و تاریخی کشور باشند.

شکیبانیا با اشاره به وجوه کمتر دیده‌شده یا مغفول‌مانده که می‌تواند در قاب مستند بازنمایی شود، متذکر شد: خوشبختانه تنوع همکاران مستندساز باعث شد رویکردهای متنوعی در آثار تولیدی دیده شود، اما آنچه بسیار به چشم می‌خورد این است که ما نیاز به زبانی جهانی‌تر داشتیم و اینکه صدایمان را به جهان برسانیم و جای خالی مستندهایی که کاربرد داخلی کمتر و زبان جهانی رساتر داشته باشند، کاملاً حس می‌شود.

به گفته این تهیه‌کننده اغلب آثار متعلق به مستندسازان «روایت فتح» و دفاع برای جبهه خودی و مردمی است که پشتیبان اصلی این جبهه هستند. البته باید در نظر داشت که علاوه بر رسانه ملی و شبکه‌های مختلف تلویزیون، بسیاری از مراکز و حتی بسیاری از گروه‌های شخصی و خصوصی در این برهه در تولید و توزیع محتواهای مختلف دست داشته‌اند و طیف متنوعی از آثار با زبان‌ها و بیان‌های مختلف را تولید و منتشر کرده‌اند. این آثار محدود به قواعد پخش تلویزیون نبوده و همین ماجرا دست مستندسازان بعدی را در دسترسی به تصاویر واقعی‌تر و نزدیک‌تر به وقایع رخ‌داده بازگذاشته است.

وی در ادامه تأکید کرد: آنچه سینمای مستند و آثار تولید شده را مؤثر و ماندگار می‌کند اتخاذ رویکردی پژوهشی، علمی، سندمحور و بیانی منصفانه و زبانی محکم با پرهیز از فضاهایی با غلظت احساسی بسیار زیاد یا به‌دوراز رویکردهای شعاری و تبلیغاتی است و چه آثار کوتاه و چه نیمه بلند و بلند با رعایت این اصول می‌توانند به آثاری عمیق و ماندگار تبدیل شوند.

تهیه‌کننده مستند «من انرژی هسته‌ای نیستم» با مقایسه مستندهایی که بلافاصله حین وقوع بحران روی آنتن می‌روند، در مقابل مستندهای بلند که پس از جنگ ساخته می‌شوند، یادآور شد: بدیهی است از یک مستند بلند که با فاصله زمانی مناسبی از بحران تولید می‌شود، انتظار پرداختی محکم و رویکردی غیرشعاری و غیر تبلیغاتی می‌رود و این نوع مستندها به‌واسطه زمان مناسب برای پژوهش و تأثیرگرفتن از زمان برای رسیدن به منطق درست در تولید، موفق‌تر هستند.

وی با اشاره به اهمیت دیده شدن مستندها در عرصه بین‌الملل و توجه به نیاز بازار بین‌الملل که در انتظار آثار جنگ رمضان است، بیان کرد: مهم‌ترین ضعف ما در تولید آثار مستند عدم برخورداری از تجربه و آموزش کافی برای ارائه روایت‌هایی با قابلیت فهم و انتشار جهانی است.

شکیبانیا بار دیگر تأکید کرد: اتخاذ رویکردهایی با تکیه بر اصول روزنامه‌نگاری منصفانه (و بی‌طرفانه) و نگاهی همه‌جانبه و در نظر گرفتن قابلیت‌های زبانی، فرهنگی و رسانه‌ای مخاطب همچنین فاصله گرفتن از روایت‌های غالب شعاری و تبلیغاتی و به‌طور مشخص بهره‌مندی از بودجه‌های مستقل از نظارت دولتی و حتی یافتن شرکای جهانی برای سرمایه‌گذاری، امکان تولید مستندهایی با برد جهانی و اثرگذاری بین‌المللی را بیشتر می‌کند.

صدای نسل نو در جبهه مقاومت

رادیو جوان با «ایران جوان» به حفظ امید و تزریق روحیه مقاومت به مردم در روزهای جنگ می‌پردازد. در این برنامه علاوه بر گفت‌وگو با کارشناسان سیاسی درباره تحولات اخیر منطقه برای آگاهی دادن به مردم، هر روز با یک مستندساز جوان که در روزهای جنگ رمضان در دل حوادث مستند ساخته‌اند، گفت‌وگو خواهد کرد و مشاهدات میدانی آن‌ها را با مخاطبان به اشتراک می‌گذارد.

برش‌هایی از پیام ایستادگی ملت

شبکه رادیویی پیام با برنامه‌های کوتاه مانند «روی موج پیام» و «پیام روز» به‌صورت ویژه به اتفاقات و وقایع مختلف در ایام جنگ می‌پردازد. این برنامه‌ها با محوریت گفت‌وگو با کارشناسان خبره به مسائل روز کشور می‌پردازند و صحبت‌های مردم و حس و حال آن‌ها را انتقال می‌دهند. این برنامه‌ها به حضور پرشور و مقاوم مردم صبور و قهرمان ایران در این ایام خواهند پرداخت.

گفت‌وگو

مدیر شبکه رادیویی گفت‌وگو از طراحی برنامه‌های جدید و تغییر چینش آنتن خبر داد

تمرکز رادیو گفت‌وگو بر راهکارهای اقتصاد مقاومتی

مدیر شبکه رادیویی گفت‌وگو از طراحی برنامه‌های جدید و بازآرایی جدول پخش این شبکه برای پرداخت هدفمند و چندوجهی شعار سال ۱۴۰۵ با محوریت اقتصاد مقاومتی خبر داد. به گفته او، این تغییرات با هدف تقویت نقش رسانه در تبیین مسائل اقتصادی کشور، افزایش مشارکت کارشناسان و ایجاد گفت‌وگوهای تخصصی درباره راهکارهای تقویت اقتصاد ملی در دستور کار قرار گرفته است.

مهدی شهاب‌تالی با اشاره به رویکرد این شبکه در قبال شعار سال ۱۴۰۵ اظهار کرد: با توجه به تأکید امسال بر «اقتصاد مقاومتی در سایه وحدت ملی و امنیت ملی»، تلاش کرده‌ایم این مفهوم را به‌صورت جدی، مستمر و ساختاریافته در برنامه‌های شبکه جاری کنیم و از پرداخت‌های مقطعی و صرفاً شعاری فاصله بگیریم.

وی افزود: در همین راستا، بخشی از برنامه‌های فعلی شبکه، علاوه بر مأموریت‌های اصلی خود، به موضوعات مرتبط با شعار سال نیز خواهند پرداخت. این اقدام کمک می‌کند بدون حذف برنامه‌های پرمخاطب، محتوای آن‌ها در مسیر اولویت‌های کلان کشور بازتعریف و پیوند میان نیازهای روز جامعه و سیاست‌های اقتصادی تقویت شود.

شهاب‌تالی ادامه داد: در کنار این رویکرد، برنامه‌های جدیدی نیز طراحی شده است که با هدف پرداخت تخصصی‌تر به ابعاد مختلف شعار سال، به جدول پخش شبکه اضافه خواهد شد. این برنامه‌ها تلاش می‌کنند از زوایای گوناگون به موضوع اقتصاد مقاومتی در سایه وحدت ملی و امنیت ملی بپردازند و آن را در سطحی کاربردی‌تر برای مخاطب تبیین کنند.

مدیر رادیو گفت‌وگو با اشاره به بازآرایی جدول پخش شبکه گفت: یکی از اقدامات مهم ما، بازنگری در چینش و زمان‌بندی برنامه‌هاست. تلاش کرده‌ایم شرایطی فراهم شود که مخاطب در ساعات مختلف شبانه‌روز بتواند به محتوای مرتبط با شعار سال دسترسی داشته باشد و این موضوع به یک جریان پیوسته در آنتن تبدیل شود.

وی تصریح کرد: در این مسیر، تنوع قالب‌ها نیز موردتوجه قرار گرفته است؛ از برنامه‌های گفت‌وگومحور و میزگردهای تخصصی گرفته تا تحلیل‌های اقتصادی، بخش‌های کوتاه، گزارش‌های میدانی و مناظره‌های کارشناسی. هدف این است که مفاهیم مرتبط با اقتصاد مقاومتی برای گروه‌های مختلف مخاطبان قابل‌فهم و کاربردی باشد.

شهاب‌تالی اضافه کرد: ما تأکید داریم که پرداختن به شعار سال باید از چند زاویه صورت بگیرد. به همین دلیل، در برنامه‌ها به نقش وحدت ملی در پیشبرد اهداف اقتصادی، تأثیر امنیت ملی بر ثبات اقتصاد، مشکلات ساختاری و همچنین معرفی ظرفیت‌ها و فرصت‌های داخلی پرداخته خواهد شد.

وی افزود: یکی از رویکردهای جدی ما حرکت از سطح تحلیل به سمت ارائه راهکارهای عملیاتی است. مخاطب امروز به دنبال شنیدن مسئله نیست و انتظار دارد رسانه مسیرهای قابل اجرا و تجربه‌های موفق را نیز پیش روی او قرار دهد. بر همین اساس از ظرفیت کارشناسان دانشگاهی، فعالان اقتصادی و سیاست‌گذاران استفاده می‌کنیم.

انعکاس بازخورد جامعه روی آنتن

مدیر شبکه رادیویی گفت‌وگو تأکید کرد: رادیو گفت‌وگو می‌کوشد با ایجاد فضای تضارب آرا و گفت‌وگوی کارشناسی، سهم خود را در تبدیل شعار سال به یک گفتمان واقعی و عملیاتی در جامعه ادا سازد و باور داریم رسانه می‌تواند شعار را از سطح عنوان به مسیر حرکت کشور تبدیل کند.

همچنین تلاش خواهیم کرد طی ارتباط مستمر با بدنه تولید و فعالان اقتصادی، بازخوردهای واقعی جامعه را به آنتن منتقل کنیم.

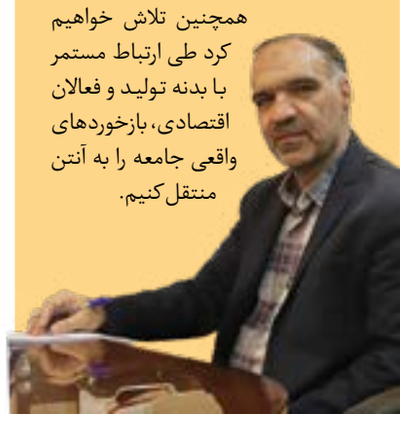

شبکه‌های رادیویی در سالروز **شهادت استاد مطهری**، گوشه‌هایی شنیدنی از تلاش و ایثار فرهنگیان را بازگو می‌کنند

رادیو روایتگر فصل‌های معلمی

شبکه‌های مختلف رادیویی هم‌زمان با روز معلم، با پخش برنامه‌های ویژه به نقش مهم معلمان در رشد جامعه می‌پردازند. این برنامه‌ها شامل گفت‌وگو با معلمان نمونه، روایت‌هایی از کلاس‌های درس، بررسی چالش‌ها و دستاوردهای آموزش، پیام‌های مردمی و تجربه‌های دانش‌آموزان است. هدف این ویژه‌برنامه‌ها قدردانی از فرهنگیان و تقویت جایگاه معلم در ذهن و دل شنوندگان است.

رادیو ایران | روایتی از جایگاه والای معلم

مهدی رستمی، مدیرگروه معارف و تاریخ شبکه رادیویی ایران درباره پرداختن به روز معلم گفت: برنامه «به‌افق آفتاب» که با موضوع تبیین اهمیت و نقش معلم در جامعه روی آنتن می‌رود، به‌تشریح جایگاه معلم به‌عنوان تلاشگر در عرصه فرهنگ و آموزش و تأثیر مهم آن در تعلیم‌وتربیت کودکان و نوجوانان می‌پردازد. همچنین در بخشی از این برنامه با عنوان اندیشه مطهر با بیان روایت‌هایی کوتاه و مهم از شهید مطهری، اندیشه‌ها و تفکراتشان مورد بررسی قرار می‌گیرد. معرفی کتاب‌های شهید والامقام مطهری و تشریح مفاهیم تربیتی از دیگر بخش‌های این برنامه به تهیه‌کنندگی زینب برومند و گویندگی حمیدرضا رضایی است.

رادیو جوان | به‌یاد معلمان شهید

علیرضا مبینی، مدیرگروه جامعه، فرهنگ و سلامت رادیو جوان گفت: این شبکه در روز معلم به‌یاد و خاطره معلمان شهید جنگ رمضان، در برنامه «جوان ایرانی سلام» و «ایران جوان» به‌طور ویژه به گرامیداشت این روز می‌پردازد. در این برنامه‌ها، خانواده معلمان شهید مدرسه میناب و همچنین یک معلم از این شهر مهمان رادیو جوان هستند و با آن‌ها درباره حال‌وهوای این شهر پس از حمله به دبستان شجره طیبه و دانش‌آموزان و معلمانش گفت‌وگو خواهیم کرد. همچنین مستندی از شهید مطهری و نظرات این شهید بزرگوار درباره رژیم صهیونیستی و پیش‌بینی او از آینده این رژیم منحوس پخش خواهد شد.

رادیو فرهنگ | نقش معلم در فرهنگ مردم

رحمت‌الله ملایی، مدیر طرح و برنامه رادیو فرهنگ، اعلام کرد: این شبکه رادیویی با چهار برنامه ویژه به گرامیداشت روز معلم می‌پردازد. «صبح به‌وقت فرهنگ» از ساعت ۶:۳۰ با محور نقش معلم در فرهنگ مردم و آرامش‌بخشی به کودکان پخش می‌شود. همچنین «بنیان فردا» از ساعت ۹:۰۰ صبح به موضوع خانواده و معلم و نقش معلم در حفظ آرامش کودکان در برابر وحشت ناشی از جنگ اختصاص دارد. دو برنامه «ققنوس» و «مستند فرهنگ» نیز از ساعت ۱۵:۰۰ و ۱۶:۰۰ با نگاهی به ارزش‌های انقلاب و روایتگری شهدای معلم و دانش‌آموزان میناب، نقش معلم در فرهنگ مردم، بیان خاطرات و تأثیر معنوی در دانش‌آموزان، فعالیت معلمان در جبهه‌های فرهنگی، روی آنتن می‌روند.

رادیو تهران | مطالبات صنفی معلمان روی آنتن

ویژه‌برنامه «از رادیو تهران بپرسید» به مناسبت هفته معلم، تریبونی مستقیم برای طرح مطالبات صنفی فرهنگیان پیش روی مسئولان آموزشی و معلمان قرار می‌دهد. اعظم ابراهیمی، تهیه‌کننده این برنامه، تأکید کرد که این ویژه‌برنامه شنبه ۱۲ اردیبهشت ساعت ۹:۳۰ صبح به‌صورت زنده روی آنتن می‌رود تا مسئولان آموزش‌وپرورش پاسخگوی فرهنگیان کشور باشند. به گفته وی، در این مجله شنیداری تعاملی، معلمان می‌توانند مهم‌ترین مشکلات شغلی خود را مطرح کنند؛ از وضعیت معیشتی و حقوق، فشار کاری و فرسودگی شغلی گرفته تا کمبود امکانات و تراکم بالای کلاس‌ها. اجرای کامل طرح رتبه‌بندی، عدالت در پرداخت‌ها، بهبود بیمه و امنیت شغلی برای معلمان قراردادی و حق‌التدریس از مطالباتی است که مسئولان در این برنامه به آن‌ها پاسخ می‌دهند.

رادیو ورزش | ادای احترام به معلمان و مربیان نسل پویا

مهدی زری‌باف، مدیرگروه تفریحات و ورزش همگانی رادیو ورزش گفت: شبکه رادیویی ورزش همواره تلاش کرده است فعالیت‌های ورزشی مدارس و آموزشگاه‌ها را بازتاب دهد و امسال نیز به مناسبت روز معلم، برنامه «صبح و ورزش» را به‌صورت ویژه تقدیم معلمان عزیز به‌ویژه معلمان و مربیان ورزش می‌کند. در این ویژه‌برنامه که با محوریت بزرگداشت مقام معلم روی آنتن می‌رود، گفت‌وگو با مربیان و معلمان نمونه تربیت‌بدنی، پخش پیام‌های تبریک دانش‌آموزان و ورزشکاران و مرور نقش الهام‌بخش معلمان ورزش در تربیت نسل پویا و سالم، بخش‌های اصلی را تشکیل می‌دهد.

رادیو اقتصاد | معلم؛ پیشران تعالی

مهرگان سوادکوهی، مدیرگروه جامعه و اقتصاد رادیو اقتصاد، ضمن گرامیداشت یاد و خاطره شهید استاد مرتضی مطهری و تبریک روز معلم گفت: هم‌زمان با ۱۲ اردیبهشت، رادیو اقتصاد با رویکردی محتوایی و اثرگذار، در دو برنامه «سکه صبح» و «گذر بازار» به تبیین جایگاه والای معلم در جامعه می‌پردازد. تلاش کرده‌ایم با تمرکز بر الگوهای فکری و معنوی و شهدای عرصه تعلیم‌وتربیت، به‌نوعی پیوند عاطفی با مخاطب ازطریق خاطره‌سازی و الگوسازی مبتنی بر مقاومت و ایثار ایجاد کنیم. سوادکوهی با اشاره به‌ضرورت بازخوانی نقش معلم در وضعیت امروز تصریح کرد: تبیین نقش اجتماعی و پیشرفت‌محور معلم، به‌ویژه در عصر جنگ‌های ترکیبی و فناوری‌های نوین، از محورهای اصلی این برنامه‌هاست.

رادیو نمایش | صحنه‌ای برای قدردانی از معلمان

رضا گل‌سوسن، مدیرگروه برنامه‌های مستند و ترکیبی رادیو نمایش از پخش ویژه‌برنامه «شمع آفرینش» خبر داد. وی ضمن اعلام این خبر افزود: با توجه به فرارسیدن سالروز شهادت معلم انقلاب شهید مرتضی مطهری و نام‌گذاری این روز به نام روز معلم، رادیو نمایش ویژه‌برنامه «شمع آفرینش» را به‌صورت ویژه روی آنتن می‌برد. در این برنامه از معلمان سرزمینمان ایران قدردانی می‌شود و با تعدادی از این عزیزان به‌صورت تلفنی گفت‌وگو می‌شود. «شمع آفرینش» روز شنبه ساعت ۹:۰۰ تا ۱۱:۰۰ صبح به تهیه‌کنندگی پگاه عموزاده و به گویندگی امیر زنده‌دلان و نویسندگی سهیلا خدادادی پخش می‌شود.

رادیو پیام | اندیشه‌ای که در جان‌ها ریشه دواند

برنامه «پیام مطهر» شبکه رادیویی پیام به استاد شهید مطهری و معلمان می‌پردازد. در واقع «پیام‌های مطهر» توسط معلمان و اندیشمندانی چون شهید مطهری در ذهن و جان‌ها کاشته شد و وقتی زمان آزمون فرا رسید، این اندیشه‌ها در قالب ایثار و جان‌فشانی در دوران دفاع مقدس و جنگ ۱۲ روزه و دفاع مقدس سوم به ثمر نشست.

رادیو معارف | ادامه راه معلم شهید

امیرعباس خاقانی، تهیه‌کننده رادیو معارف گفت: شهید مطهری نماد معلمی بود که قلم و بیانش در روشنگری جامعه نقشی بی‌بدیل داشت. امروز ما ادامه‌دهنده همان راه هستیم؛ راه آگاهی، مقاومت و تعلیم نسل‌های منتظر. این روز را به همه دبیران، آموزگاران، استادان و مربیان دلسوز تبریک می‌گویم و از خداوند متعال توفیق روزافزون شما را در تربیت فرزندان این سرزمین مسئلت دارم. سربلند و پاینده باشید.

رادیو سلامت | پیوند آموزش، سلامت و آینده‌سازی

نازیلا نظمی، تهیه‌کننده «زنگ تفریح» رادیو سلامت، یاد معلمان دلسوزی را گرامی داشت که عشق و ایثار را به نسل‌های آینده آموخته‌اند. نظمی از مراقبان سلامت مدارس به‌عنوان حلقه پیوند میان آموزش و سلامت یاد کرد و افزود: در چهار سال همکاری، ارتباطی سازنده میان اتاق فکر برنامه «زنگ تفریح» و مراقبان سلامت شکل گرفته است. این تعامل موجب شده دانش‌آموزان با استعداد در حوزه گویندگی و نویسندگی به رادیو سلامت معرفی شوند و در تولید برنامه مشارکت کنند. به گفته او، موضوعات پویش‌های سلامت‌محور با همکاری مستقیم مراقبان سلامت طراحی و سپس در قالب قطعات نمایشی، ترانه‌های کودک و فعالیت‌های خلاقانه اجرا می‌شود.

رادیو صبا | تجربه معلمی در قاب صبا

مژگان فرزین، تهیه‌کننده رادیو صبا، معتقد است که تجربه سال‌ها تدریس، نگاه او را به مخاطب دگرگون کرده است. او مخاطبان را نه شنوندگانی ناشناس، بلکه انسان‌هایی واقعی با دغدغه‌ها و واکنش‌های مشخص می‌بیند. فرزین گفت: برخی ایده‌های برنامه‌هایم را از فضای مدرسه الهام می‌گیرم، ازجمله مستند «یادم تو را فراموش». وی همچنین با مشارکت دانش‌آموزان در برنامه‌ها و طراحی آیتم‌هایی متناسب با دغدغه‌های نسل نوجوان، پیوند آموزش و رسانه را تقویت کرده است.

رادیو قرآن | بزرگداشت معلم با نوای معنویت

علی حوری کامران، مدیرگروه تلاوت و نغمات رادیو قرآن درباره تدارک این رادیو به مناسبت گرامیداشت روز معلم گفت: پخش بسته‌های تلاوت مرتبط با مفهوم تعلیم‌وتربیت و جایگاه موضوع علم و عالم و شرح و توضیح آیات این بسته‌ها با کلام شهید والامقام استاد مطهری، پخش تلاوت‌های کوتاه روح‌نواز با محوریت این مناسبت ازجمله اقدامات شبکه رادیویی قرآن در ایام گرامیداشت مقام معلم است که در فواصل مختلف زمانی تقدیم مخاطبان خواهد شد.

رادیو گفت‌وگو | معلمی؛ روایت عشق و آگاهی

میثم موسی‌پور، مشاور مدیر رادیو گفت‌وگو به مناسبت روز معلم گفت: این روز برای من تنها یک مناسبت تقویمی نیست، بلکه فرصتی است برای تأمل درباره جایگاهی که همواره فراتر از یک شغل بوده است. معلمی، مسیری است که با آگاهی، مسئولیت و عشق معنا پیدا می‌کند. چه در کلاس درس و چه در رادیو، همواره تلاش کرده‌ام دانشی را منتقل کنم که برای مخاطب کاربردی و الهام‌بخش باشد. تجربه تدریس به من آموخت که ارتباط مؤثر با مخاطب، مهم‌ترین اصل در فرایند آموزش است؛ اصلی که در شبکه رادیویی گفت‌وگو نیز به همان اندازه اهمیت دارد.

گفت‌وگو

رادیو ورزش با رویکردی نو به استقبال رویدادهای بزرگ سال ۱۴۰۵ می‌رود

پوشش بی‌وقفه مسابقات جهانی و آسیایی

برای پوشش جامع رویدادهای مهم ورزشی سال ۱۴۰۵ خبر داد و گفت: رادیو ورزش با ارتقای سطح فنی، تخصصی و ارتباطی تولیدات خود، در پی آن است که با محتوایی به‌روز و تحلیلی، همراه همیشگی مخاطبان در میدان‌های ورزشی باشد.

علی‌اصغر احمدی در تشریح رویکرد جدید این شبکه گفت: هر سال یک محور کلان به‌عنوان جهت‌دهنده فعالیت‌ها تعیین می‌شود و امسال نیز هدف ما ارتقای سطح تولیدات از نظر تخصص، فناوری و ارتباط مؤثر با مخاطب است. ما به دنبال ساخت برنامه‌هایی هستیم که با نیازهای روز و سلیقه شنوندگان همخوانی داشته باشد.

وی با تأکید بر نقش ورزش در سلامت جامعه و نشاط عمومی افزود: ورزش صرفاً یک سرگرمی نیست، بخشی از سبک زندگی و سلامت اجتماعی است؛ بنابراین تلاش داریم تا برنامه‌هایمان افزون بر جذابیت، جنبه‌های آموزشی و الهام‌بخش نیز داشته باشند تا مخاطب بتواند به آن‌ها اعتماد کند.

مدیر رادیو ورزش در ادامه از آمادگی کامل این شبکه برای پوشش رویدادهای ورزشی مهم سال ۱۴۰۵ خبر داد و گفت: در سالی که پیش رو داریم، از جام جهانی فوتبال تا بازی‌های آسیایی و پاراآسیایی ناگویا، لیگ جهانی والیبال، مسابقات قهرمانی کشتی آسیا و جهان و همچنین جام ملت‌های فوتبال آسیا را در جدول پخش خود داریم. افزون بر این‌ها، مسابقات داخلی، لیگ‌های برتر کشور و دیگر رویدادهای مهم نیز با پوشش زنده و تحلیلی ارائه خواهد شد.

وی با اشاره به رویکرد تحلیلی و کارشناسی این شبکه تأکید کرد: هدف ما صرفاً پخش نتیجه مسابقات نیست، بلکه می‌خواهیم تحلیل‌های فنی، کارشناسی و پشت‌صحنه‌ها را نیز در اختیار شنوندگان قرار دهیم. حضور کارشناسان باسابقه و چهره‌های ورزشی مطرح در برنامه‌ها این هدف را محقق می‌سازد تا مخاطب حس کند در قلب اتفاقات ورزشی قرار دارد.

احمدی همچنین با اشاره به جایگاه مردمی این شبکه افزود: رادیو ورزش همواره رسانه‌ای برآمده از مردم بوده است. ما با اعتقاد به شعار سال و در جهت افزایش اعتماد مخاطب، می‌کوشیم کیفیت پخش، دقت اطلاعات و تعامل مستمر را در بالاترین سطح ممکن نگه داریم.

روایت هم‌صدایی ورزشکاران با مردم

مدیر رادیو ورزش با ادای احترام به مقام شامخ قهرمانان وطن افزود: یکی از نقاط عطف برنامه‌سازی ما در سال جاری، روایت جنگ و بازخوانی رشادت‌های سربازان جان‌برکف ایران است. همکاران ما در رادیو ورزش با تلاشی بی‌وقفه به‌دنبال روایت پیوند عمیق میان میدان ورزش و جبهه‌های حق علیه باطل هستند؛ به‌ویژه به تصویر کشیدن لحظات غرورآفرینی که ورزشکاران و قهرمانان ملی هم‌صدا با مردم در خیابان‌ها حضور یافتند تا حمایت قاطع خود را از رزمندگان و مدافعان امنیت کشور اعلام کنند. ما معتقدیم این پهلوانان، قهرمانان واقعی کشور هستند و رسالت ما تبیین همین روحیه ایثارگری برای نسل امروز است.

احمدی در ادامه، توجه به ورزش بانوان را یکی از اولویت‌های قطعی سال ۱۴۰۵ برشمرد و تأکید کرد: بخش مهمی از توان عملیاتی و گروه‌های برنامه‌سازی ما به پوشش مستمر و زنده مسابقات بانوان اختصاص خواهد یافت. از لیگ‌های داخلی گرفته تا حضور بانوان ایرانی در میدان‌های بین‌المللی که سفیران عزت و غیرت ایرانیان هستند؛ رادیو ورزش متعهد است که ویترین پُرافتخار ورزش بانوان را بیش از پیش به جامعه معرفی کند.

مدیر رادیو ورزش در پایان تأکید کرد: مخاطبان می‌توانند مطمئن باشند که رادیو ورزش، همپای ورزشکاران و مردم، در تمام لحظات هیجان‌انگیز ورزشی سال پیش رو همراهشان خواهد بود.

احمد نوروزی: رژیم صهیونی از صدای آزادگی می‌ترسد

شهیده امال خلیل از خبرنگاران باسابقه میدانی در جنوب لبنان بود که سال‌ها در پوشش درگیری‌های مرزی و تحولات مرتبط با رژیم صهیونی و حزب‌الله لبنان فعالیت داشت.

در پی حمله هوایی اسرائیل به جنوب لبنان، این خبرنگار روزنامه «الاخبار» در منطقه‌ای نزدیک مرز شهید شد. او در زمان وقوع حمله در حال پوشش میدانی تحولات منطقه بود.

احمد نوروزی، معاون برون‌مرزی صداوسیما در شبکه اجتماعی ایکس درباره او نوشت: «شهیده امال خلیل، نه اولین است و نه آخرین. تا به امروز، آن‌ها صدها روزنامه‌نگار را هدف قرار داده‌اند. رژیمی که حتی به اندازه عمر یک انسان قدمت ندارد، از صدای جهانی آزادی می‌ترسد، صدایی که به تضمین خون این شهدا، هرگز خاموش نخواهد شد.»

در جهانی که مرز میان جنگ نظامی و جنگ رسانه‌ای روز به روز کم‌رنگ‌تر می‌شود، روایت‌ها به سلاحی تعیین‌کننده تبدیل شده‌اند. در چنین فضایی، شبکه پرس تی‌وی به‌عنوان رسانه انگلیسی‌زبان معاونت برون‌مرزی صداوسیما، تلاش کرده است تصویری متفاوت از جنگ امریکایی-صهیونی علیه جمهوری اسلامی ایران را به مخاطبان جهانی ارائه دهد؛ روایتی که نه‌تنها در تقابل با جریان غالب رسانه‌های غربی قرار می‌گیرد، بلکه می‌کوشد با تکیه بر صداهای مستقل و تحلیلگران بین‌المللی، مشروعیت و اثرگذاری خود را افزایش دهد.

در این چارچوب، اهمیت و کارکرد پرس تی‌وی زمانی برجسته‌تر می‌شود که بدانیم بخش درخور توجهی از رسانه‌های جریان اصلی غربی، در چارچوبی همسو با ملاحظات و جهت‌گیری‌های سیاسی دولت‌های متبوع خود به بازنمایی تحولات می‌پردازند.

از این منظر، در «جنگ تحمیلی سوم» که با هم‌افزایی هدفمند امریکا، رژیم صهیونیستی و متحدان غربی و منطقه‌ای آن‌ها در بهره‌گیری نظام‌مند از رسانه‌ها به‌مثابه ابزار جنگ روانی، اقناع افکار عمومی و مهندسی روایت علیه ایران همراه است، ضرورت بهره‌مندی از یک رسانه انگلیسی‌زبان با رویکردی متمایز از سوی جمهوری اسلامی ایران، بیش از پیش برجسته می‌شود؛ رسانه‌ای که بتواند ضمن ایجاد موازنه در جنگ روایت‌ها، به ارتقای تکثر گفتمانی و تقویت چندصدایی در عرصه بین‌المللی کمک کند.

یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های عملکرد پرس تی‌وی، اتکا به قشری متنوع از کارشناسان بین‌المللی است؛ افرادی که هر یک از زاویه‌ای خاص به تحلیل تحولات می‌پردازند.

چگونه پرس تی‌وی با تکیه بر تحلیلگران بین‌المللی، روایت رسمی جنگ را به چالش می‌کشد؟

خط‌شکنی روایت‌ها در سپهر جهانی

ارائه تصویری از یک جامعه مقاوم

برای نمونه، دیوید میلر، استاد دانشگاه و جامعه‌شناس بریتانیایی، در گفت‌وگو با این شبکه، با اشاره به «حقیقت خیابان‌های ایران» تأکید می‌کند که مردم ایران شایسته احترام‌اند؛ مردمی که به گفته او هیچ محدودیتی را بر برنامه‌های راهبردی خود نمی‌پذیرند و خطوط قرمزی همچون تنگه هرمز را به‌روشنی تعریف کرده‌اند. این روایت، تصویری از یک جامعه مقاوم و دارای اراده سیاسی را به مخاطب انگلیسی‌زبان منتقل می‌کند.

در سطح تحلیل ژئوپلیتیک، تیم اندرسون، مدیر مرکز مطالعات ضد هژمونی، با نگاهی انتقادی به سیاست‌های واشنگتن، معتقد است دونالد ترامپ به‌دنبال خروجی یک‌طرفه از بحران است؛ نوعی عقب‌نشینی که بتوان آن را به‌عنوان پیروزی بازتعریف کرد. او درعین‌حال، ادامه محاصره بنادر ایران و جلوگیری از تردد کشتی‌ها را از «مصادیق جنگ» می‌داند. چنین تحلیل‌هایی، روایت رسمی امریکا را به نقد می‌کشد و آن را از چارچوب «فشار مشروع» در رسانه‌های جریان اصلی به «اقدام تهاجمی» تغییر می‌دهد.

در همین چارچوب، آلون میزراهی، نویسنده یهودی، بر این باور است که ناتوانی امریکا و رژیم صهیونیستی در شکست نظامی ایران، آن‌ها را به سمت «مذاکرات غیرواقعی» سوق داده است؛ مذاکراتی که به گفته او، می‌تواند ابزاری برای اعمال فشار بیشتر باشد. این نگاه، دیپلماسی را نه به‌عنوان راه‌حل، بلکه به‌عنوان راهکاری در ادامه تقابل معرفی می‌کند.

در حوزه توان نظامی نیز، مکس بلومنتال، روزنامه‌نگار تحقیقی و سردبیر وبگاه GrayZone، بر نقش بازدارندگی ایران تأکید می‌کند و می‌گوید: کنترل تنگه هرمز و توسعه سامانه‌های نوین پهپادی و موشکی، موقعیت ایران را نسبت به گذشته تقویت کرده است. این روایت، در تضاد با تصویرسازی‌هایی است که ایران را در موقعیت ضعف نشان می‌دهند و تلاش می‌کند موازنه قدرت را به‌گونه‌ای متفاوت بازتعریف کند.

توجه ویژه پرس تی‌وی به ابعاد انسانی جنگ

پرس‌تی‌وی در کنار تحلیل‌های نظامی و سیاسی، به ابعاد انسانی جنگ نیز توجه ویژه‌ای نشان داده است. بشری شیخ، روزنامه‌نگار و تحلیلگر سیاسی، با تأکید بر ضرورت حضور میدانی مردم، می‌گوید: زمانی که کودکان در مدارس هدف حمله قرار می‌گیرند، دیگر نمی‌توان از پشت میز گزارش داد. این رویکرد، بیانگر تلاش برای عبور از روایت‌های رسمی و نزدیک شدن به واقعیت‌های عینی و انسانی جنگ است.

در سطح نقد ساختار قدرت در امریکا، اندرو ناپولیتانو، قاضی بازنشسته، با صراحت اعلام می‌کند که رئیس جمهور امریکا درک دقیقی از ژئوپلیتیک، تاریخ و فرهنگ ایران ندارد و تهدیدهای او با واکنش‌های منفی جهانی روبه‌رو شده است. این دیدگاه، مشروعیت تصمیمات سیاسی واشنگتن را زیر سؤال می‌برد.

جان بوسنیچ، تحلیلگر سیاسی نیز با نگاهی انتقادی، دونالد ترامپ را تحت تأثیر لابی اسرائیل توصیف می‌کند که کارزار فشار علیه ایران را هدایت می‌کند. این نوع تحلیل، به بازتعریف روابط قدرت در سیاست امریکا می‌پردازد و آن را پیچیده‌تر از روایت‌های رسمی نشان می‌دهد.

همچنین دیه‌گو سکورا، روزنامه‌نگار و تحلیلگر سیاسی، نسبت به پیامدهای ادامه این روند هشدار داده و معتقد است که ناکارآمدی تهدیدها می‌تواند امریکا را به سمت رفتارهای غیرقابل پیش‌بینی سوق دهد. این هشدار، بر خطرات تشدید درگیری و بی‌ثباتی بیشتر در منطقه تأکید دارد.

پرس تی‌وی و شکاف در سلطه رسانه‌ای غرب

آنچه از مجموع این روایت‌ها برمی‌آید، تلاش پرس تی‌وی برای ساختن یک چارچوب تحلیلی چندلایه است؛ چارچوبی که از یک‌سو روایت رسمی جمهوری اسلامی ایران را بازتاب می‌دهد و از سوی دیگر، با بهره‌گیری از صداهای بین‌المللی، آن را تقویت و متنوع می‌کند. در واقع، پرس تی‌وی می‌کوشد در برابر سلطه رسانه‌ای غرب، شکاف ایجاد کند و روایت‌های بدیل را وارد جریان اصلی گفت‌وگوهای بین‌المللی سازد.

«عین‌الحیاه» الکوثر به تبیین دیدگاه‌های مطرح درباره وحدت، انسجام اجتماعی و نقش ایران در تحولات منطقه‌ای پرداخت

بازخوانی الگوهای فکری و اجتماعی رهبر شهید امت

شبکه الکوثر به‌تازگی با ویژه‌برنامه «عین‌الحیاه» تصویری تازه از مقاومت مردمی، انسجام اعتقادی و مکتب فکری امام شهید (آیت‌الله خامنه‌ای) ارائه داد. برنامه‌ای که در ۹۰ دقیقه، با حضور نخبگان جهان عرب، علمای الازهر و وزیر دادگستری سابق تونس، نقشه راه غلبه بر سلطه امریکا و رژیم نامشروع اسرائیل را از منظر ایران ترسیم کرد.

با مأموریت محوری مدیریت تصویر ایران و تبیین اندیشه مقاومت برای مخاطب عرب، ویژه‌برنامه شبانگاهی «عین‌الحیاه» از ابتدای ماه مبارک رمضان و هم‌زمان با تهاجم نظامی و تبلیغاتی امریکا و رژیم صهیونیستی علیه ایران اسلامی، روی آنتن رفت. مجریان این برنامه، زینب جابر ویحیی بوزکریا (اندیشمند تونسی) با زبانی صریح و مستند به بررسی تجاوز نامشروع امریکا و اسرائیل پرداختند.

- تبیین مکتب فکری فرهنگی امام شهید: برنامه «عین‌الحیاه» شخصیت و مکتب فکری رهبر شهید انقلاب اسلامی را به‌عنوان مرجع نظری محور مقاومت معرفی می‌کند. در این بخش مرور می‌شود که از نگاه ایشان رمز پیروزی چیست، بر لزوم وحدت میان مذاهب اسلامی تأکید می‌گردد، بازگشت به قرآن به‌عنوان قانون اساسی مقاومت مطرح می‌شود، انسجام در محور مقاومت در برابر دشمن مشترک مورد اشاره قرار می‌گیرد و نفی سلطه غرب و امریکا بر کشورهای اسلامی نیز از دیگر محورهای این بخش است.

- میراث اجتماعی و وحدت در نگاه رهبر شهید: برنامه «عین‌الحیاه» با پیام کلیدی «تنها با وحدت و بازگشت به قرآن می‌توان سلطه غرب را شکست» بر روایت مقاومت و وحدت در اندیشه امام شهید تأکید دارد و میراث اجتماعی ایشان را همچنان جاری در خیابان‌های ایران و لبنان و یمن و عراق و... نشان می‌دهد.

- مهمانان شاخص از جهان عرب: برنامه با حضور نخبگان برجسته جهان عرب از کشورهای الجزایر، لبنان، مصر، عراق و تونس روی آنتن رفت. مهمان ویژه این برنامه وزیر دادگستری سابق تونس، تحلیلگر ارشد جریان بیداری اسلامی، بود. همچنین حضور دائمی جمعی از علمای الازهر مصر که بر مشروعیت دینی مقاومت تأکید می‌کنند، از دیگر شاخصه‌های این برنامه به‌شمار می‌رود.

- ایران در حمایت از مقاومت: در یکی از اثرگذارترین بخش‌های برنامه، یحیی بوزکریا با یک بخش مستندگزارشی از میان مردم ایران در خیابان‌های تهران و قم، حضور گسترده و بی‌سابقه مردم ایران در حمایت از میدان را به تصویر می‌کشد. تصاویری که نشان می‌دهد مردم ایران با باور عمیق دینی و ملی، در برابر روایت‌سازی رسانه‌های غربی ایستاده‌اند.

- دفاع منسجم و همبستگی اجتماعی اعتقادی: بخش دوم برنامه، روایت مستندی از دفاع منسجم و همبستگی اجتماعی - اعتقادی مردم ایران است. این بخش نشان می‌دهد که چگونه مساجد، هیئت‌های مذهبی، خانواده‌های شهدا و قشرهای مختلف مردم، یکپارچه پشت‌محور مقاومت ایستاده‌اند.

- نقد روایت‌سازی رسانه‌های غربی: آخرین آیتم برنامه به بررسی و افشای روایت‌سازی رسانه‌های غربی درباره ایران، مقاومت و شخصیت رهبر شهید اختصاص دارد. گروه تحلیلی برنامه نشان می‌دهد که چگونه شبکه‌های غربی با وارونه‌نمایی، تلاش می‌کنند جبهه مقاومت را غیرواقعی نشان داده و آن را تضعیف کنند.

- ایران مرکز ثقل مقاومت: برنامه «عین‌الحیاه» نشان داد که ایران اسلامی همچنان مرکز ثقل مقاومت است، مکتب امام شهید (آیت‌الله خامنه‌ای) چراغ راه وحدت و بازگشت به قرآن است و سلطه امریکا و اسرائیل نه مشروع، نه پایدار و نه پیروز است.

درمجموع، این برنامه با تبیین مؤلفه‌هایی چون رمز پیروزی از نگاه رهبر شهید، لزوم وحدت مذاهب اسلامی، بازگشت به قرآن به‌عنوان قانون اساسی مقاومت، انسجام در برابر دشمن مشترک و نفی سلطه غرب، به‌روشنی نشان داد که اندیشه امام شهید همچنان مرجع نظری محور مقاومت است و ایران اسلامی با اتکا به این مکتب، نقش مرکز ثقل جبهه مقاومت را ایفا می‌کند. این گزارش همچنین تأکید می‌کند که میراث اجتماعی ایشان با حضور مستمر نخبگان جهان عرب در برنامه‌هایی مانند «عین‌الحیاه» و تأکید علمای الازهر بر مشروعیت دینی مقاومت، همچنان در خیابان‌های ایران، لبنان، یمن، عراق و... جاری است.

اخبار کوتاه

با صدور حکم معاون برون‌مرزی سازمان

مدیر شبکه سحر منصوب شد

احمد نوروزی، معاون برون مرزی رسانه ملی با صدور حکمی، محمدعلی محمدی را به‌سمت «مدیر شبکه جهانی سحر» منصوب کرد.

در بخشی از این حکم انتصاب آمده است: «شبکه سحر، به‌عنوان یکی از پنجره‌های اصلی رسانه ملی در حوزه فرامرزی، رسالتی چندلایه و روبه‌گسترش بر عهده دارد؛ رسالتی که امروزه در جهان تعامل‌پایه و روایت‌محور رسانه، نیازمند نگاهی عمیق، هوشمند و آینده‌ساز است. براین‌اساس، انتظار می‌رود در دوره مسئولیت جدیدتان، علاوه‌بر پیگیری برنامه‌های تحولی مصوب سازمان در حوزه برون‌مرزی، محورهای زیر به‌طور ویژه مورد اهتمام قرار گیرد:

- تدوین «نقشه راه جامع حضور بین‌المللی» شبکه، شامل راهبردهای روایی، زبانی، فرهنگی و فناورانه متناسب با زیست جهان مخاطبان هر کانال؛
- تولید مجموعه‌های شاخص چندزبانه با ظرفیت رقابت در زیست‌بوم رسانه‌ای منطقه و جهان، با تأکید بر داستان‌محوری، مستندهای مسئله‌محور و برنامه‌های گفت‌وگومحور متکی بر چهره‌های معتبر؛
- ارتقای کمی و کیفی کنش رسانه‌ای در فضای مجازی از طریق طراحی و ایجاد پیام رسانه‌ای محتوایی، افزایش تعامل مخاطبان و بهره‌گیری از مدل‌های روزآمد؛
- طراحی سیاست‌های توزیع محتوا در هر یک از جغرافیاهای هدف، با تمرکز بر درهم‌تنیدگی رسانه‌های خطی، دیجیتال و تعاملی برای افزایش ضریب نفوذ و ماندگاری پیام؛
- ایجاد نظام ارتباطات فعال و مؤثر با نخبگان فرهنگی، رسانه‌ای، دانشگاهی و اجتماعی کشورهای مخاطب، به‌منظور تقویت مرجعیت شبکه؛
- طراحی و ایجاد مدل همسویی اجتماعی - رسانه‌ای با استفاده از توان قرارگاهی داخلی و بین‌المللی برای بهره‌برداری از ظرفیت‌های مردمی، انسان رسانه‌ها و میکرو رسانه‌ها در کشورهای مخاطب برای ایجاد شبکه‌ای از کنشگران همسو و...

توفیق شما را در پیشبرد این مأموریت خطیر و تحقق اهداف فوق از خداوند متعال مسئلت دارم.

همچنین وظیفه خود می‌دانم از خدمات ارزشمند و تلاش‌های مشفقانه برادر گرامی، جناب آقای مرتضی شمسی در دوران تصدی مدیریت شبکه، صمیمانه قدردانی و برای ایشان نیز در مسئولیت جدید آرزوی موفقیت کنم.»

شبکه سحر با ۳ مستند صحنه‌های بی‌بدیل همبستگی ملت‌ها را ترسیم می‌کند

همراهی «دل‌های بی‌مرز» با ایران

شبکه سحر افغانستان با تولید و پخش سه مستند مناسبتی، نمایشی از همراهی بی‌نظیر افغانستانی‌های ساکن ایران در ایام «جنگ رمضان» را به تصویر کشید. مهاجران افغانستانی مقیم تهران و سایر شهرهای کشورمان با نمایش همبستگی و همدردی خود در دفاع از مردم ایران و سوگ «رهبر و امام شهید» به میدان آمدند و با نمایش صحنه‌هایی بی‌بدیل که برخی از آن‌ها در قالب مستندهای شبکه سحر افغانستان به تصویر کشیده شد، نمایشی از همراهی و حضور خود را به جهانیان ارائه کردند.

سه مستند «دل‌های بی‌مرز»، «زیر سایه خورشید» و «یک شاخه همدلی» که بر روی آنتن شبکه سحر افغانستان رفت، نشانی از حضور پرتعداد و گسترده و نیز ارادت قومیت‌ها و برادران دینی مهمان و ساکن کشورمان به انقلاب اسلامی ایران است.

رویکرد و محور اصلی مستند «یک شاخه همدلی»، روایت گزارشی از پویش اهدای ۱۰ هزار گل توسط مهاجران ساکن تهران و ورامین است؛ گل‌هایی که طی ۱۰ شب در میدان‌های اصلی تهران توزیع شده‌اند.

مستند «زیر سایه خورشید» که روایتگر مهاجران و مهمانان افغانستانی ساکن مشهد از حمایت انقلاب و رهبر شهید است، از مهمان‌نوازی ۴۰ ساله ایرانیان می‌گوید و اقداماتی را به تصویر می‌کشد که به پاس این مهمان‌نوازی انجام شده است. برگزاری موکب‌های شبانه، رژه‌های خودرویی و دعاهای مهاجران در جوار حرم مطهر امام رضا(ع)، همگی درخواستی برای پیروزی قطعی ایران و اسلام است. مستند «دل‌های بی‌مرز» روایتی از مهاجران مقیم قم است که طی این مدت کارهای جهادی متنوعی انجام داده‌اند؛ از درمان و آواربرداری تا کمک به آسیب‌دیدگان «جنگ رمضان».

راه‌اندازی ویدئووال 4K در استودیوی سیمای مهاباد

استودیوی تولید صداوسیمای مرکز مهاباد به ویدئووال 4K مجهز شد. این طرح با تلاش شبانه‌روزی کارشناسان معاونت فنی صداوسیمای مهاباد در ایام جنگ تحمیلی رمضان به بهره‌برداری رسید.
ویدئووال نصب‌شده با ابعاد ۱۴ در ۳ متر و استفاده از ماژول ۱٫۸P امکان نمایش و پردازش حرفه‌ای تصاویر با وضوح Native 4K را برای برنامه‌سازان فراهم کرده است. بهره‌گیری از یک پروسسور قدرتمند تصویری نیز دقت پردازش و کیفیت خروجی را به شکل محسوسی افزایش داده است.
از مهم‌ترین اقدامات فنی این پروژه می‌توان به اتصال و پیکربندی کامل پردازنده ویدئو، تنظیم رزولوشن خروجی در حالت 4k اصلی، کالیبراسیون دقیق رنگ و نور و کابل‌کشی استاندارد اشاره کرد.
با راه‌اندازی این سامانه، کیفیت بصری و جذابیت تصاویر برنامه‌ها بهبود یافته و نقش مؤثری در جذب مخاطب و به‌روزرسانی زیرساخت‌های فنی مرکز ایفا می‌کند. به گفته مسئولان، استودیوی بزرگ تولید مرکز مهاباد با اجرای این طرح به یکی از به‌روزترین فضاهای تولید برنامه‌های تلویزیونی در استان تبدیل شده است.

درباره یک اکوسیستم هوشمند رسانه‌ای

آینده صنعت برودکست

صنعت برودکست در حال تجربه یکی از مهم‌ترین دوران‌های تحول خود است؛ دورانی که در آن مرز میان پخش سنتی، اینترنت پرسرعت، شبکه‌های موبایلی و هوش مصنوعی به شکلی بی‌سابقه در حال محو شدن است. گسترده‌شدن پهن‌باند، ورود شبکه‌های نسل جدید مانند 5G و 6G و حضور همه‌جانبه هوش مصنوعی در فرایندهای تولید و توزیع محتوا، ترکیبی ساخته‌اند که آینده پخش را از یک «زیرساخت سخت‌افزارمحور و یک‌طرفه» به یک «اکوسیستم رسانه‌ای هوشمند، تعاملی و چندسکویی» تبدیل می‌کند.
این تغییرات نه‌فقط فناوری، بلکه نقش بازیگران صنعت، مدل‌های کسب‌وکار و جایگاه مخاطب را دگرگون ساخته‌اند. برای متخصصان و فعالان صنعت برودکست، درک این گذر در قالب یک تصویر کلان و کاربردی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. به عبارتی، آینده برودکست آینده‌ای است که در آن تولید، پردازش، پخش و مصرف محتوا در یک منظومهٔ یکپارچه با محوریت شبکه و هوش مصنوعی به هم متصل می‌شوند.

۱. تعامل‌محوری و نقش‌آفرینی مخاطب

مهم‌ترین تحول، تغییر ماهیت رابطه میان رسانه و مخاطب است. پخش سنتی در کشور ما بر این فرض استوار است که محتوا از سوی سازمان صداوسیما تولید و ازطریق فرستنده یا ماهواره ارسال می‌شود و مخاطب تنها تماشاگر است. اما در الگوی جدید، «تماشا» تنها بخشی از تجربه رسانه‌ای است و کاربران امروز انتظار دارند که زمان تماشا را خودشان انتخاب کنند، محتوا را در هر دستگاهی دنبال کنند، در روایت و روند برنامه مشارکت داشته باشند و نسخه‌های کوتاه، شخصی‌سازی‌شده و قابل اشتراک‌گذاری دریافت کنند.
شبکه‌های اجتماعی، پلتفرم‌های OTT و ابزارهای تولید محتوای هوشمند این قابلیت را ایجاد کرده‌اند که مخاطب نه‌تنها بازخورد خود را نشان بدهد، بلکه بخشی از فرایند خلق محتوا باشد. درواقع، مخاطب امروز «کاربر-شریک» است که در طراحی تجربه رسانه‌ای حضور فعال داشته و از طریق داده‌های رفتاری‌اش مسیر تولید و پخش آینده را مشخص می‌کند.
این تغییر نگاه، به‌ویژه برای رسانه ملی از اهمیت بالایی برخوردار است. مأموریت رسانه ملی به‌ویژه در دوران حساس کنونی تنها سرگرمی نیست؛ بلکه مسئولیت‌هایی مانند آموزش، مقابله با اطلاعات نادرست، اطلاع‌رسانی در بحران‌ها، تقویت سواد رسانه‌ای و ایجاد همبستگی اجتماعی را در برمی‌گیرد. انجام این مأموریت‌ها در محیطی که مخاطب فعال است، نیازمند تحول در شیوه تولید، مدیریت و ارائه محتواست.

۲. شبکه‌های نسل آینده و هوش مصنوعی

در عصر تعامل‌محور، شبکه‌های نسل آینده (5G و 6G) با سرعت بالا، تأخیر کم و مدیریت میلیون‌ها اتصال هم‌زمان، بستر اصلی انتقال محتوا را فراهم می‌کنند. در این مدل، پخش خطی و IP همراه شده و انتخاب بین آن‌ها هوشمندانه انجام می‌شود. هوش مصنوعی نیز در تمام مراحل تولید، تدوین، مدیریت آرشیو، زیرنویس خودکار، شخصی‌سازی، تشخیص صحنه و خلاصه‌سازی ویدئو نقش دارد. این فناوری وظایف تکراری را کاهش داده و خلاقیت انسانی را تقویت می‌کند. برای سازمان صداوسیما، هوش مصنوعی با شخصی‌سازی محتوا بر اساس رفتار مخاطب، عاملی کلیدی در رقابت‌پذیری و جذابیت رسانه خواهد بود.

۳. جمع‌بندی

با ترکیب این تحولات، شکل جدیدی از صنعت رسانه در حال ظهور است که پخش سنتی، اپراتورهای مخابراتی، پلتفرم‌های ابری، ارائه‌دهندگان OTT و کاربران را در یک زنجیره ارزش واحد قرار می‌دهد. این ساختار جدید را می‌توان «اکوسیستم یکپارچه برودکست» نامید؛ اکوسیستمی که در آن: شبکه‌های پیشرفته نقش مسیر دسترسی را بازی می‌کنند، هوش مصنوعی موتور تحلیل و تصمیم‌گیری است، پلتفرم‌های دیجیتال درگاه دسترسی‌اند، مخاطب، شریک فعال در تجربه رسانه‌ای است.
برای کارکنان صنعت پخش، شناخت این مسیر نه‌تنها دید بازتری نسبت به آینده می‌دهد، بلکه کمک می‌کند نقش‌ها و مهارت‌های خود را متناسب با این اکوسیستم جدید بازآفرینی کنند. آینده برودکست، آینده‌ای هوشمند، تعاملی، چندسکویی و مبتنی بر داده است؛ آینده‌ای که صنعت پخش را از «انتقال محتوا» به «مدیریت تجربه رسانه‌ای» ارتقا می‌دهد.

سمانه‌السادات سعیدی‌نیا

مدیر امور نگهداری و تعمیرات جام‌جم اداره‌کل ساختمان و تأسیسات از نقش‌آفرینی همکارانش در پایداری و حفظ جام‌جم می‌گوید

زیرساخت‌های حیاتی در سایه تلاش متخصصان

همکاران تأسیسات، حلقه اتصال نامرئی میان فناوری و آسایش انسان‌ها هستند. آنان با دانش فنی عمیق و نگاه سیستمی خود، مسئولیت خطیر حفظ و بهینه‌سازی زیرساخت‌های حیاتی را بر عهده دارند. از کنترل دقیق سامانه‌های تهویه مطبوع و مدیریت هوشمند مصرف انرژی تا نظارت بر ایمنی تأسیسات الکتریکی و مکانیکی، همگی در حیطه مسئولیت این متخصصان قرار می‌گیرد. آنان نه‌تنها از بروز حوادث ناگوار پیشگیری می‌کنند، بلکه با اجرای برنامه‌های نگهداری پیشگیرانه، عمر تجهیزات را افزایش داده و بهره‌وری عملیاتی را به حداکثر می‌رسانند. در شرایط بحرانی مانند قطعی‌های ناگهانی یا حوادث غیرمترقبه، این تیم‌های فنی هستند که با عکس‌العمل سریع و راهکارهای عملی، تداوم خدمات را تضمین می‌کنند. بی‌گمان، بدون حضور و تلاش بی‌وقفه این افراد، چرخه فعالیت بسیاری از سازمان‌ها و مراکز حیاتی با اختلال جدی مواجه خواهد شد. در همین راستا، گفت‌وگویی داشتیم با مهندس مهرداد پرتوی، مدیر امور نگهداری و تعمیرات جام‌جم اداره‌کل ساختمان و تأسیسات که در ادامه می‌خوانید.

مهرداد پرتوی، مدیر نگهداری و تعمیرات جام‌جم ساختمان اداره‌کل ساختمان و تأسیسات، ابتدا در تشریح وظایف و مأموریت‌های واحد تحت مدیریت خود گفت: مأموریت اصلی امور نگهداری و تعمیرات ساختمان و تأسیسات، مدیریت، نگهداری و به‌روزرسانی دارایی‌ها و تجهیزات زیرساختی و فنی در دو حوزه الکتریکال و مکانیکال است.
وی افزود: هدف ما حفظ پایداری و برقراری جریان بی‌وقفه سیگنال در پردیس جام‌جم است. برای تحقق این مأموریت، کل مجموعه به ۱۵ ناحیه عملیاتی تقسیم شده است. در این نواحی، بیش از ۲۵۰ نفر از پرسنل متخصص در رده‌های مختلف ازجمله کارگر تأسیسات، کاردان تأسیسات، کمک مهندس و مهندس تأسیسات مشغول به انجام وظیفه هستند.
پرتوی با اشاره به چالش‌های حوزه تأسیسات برودتی، حرارتی و تهویه مطبوع در ساختمان‌های جام‌جم گفت: با توجه به حساسیت بالای تأسیسات برودتی، حرارتی و تهویه مطبوع در ساختمان‌های پردیس جام‌جم، مهم‌ترین چالش عملیاتی سال گذشته، فرسودگی شدید سامانه‌های تأمین برودت بود.
دلیل اصلی این مشکل، قدمت بالای بیشتر ساختمان‌ها ازجمله واحدهای تولید و برون‌مرزی است. علاوه بر این، عدم تخصیص اعتبار کافی برای نوسازی زیرساخت‌های کلیدی نظیر تعویض لوله‌های فرسوده آب، شبکه تهویه مطبوع و سامانه فاضلاب، کار را دشوارتر کرده است.

بیشترین درخواست تعمیرات در ۳ حوزه روشنایی، حرارت و برودت

مدیر نگهداری و تعمیرات جام‌جم، در پاسخ به این پرسش که بیشترین درخواست از سوی همکاران سازمان به امور نگهداری و تعمیرات مربوط به چه موضوعی بوده، گفت: بیشترین درخواست‌ها در سه حوزه روشنایی، حرارت و برودت بوده است. دلیل اصلی این موضوع، فرسودگی تجهیزات است که طبیعتاً نیاز مکرر به تعویض قطعات را ایجاد می‌کند. یکی دیگر از دلایل مهم، تغییر کاربری‌های ایجادشده در ساختمان‌هاست که بدون بازطراحی متناسب تأسیسات، فشار مضاعفی به سامانه‌ها وارد کرده و تعداد درخواست‌های تعمیر و نگهداری را به‌طور چشمگیری افزایش داده است.
وی در ادامه با اشاره به اقدامات انجام‌شده برای بهینه‌سازی مصرف انرژی و کاهش هزینه‌های جاری تأسیسات (برق، آب، گاز) گفت: در سال گذشته چند اقدام مشخص انجام دادیم. اولین اقدام، خرید و نصب تجهیزاتی بود که مقدار مصرف متعارفی دارند. دوم، جلوگیری از هدررفت در برج‌های خنک‌کننده را در دستور کار قرار دادیم. سومین اقدام، نصب تجهیزاتی بود که مانع از ایجاد رسوب در سامانه‌های سیستم‌های خنک‌کننده می‌شود؛ این کار باعث افزایش راندمان دستگاه‌ها و تجهیزات شده و درنتیجه مصرف آب، برق و گاز را به‌طور محسوسی کاهش داده است.
پرتوی در ادامه با اشاره به نحوه نگهداری زیرساخت‌های تأسیساتی ساختمان‌های جام‌جم و بازه زمانی به‌روزرسانی آن‌ها گفت: معمولاً نگهداری زیرساخت‌های تأسیساتی دارای سامانه PM یا اقدامات پیشگیرانه است. سرویس‌های دوره‌ای تجهیزات مورد نیاز به‌صورت روزانه، هفتگی، ماهیانه و سالیانه در دستور کار قرار دارد. در صورت خرابی تجهیزات قدیمی نیز به‌جای تعمیر صرف، نسبت به جایگزینی آن‌ها با تجهیزات به‌روزتر و دارای قابلیت اطمینان بالاتر اقدام می‌کنیم.

درج خدمات در شناسنامه دستگاه

مدیر نگهداری و تعمیرات جام‌جم در ادامه با اشاره به نحوه اندازه‌گیری اثربخشی خدمات نگهداری در کاهش خرابی‌های غیرمنتظره تأسیساتی و شاخص‌هایی مانند میانگین زمان بین خرابی، میانگین زمان تعمیر و تعداد تماس‌های اضطراری گفت: با توجه به وجود بازبینه‌های ساختمان‌ها در مجموعه نگهداری و تعمیرات پردیس جام‌جم، در موتورخانه‌های حساس موارد اندازه‌گیری به‌صورت ساعتی و روزانه انجام می‌شود. وی افزود: در صورت بروز اشکال، سریعاً اعلام می‌شود تا نسبت به جایگزینی دستگاه‌های رزرو و تعمیرات دستگاه‌ها و تجهیزات آسیب‌دیده اقدام شود. همچنین با توجه به ایجاد شناسنامه برای دستگاه‌ها و تجهیزات مختلف، هرگونه سرویسی که برای آن‌ها انجام می‌گیرد در داخل شناسنامه دستگاه قید می‌گردد و در هنگام بروز مشکل، پس از مراجعه به شناسنامه دستگاه، اقدامات لازم صورت می‌پذیرد. پرتوی در ادامه با اشاره به عملکرد امور نگهداری و تعمیرات در ایام آسیب‌های وارد‌شده از سوی رژیم صهیونیستی- آمریکایی به پردیس جام‌جم و برخی ساختمان‌ها در سال ۱۴۰۴ گفت: در این ایام، اولین اقدام تشکیل کارگروه ستاد مدیریت بحران و پدافند غیرعامل بود و سپس براساس نیازهای پردیس جام‌جم، شیفت‌های تخصصی در کنار کارکنان شیفت ۲۴ ساعته تشکیل شد. وی افزود: اقدامات انجام‌شده شامل برق‌رسانی و رفع مشکل برودت در فضاهای فنی، ترمیم خطوط اصلی گاز و گازرسانی، امدادرسانی به فضاهای مورد اصابت قرارگرفته، آماده‌سازی فضای ایمن برای کارکنان فنی و تأسیساتی، برقراری تأسیسات سرد و گرم، اصلاح نورهای حرارتی، لوله‌کشی برای آب‌رسانی، کابل‌کشی برای برق‌رسانی به فضاهای مشخص‌شده، ترمیم و تأمین زیرساخت گرمایی به بیش از ۴۵۰۰۰ مترمربع، اصلاح حصار پیرامونی و تقویت و حصار مضاعف پیرامون پردیس جام‌جم، اصلاح، تعمیر و راه‌اندازی بیش از ۱۴ لاین آسان‌بر، و همچنین اصلاح، تعمیر و راه‌اندازی درب‌های برقی و اتوماتیک بود. تمام این اقدامات در کوتاه‌ترین زمان ممکن و با هماهنگی کامل ستاد مدیریت بحران انجام شد.

چند توصیه ضروری به همکاران

مدیر نگهداری و تعمیرات جام‌جم در ادامه با اشاره به نکات ضروری برای همکاری همکاران واحدهای مختلف با تیم نگهداری تأسیسات در شرایط فعلی گفت: همکاران گرامی در هنگام روشن بودن سیستم برودت، از باز کردن پنجره‌ها جداً خودداری نمایند. حتی‌الامکان چراغ‌های اضافی خاموش باشد؛ چون با توجه به فصل تابستان و وجود نور طبیعی، روشنایی در فضاهایی که پنجره دارند تقریباً تأمین است.
وی افزود: همچنین در مکان‌هایی که نیاز به دمای پایین وجود ندارد، دستگاه‌های خنک‌کننده مانند کولرگازی، داکت اسپلیت و ترموستات فن کوئل را در دمای بالاتر تنظیم نمایند. این اقدامات کمک می‌کند از بار اضافی روی سیستم‌های برودتی کاسته شده و از بروز خرابی یا افت شدید دمای مطبوع جلوگیری شود.

وضعیت تأمین برودت ساختمان‌های پردیس جام‌جم

وی در ادامه با اشاره به وضعیت تأمین برودت ساختمان‌های پردیس جام‌جم در فصل گرما با توجه به آسیب‌های ناشی از جنگ تحمیلی گفت: متأسفانه در جنگ اخیر، تجهیزات برودتی آسیب و دچار صدماتی شده است؛ ولی به همت کارشناسان و متخصصان این امور و کارکنان خدوم و زحمتکش پردیس جام‌جم، در حال تعمیرات تجهیزات برودتی هستیم تا در حد امکان، در هنگام گرم شدن هوا، قابلیت تأمین برودت برای ساختمان‌های پردیس جام‌جم ایجاد شود.

پایداری و استمرار تأمین برق در ایام جنگ

در پی حملات گسترده رژیم منحوس صهیونی امریکایی و وقوع چندین مورد قطعی برق در مناطق مختلف شهر تهران، مجموعه صداوسیما با اتکا به توان عوامل فنی سازمان و برنامه‌ریزی دقیق واحد مهندسی برق و انرژی در اداره‌کل ساختمان و تأسیسات توانست پایداری کامل شبکه داخلی خود را حفظ کند.
با وجود فشار شدید بر شبکه انتقال، تمام سامانه‌های حیاتی پخش و ارتباطات بدون وقفه به فعالیت ادامه دادند.
استمرار عملکرد به‌واسطه سرویس‌های منظم دیزل ژنراتورها، یو پی اس‌ها، نگهداری پیشگیرانه پست‌های توزیع برق ممکن شد.
واحد فنی برق پیش‌تر با اجرای طرح آمادگی عملیاتی، تمام نیروهای متخصص خود را آموزش داده و شیوه‌های کنترل سریع بار و جابه‌جایی منبع تغذیه را تمرین کرده بود. در زمان بحران، تیم‌های شیفت اضطراری در محل حاضر و عملیات مانور سوئیچ بین شبکه شهری و ژنراتورهای مستقل را با دقت اجرا کردند.
علاوه‌بر حفظ پخش زنده، تمام سرورهای مرکزی، سامانه‌های تهویه و تجهیزات روشنایی اضطراری نیز بدون وقفه فعال باقی ماندند.
گزارش لحظه‌ای وضعیت ولتاژ و جریان از طریق سامانه مانیتورینگ ثبت و به مرکز کنترل انرژی ارسال شد. با وجود معدود موارد خرابی رله‌های حفاظتی در پست‌های فشار متوسط که منجر به قطعی های موردی برق شده و با ایجاد میان‌برهای پیش بینی شده رفع شدند، عملکرد پایدار تجهیزات اثبات کرد که نگهداری منظم، تعویض به‌موقع فیلترها و آزمایش دوره‌ای سوخت دیزل‌ها و سرویس یو پی اس‌ها نقش تعیین‌کننده‌ای در مقاومت زیرساخت داشت.
این موفقیت حاصل برنامه‌ریزی، آمادگی نیروهای برجسته برق و ایمان به انجام وظیفه در سخت‌ترین شرایط بود.

رویکرد روزآمد «یاد خدا» در تبیین مفاهیم قرآنی

فصل جدید برنامه «یاد خدا» از ۱۵ فروردین روی آنتن شبکه قرآن رفته و با رویکردی تازه تلاش می‌کند مفاهیم قرآنی را متناسب با شرایط روز جامعه برای مخاطبان شرح دهد. این برنامه هر روز پیش از اذان مغرب پخش می‌شود و بازپخش آن نیز حوالی اذان صبح و ظهر است. به‌گفته سیدمرتضی موسویان، تهیه‌کننده برنامه، موضوعات هفتگی با تنوع و نظم مشخص طراحی شده‌اند: شنبه‌ها آرامش و یاد خدا، یکشنبه‌ها صبر و استقامت، دوشنبه‌ها مباحث خانواده و تربیت، سه‌شنبه‌ها جهاد، چهارشنبه‌ها اتحاد و همدلی، پنجشنبه‌ها قضا و اطلاعات الهی و جمعه‌ها آخرالزمان و مهدویت.

تمام محتواها بر پایه آیات قرآن و متناسب با تحولات روز انتخاب می‌شوند تا مخاطب ارتباطی ملموس‌تر با مباحث برقرار کند. موسویان تأکید می‌کند: رویکرد برنامه که تفسیر موضوعات روز ازمنظر قرآن است، آن را از دیگر برنامه‌های معارفی متمایز می‌کند. همچنین زمان پخش نزدیک اذان فضایی معنوی و آرام‌بخش برای مخاطبان ایجاد می‌کند.

درباره صداوسیما و نقش بی‌بدیلی که در تثبیت جایگاه شایسته معلم در اندیشه نسل نو دارد

رسانه‌ملی و تعالیِ تصویرِ معلم

گزارش **سارا بقائی**

در دهه‌های گذشته، تلویزیون بارها به سراغ روایت معلمان رفته و شخصیت‌های گوناگونی از آنان را در قاب خود نشان داده است؛ از نمونه‌های ماندگاری چون «قصه‌های مجید» گرفته تا آثاری که تلاش کرده‌اند طیفی از معلمان مهربان، سختگیر یا حتی متفاوت را به تصویر بکشند. با این حال، در روزگار امروز که معلمی نیازمند دانشی چندلایه و مهارتی متناسب با نسل جدید است، ضرورت بازنمایی «معلم تراز» بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود. در کنار این نگاه، گروهی نیز بر این باورند که تصویر معلم در رسانه ملی دچار نوعی تکرار شده و نیازمند بازنگری است. آنچه در ادامه می‌خوانید حاصل گفت‌وگو با معلمان باسابقه و مدیران ارشد وزارت آموزش‌وپرورش و هنرمندانی است که یا خود معلم بوده‌اند یا نقش معلمی را بر پرده و قاب تلویزیون تجربه کرده‌اند.

در شرایطی که مدرسه و رسانه هر دو در شکل‌دادن به ذهن و هویت نسل نوجوان نقش دارند، نحوه بازنمایی معلم در آثار نمایشی می‌تواند بر نگاه جامعه به این حرفه نیز اثر بگذارد. از همین رو، بررسی این تصویر نه‌تنها یک موضوع فرهنگی، بلکه مسئله‌ای اجتماعی است که می‌تواند به درک بهتر جایگاه معلم در جامعه امروز کمک کند.

در این میان، پرسش اصلی این است که آیا تلویزیون توانسته همگام با تحولات آموزشی و تغییرات نسلی حرکت کند یا همچنان به الگوهای آشنای گذشته بسنده کرده است. این گزارش تلاش دارد با نگاهی تحلیلی، فاصله میان واقعیت معلمی امروز و تصویر ارائه‌شده در قاب رسانه را بررسی کند و به چالش‌ها و ظرفیت‌های مغفول‌مانده در این مسیر بپردازد.

رسانه و مسئولیت سنگین تربیت

اصغر باقرزاده، مدرس دانشگاه و معاون اسبق پرورشی وزارت آموزش‌وپرورش، درباره ضرورت پرداخت رسانه‌ای به نقش معلم در تلویزیون گفت: رسانه ملی به‌عنوان مهم‌ترین رسانه در جمهوری اسلامی می‌تواند نقش مؤثری در بازآفرینی تصویر درست و اثرگذار از معلم ایفا کند؛ چراکه معلم جایگاهی راهبردی و زیربنایی در شکل‌گیری آینده هر کشور دارد. بااین حال، به تصویر کشیدن یک معلم به دلیل مسئولیت‌های تربیتی و آموزشی او در قبال دانش‌آموزان کار ساده‌ای نیست و تا حد زیادی به موقعیت‌های تربیتی وابسته است. این موقعیت‌ها نیز از استانی به استان دیگر، از شهری به شهر دیگر و حتی از فردی به فرد دیگر تفاوت دارد، زیرا شرایط تربیتی هر دانش‌آموز منحصر به خود اوست. با وجود این تفاوت‌ها، می‌توان اصول و مؤلفه‌های مشترکی را که برای تربیت همه دانش‌آموزان ضروری است، شناسایی و در روایت‌های رسانه‌ای به‌تصویر کشید.

وی ادامه داد: پیش‌فرض معلمی، عشق و علاقه است و بازنمایی این عشق، کاری هنری و ظریف. گاهی حتی ساعت‌ها گفت‌وگو هم نمی‌تواند آنچه در فضای واقعی قابل مشاهده است ـ یعنی همان عشق، وجدان کاری و شیوه مواجهه معلم با تفاوت‌های دانش‌آموزان ـ را به‌درستی منتقل کند. به همین دلیل، رسانه برای نشان دادن این جنبه‌های پنهان و ارزشمند معلمی، بیش از گزارش و خبر، به تولید یک سریال نیاز دارد؛ اثری که بتواند حق مطلب را ادا کند. ای‌کاش صداوسیما یک سریال الفِ ویژه تدارک می‌دید و معلمان را در موقعیت‌های واقعی مدرسه به‌تصویر می‌کشید. نمونه‌های گذشته مانند «قصه‌های مجید» تلاش‌هایی در این مسیر داشتند، اما آن اثر ناگزیر بود معلمی غیرتراز را هم روایت کند. امروز ما نیازمند تولید اثری حرفه‌ای هستیم که لایه‌های یک معلم خوب را بدون سطحی‌نگری و با عمق لازم نشان دهد. چنین تصویری بی‌تردید می‌تواند جایگاه واقعی تربیت و تعلیم را برای مردم روشن‌تر کند.

این استاد دانشگاه تأکید کرد: «تربیت و تعلیم» و «رسانه» به‌لحاظ قدرت اثرگذاری، امروز مهم‌ترین موضوعاتی هستند که باید تقویت شوند؛ رسانه از این منظر که بسیار قدرتمند است و تعلیم و تربیت از این منظر که پایه شکل‌گیری شخصیت هر فرد هستند. امروز مؤثرترین عامل در زندگی ما رسانه است که مصادیق متعدد آن را شاهد هستیم؛ در جنگ سرد و میدان نبرد و همه جا رسانه نقش تعیین‌کننده دارد. درنتیجه این رسانه می‌تواند در تقویت جایگاه معلم که پایه تمدنی یک نظام است هم قدرت بسیاری داشته باشد؛ بنابراین لازم است که از رسانه برای تثبیت و تأکید اهمیت جایگاه معلمی استفاده مؤثر شود.

باقرزاده بیان کرد: پیش از این در آثار تلویزیونی کارهایی را داشته‌ایم که به معلم و مدرسه پرداخته‌اند. اما این پرداخت‌ها کارهایی شایسته و بایسته نبودند و در قیاس با جمعیت یک میلیون و ۲۰۰ هزارنفری جامعه معلمان که موقعیتشان به دلیل کرونا، آلودگی هوا، جنگ و... تضعیف شده است، حق مطلب را ادا نکرده‌اند. براساس آنچه بیان شد نیاز است که در سریال واثری فاخر به این گروه پرداخته شود. حتی امروز در موقعیت جنگی و با وجود برخط بودن مدارس، هستند معلمانی که بهترینِ خودشان را ارائه می‌دهند و صدِ خودشان را می‌گذارند، درنتیجه نباید آنان و جایگاهشان را نادیده انگاشت.

معلم؛ مرجعیتی که باید در رسانه دیده شود

مجتبی همتی‌فر، رئیس اسبق سازمان ملی تعلیم و تربیت کودکان در پاسخ به این سؤال که بازنمایی معلمان در تلویزیون را چگونه می‌بیند، بیان کرد: برای پاسخ به این سؤال باید بررسی کنیم درباره معلم و مدرسه چند سریال یا کار رسانه‌ای فاخر تولید شده است که تازه بعد از آن بگوییم بازنمایی آن ویژه بوده است یا خیر؟ عمدتاً در این سال‌ها در تولیدات رسانه‌ای معلمان را به‌عنوان نقش‌های حاشیه‌ای، جنبی و فرعی و شخصیت‌هایی که محوری و کلیدی نبوده‌اند، متصور شده‌اند. درحالی‌که باید به نقش معلمی در ردیف مشاغل برجسته جامعه نگاه شود و به این حرفه به‌خوبی پرداخته شود.

وی افزود: حرفه معلمی عمدتاً در فضای رسانه‌ای غایب است و صرفاً به وجه کارمندی تقلیل می‌یابد. البته نمودهایی از قدردانی هم هست، مثل معلمی که برای همراهی با دانش‌آموز بیمارش موهای خود را زده یا معلمی که برای نجات جان دانش‌آموزش از غرق شدن خودش را به خطر انداخته است، اما جریان عمومی که از آن نقش چهره می‌سازد، پررنگ و غالب نیست که ماندگار شود. باید از هرچیزی که باعث اختلال مرجعیت معلم و چهره آن می‌شود، پرهیز کرد.

این معلم و پژوهشگر حوزه تربیت اسلامی ادامه داد: از سوی دیگر باید به جلوه‌های کسی که معلمی را انتخاب می‌کند، بپردازیم. اویی که با عشق و علاقه می‌آید، ایثارگر است و برای هدایت آدم‌ها مانند شمع می‌سوزد و کارش به دفتر کار محدود نیست، یعنی از نگاه کارمندی فراتر رفته است. نمونه‌هایش را در دوران کرونا دیدیم؛ یا کسانی که امروز به شیوه‌های مختلف آموزش می‌دهند و این یعنی معلمان کارمند نیستند که در دفتر کار و ساعت کار موظف به انجامِ وظیفه باشند. این‌ها موضوعاتی است که باید برجسته شود. اینکه معلم برای دیده شدن این کارها را انجام نمی‌دهد، هرچند مظلوم است.

همتی‌فر تأکید کرد: باید معلم را به‌عنوان چهره‌ای فرهیخته و فهیم تصویر کرد تا کسانی که وارد این رشته می‌شوند بتوانند خودشان را با او به‌عنوان چهره تراز هم سطح کنند؛ آدم‌هایی چون شهید مطهری، شهید بهشتی، شهید رجایی، شهید باهنر نمونه‌های ترازی از معلمی هستند. حتی سردار تهرانی‌مقدم که از افراد اثرگذار و جدی در حوزه فناوری موشکی شناخته می‌شود هم یک معلم بود و فارغ‌التحصیل دانشگاه تربیت معلم.

وی ادامه داد: قدردانی از چهره‌های معلمی زمانی اثرگذار است که ریشه در واقعیت داشته باشد؛ یعنی معلمانی که سال‌ها با صداقت و اصالت در مسیر آموزش و تربیت گام برداشته‌اند، به‌عنوان الگو معرفی شوند. این بازنمایی می‌تواند هم در قالب روایت‌های واقعی و هم در قالب داستان‌هایی دراماتیزه انجام شود، زیرا معلمی حرفه‌ای فرهنگی و اصیل است. در مواجهه با معلمان درحقیقت با افرادی روبه‌رو هستیم که بهترین سال‌های عمر خود را صرف آموزش سواد، ادب و فرهنگ می‌کنند و برای بسیاری از دانش‌آموزان نقش پدر و مادر دوم را دارند؛ نقشی که اغلب دیده نمی‌شود. به همین دلیل، توجه رسانه‌ای به آنان نباید تنها به روز معلم محدود بماند و لازم است در طول سال نیز آثاری جدی و فاخر برای پاسداشت این جایگاه تولید شود.

سرشتِ خاصِ نقش‌های معلمی

قربان نجفی، بازیگر سریال «بهار شیراز» که اخیراً نقش یک معلم بازنشسته را ایفا کرده است، درباره تفاوت ایفای نقش معلم با دیگر نقش‌ها گفت: در اصل تفاوت چندانی وجود ندارد؛ هر نقش مختصاتی دارد که بازیگر باید آن را درک کرده و براساس آن بازی کند. معلم نیز همین‌گونه است و باید ویژگی‌هایش شناخته شود. معلمی نوعی هنر است و معلمان به دلیل نقش اجتماعی‌شان از احترام برخوردارند و ناگزیر باید ویژگی‌هایی مانند فن بیان، قدرت انتقال، دانش کافی، متانت و مقبولیت اجتماعی داشته باشند تا بتوانند بر دانش‌آموزان اثر بگذارند.

وی ادامه داد: هر معلم باید حداقلی از اطلاعات و دانش لازم را داشته باشد، اما آنچه او را منحصربه‌فرد می‌کند، تفاوت‌های شخصی، خانوادگی و روحی اوست. با این حال، برخی ویژگی‌ها میان بیشتر معلمان مشترک است؛ ادب، مقبولیت، بیان روشن و همچنین آراستگی ظاهر. دانش‌آموزان همین ویژگی‌های رفتاری و ظاهری را به‌صورت دیداری الگو می‌گیرند.

نجفی با اشاره به کاستی‌ها در پرداختن به شغل معلمی گفت: معلمی مهم‌ترین حرفه جامعه است، اما در کشور ما کمتر به آن توجه شده است. در حالی که معلمان به دلیل آگاهی، سواد و خلاقیتی که ماهیت کارشان اقتضا می‌کند، شایسته بالاترین سطح حقوق و توجه‌اند. وقتی برای جایگاه معلم ارزش قائل می‌شویم، در حقیقت از کسی حمایت می‌کنیم که بنیان تمام داشته‌های اجتماعی ما را می‌سازد و این موضوع ضرورتی اساسی است.

وی یادآور شد: اگر گروهی اندک از معلمانی را که صرفاً به خاطر موقعیت وارد این شغل شده‌اند، کنار بگذاریم، یک معلم خوب تقریباً همه ویژگی‌های یک انسان شایسته را در خود دارد. او دانش‌آموزان را همچون فرزندانش می‌بیند، دغدغه پیشرفتشان را دارد، اطلاعات نادرست در اختیارشان نمی‌گذارد، از «هنر معلمی» برخوردار است، خود را برای پاسخ‌گویی به پرسش‌های روز به‌روز نگه می‌دارد و پیگیر یادگیری درست شاگردان است. بسیاری از معلمان ما این ویژگی‌ها را داشته‌اند و همچنان دارند.

این بازیگر تصریح کرد: معلمان امروز باید بر اساس نیاز روز جامعه بازتربیت شوند و همسان با نسل جدید آموزش ببینند که عقب نیفتند، چون بچه‌ها امروز بسیار جلو هستند و باید برخوردی خاص با این نسل داشت.

برکتِ معلمی؛ ماندگارتر از شهرت

سیروس همتی، بازیگر سینما و تلویزیون که سال‌ها معلم ریاضی مقطع راهنمایی بوده است، در پاسخ به این پرسش که چه ویژگی‌هایی از معلمی را با خود به عرصه بازیگری آورده، گفت: نکات زیادی از معلمی همراه من مانده است. هنگام خواندن نمایشنامه یا فیلمنامه، پیشینه هر نقش را با دانش‌آموز سابقم یا والدین او مقایسه می‌کنم و نوعی پیوند میان آن‌ها می‌یابم. تجربه معلمی در موقعیت‌های اجتماعی بارها به کمکم آمده و برای رسیدن به نقش‌هایی که شباهت‌هایی با دانش‌آموزان یا خانواده‌هایشان دارند، از همان رفتارها و ویژگی‌ها الهام می‌گیرم.

وی افزود: در روزهای اول سال از دانش‌آموزانم عکس یا اطلاعات می‌گیرم و از ایشان برای رسیدن به کنش‌های بیرونی کمک می‌گیرم؛ کنش‌های درونی را هم براساس تجربه، تحصیلات و آنچه در صحنه تئاتر و تلویزیون و سینما آموخته‌ام، جلو می‌برم و این همه وجوه را شامل می‌شود. هر نقش، زبان و لحن خودش را دارد و عجیب است که می‌بینیم فردی که نقش مکانیک دارد در زبان خود هرگز از اصطلاح «آمپر چسباندن» استفاده نمی‌کند. درحالی‌که باید درباره هر نقش دید و شنید و آموخت.

وی ادامه داد: گنجینه من در رسیدن به نقش‌ها دانش‌آموزان من هستند که تقریباً و نه دقیقاً از تک تکشان یک شناسنامه دارم. امروز در مقطع دبیرستان در دوره اول یا همان راهنمایی قدیم تدریس می‌کنم. البته ۳۰ سال خدمت من تمام شده بود، اما پنج سال دیگر اضافه و لطف کردند تا در تئاتر آموزش و پرورش و آموزش بازیگری در خدمتشان باشم؛ جایی که نسبت به تدریس ریاضی راحت‌تر است و آزادی عمل بیشتری دارد.

همتی در پاسخ به این سؤال که اگر برای نقشی، دانش‌آموز یا والدینش به کمک وی نیایند از چه الهام می‌گیرد، بیان کرد: به جز نقش‌های تخیلی همیشه ما بازایی وجود دارد، پس تلاش می‌کنم تا در کنه و وجود دانش‌آموز رخنه کنم و آنچه را از رفتارها می‌بینم، در بازی بیاورم. البته متأسفانه هیچ‌وقت نقش معلم به من پیشنهاد نشده است.

این بازیگر تأکید کرد: از مهم‌ترین ایرادات ما در بازنمایی تصویر معلم در تلویزیون این است که از معلمی با تقدس یاد می‌شود و از او یک بت می‌سازند، درحالی‌که باید این بت شکسته شود؛ معلمی که برای تأمین معاش سر چند کار می‌رود، بت نیست. این‌ها واقعیاتی است که بیان نمی‌شود.

همتی‌فر با تبریک روز معلم به معلمان ایران گفت: این روز را به همه معلمان شریف تبریک می‌گویم. شرافت، صداقت و برکت معلمی را با دنیا عوض نمی‌کنم. عاشق معلمی‌ام و زمانی که دانش‌آموزی در خیابان، مترو یا جای دیگر به من سلام می‌کند و محبت نشان می‌دهد، لذت می‌برم و خوشحالم که برای دانش‌آموزی کم نگذاشته‌ام. تنها ایرادی که می‌شود از معلمان گرفت این است که به دلیل مشغله اقتصادی تا حدی از فکر کردن به نحوه آموزش دور شده‌اند.

بازیگری، ادامه روشنِ معلمی

مهران رجبی که پیش از ورود به بازیگری سال‌ها معلم بوده، در پاسخ به این‌که آیا آموزه‌های معلمی را با خود به عرصه بازیگری آورده است، گفت: بدون تردید، بسیار زیاد. مولانا می‌گوید: «گر قضا افکند ما را در عذاب / کی رود آن طبع و خوی مستطاب»؛ یعنی آن خوی نیک که همچون «مهرِ اول» در وجود انسان نقش می‌بندد، از بین‌رفتنی نیست. کسی که معلم خوبی باشد و شاگردان از او خاطره‌ای خوش داشته باشند، اگر بعد به حرفه‌ای کاملاً متفاوت از آهنگری و نجاری گرفته تا هر کار دیگر. روی آورد، باز هم همان خوی و منش معلمی را با خود حمل می‌کند. برای من نیز چنین بوده است؛ در بازیگری ادامه همان مسیر را تنها در هیئتی دیگر تجربه می‌کنم.

رجبی ادامه داد: بازیگری هم نوعی معلمی است. بسیاری از نقش‌ها جنبه تربیتی دارند و کسی که سابقه معلمی داشته باشد، دیالوگ‌ها و موقعیت‌ها را با حس و درکی عمیق‌تر اجرا می‌کند. من نیز بخش زیادی از آنچه در سال‌های معلمی آموخته‌ام، ناخودآگاه با خود به بازیگری آورده‌ام.

وی تصریح کرد: معمولاً نقش‌های مثبت برای مردم جذاب‌ترند و مخاطبان حتی در کوچه و خیابان با بازیگران این نقش‌ها گفت‌وگو می‌کنند. اما نقش‌های منفی. با وجود ضرورتشان در هنر. گاهی بازتاب منفی دارند؛ چنان‌که محمد فیلی می‌گفت پس از ایفای نقش شمر در عتبات با نگاه‌های سنگینی روبه‌رو می‌شد. البته این واکنش‌ها به میزان سواد رسانه‌ای مخاطبان بستگی دارد، اما درنهایت نشان می‌دهد بازیگر نقش را چقدر باورپذیر ایفا کرده است.

رجبی در پاسخ به این سؤال که تفاوت نقش معلمی با بازیگری را چه می‌داند، بیان کرد: معلم را هزار نفر می‌شناسند، ولی بازیگران را ۹۰ میلیون. البته که معلم خوش‌رفتار را همه دوست دارند و نگاه‌های حاکی از احترام نسبت به او بسیار است.

وی با اشاره به بازنمایی معلمان در تلویزیون گفت: اغراق در خوب نشان دادن معلمان در فیلم‌ها و داستان‌ها لزوماً بد نیست، زیرا معلمان تأثیر عمیقی بر روح و ذهن انسان‌ها دارند و آنچه کودکان در سنین پایین از آنان می‌آموزند، ماندگار می‌شود. با این حال گاهی در تولیدات تلویزیونی این بازنمایی به سمت کلیشه‌سازی می‌رود که پختگی فیلم‌نامه و هدایت درست کارگردان باید آن را اصلاح کند. درواقع معلمی حرفه‌ای است که به‌سادگی با پژوهش قابل تعریف نیست؛ زیرا هزاران معلم با ویژگی‌ها و شیوه‌های متفاوت در این عرصه فعالیت می‌کنند.

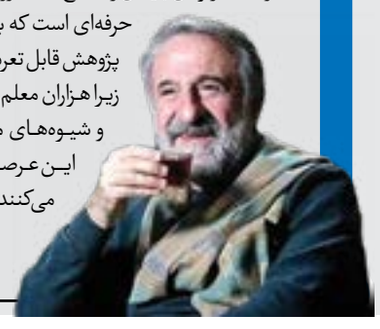

نغمه ایمان و اراده در میدان حماسه

نقش‌آفرینی شاعران و خوانندگان در جنگ تحمیلی سوم را با نگاهی به تجلی پیوند ناگسستنی ملیت و مذهب در آینه موسیقی بررسی کردیم

فاطمه رستمی

با بررسی موسیقی و سرودهای حماسی درمی‌یابیم که این آثار هنری در بزنگاه‌های تاریخی تنها تجلی زیبایی‌شناسانه از خلاقیت یک هنرمند نیستند، بلکه گاهی به زبانی مشترک برای بیان احساسات جمعی، تقویت اراده و شکل‌دهی به همبستگی اجتماعی بدل می‌شوند. در روزهایی که کشورمان با جنگ تحمیلی دیگری از سوی دشمنان امریکایی‌صهیونی روبه‌روست، نغمه‌ها و شعرها می‌توانند در کنار مردان میدان که با شجاعت در عرصه نظامی ایستاده‌اند، نقش‌آفرین باشند و حتی با اثرگذاری بر افکار عمومی، گامی جلوتر از میدان بردارند و به افزایش تاب‌آوری جامعه در برابر بحران کمک کنند. تجربه‌های مختلف نیز نشان داده است که آثار موسیقایی و سرودهای جمعی، به‌ویژه زمانی که از دل احساسات واقعی هنرمندان و مطالبات جامعه برمی‌آیند، قادرند انگیزه مقاومت را در میان مردم تقویت کرده و به انسجام ملی یاری برسانند. در جنگ تحمیلی سوم نیز شاهدیم که هنرمندان با زبان موسیقی و شعر، نغمه حماسه حضور ملت و اقتدار جمهوری اسلامی ایران را طنین‌انداز و میدان‌ها را پرشورتر کرده‌اند. در این روزها بسیاری از ترانه‌سرایان، خوانندگان و حتی مداحان با مردم همدل شده و آثاری متناسب با نیاز جامعه تولید کردند؛ آثاری که به دلیل پیوند با احساسات عمومی، می‌توانند در حافظه جمعی ماندگار شوند. در این گزارش برای بررسی تأثیر موسیقی و سرودهای حماسی بر روحیه تاب‌آوری و مقاومت جامعه، با جمعی از هنرمندان و کارشناسان این عرصه گفت‌وگو کردیم و دیدیم آنچه در تولیدات هنری مرتبط با جنگ بیش‌ازپیش به چشم می‌آید، پررنگ‌تر شدن پیوند میان هویت ملی و باورهای مذهبی است. این پیوند نقطه‌ای است که عشق به ایران در کنار الهام از مفاهیم دینی و فرهنگ عاشورایی قرار می‌گیرد و ترکیبی می‌سازد که می‌تواند هم احساس تعلق ملی را تقویت کند و هم به مقاومت معنایی عمیق‌تر ببخشد.

رئیس مرکز شعر، موسیقی و سرود رسانه ملی از تولیدات موسیقایی در روزهای جنگ تحمیلی سوم گفت

طنین شجاعت با سرود همدلی

در روزهایی که سرود، نوحه‌های میدانی و موسیقی‌های حماسی نقش پررنگی در تقویت تاب‌آوری جامعه در جنگ تحمیلی سوم ایفا می‌کنند، روایت تازه‌ای از جایگاه موسیقی در بازنمایی اتحاد ملی و مذهبی ایرانیان مطرح می‌شود. روایتی که بر ریشه‌دار بودن آواز جمعی در هیئت‌ها و پیوند تاریخی سرود با فرهنگ عاشورایی تأکید دارد. در این نگاه، مداحیِ آمیخته با موسیقی و سرودهای جمعی، حاصل سال‌ها تجربه زیسته مردم در هیئت‌هاست. این تجربه‌ها امروز در میدان و رسانه به فریاد مشترک ایرانیان در اعلام انزجار نسبت به جبهه استکبار و دشمن صهیونیستی امریکایی بدل شده است. هم‌زمان، فعالیت‌های گسترده‌ای نیز در حوزه تولید آثار موسیقایی انجام شده که شامل آفرینش قطعات حماسی و ملی و مذهبی و همکاری‌های داخلی با چهره‌های شناخته‌شده و نیز تولیدات مشترک منطقه‌ای همچون سرود «الله‌اکبر» و بازآفرینی «سأقاوم» می‌شود. کارنامه‌ای شامل ۱۷ اثر تازه و رصد بیش از ۱۵۰ قطعه بیرون‌سازمانی، بخشی از این تلاش‌های مرکز شعر، موسیقی و سرود صداوسیماست که در مصاحبه محسن صفایی‌فرد، رئیس این مرکز واکاوی جزئیات آن انجام شده است.

محسن صفایی‌فرد، رئیس مرکز شعر، موسیقی و سرود، درباره آنچه در جنگ تحمیلی سوم به‌واسطه این دفتر رقم خورد و نیز نقش موسیقی در افزایش تاب‌آوری و بازنمایی اتحاد ملی و مذهبی ایرانیان بیان کرد: برجستگی موسیقایی دفاع مقدس، در فراگیری مداحی بوده است؛ شکلی از مداحی که با موسیقی درآمیخته و در میدان، توسط مردم زمزمه و اجرا می‌شود. این موسیقی گاهی با شعرهایی همراه است که حالت تعاملی دارد و مردم با آن همخوانی می‌کنند.

وی افزود: من معتقدم سرود، به‌معنای آواز جمعی، نوعی از موسیقی است که نبض زنده این قالب در هیئت‌های ما می‌تپد. ما در یک فرایند تاریخی، آواز جمعی را با ذکر مصائب حضرت سیدالشهدا و اهل‌بیت علیهم‌السلام در هیئت‌ها به‌طور مداوم به‌روز و تجربه کردیم و از آن تنفس گرفتیم. آنچه امروز به‌صورت فریاد، آواز جمعی و ترنم ایرانیان در خیابان و رسانه به میدان آمده، حاصل یک زندگی و تجربه تاریخی در قالب سرود، نوحه و نهاد فرهنگی هیئت است.

صفایی‌فرد تصریح کرد: جمهوری اسلامی و موسیقی انقلابی از ابتدا در نسبتِ با یکدیگر بوده‌اند. موسیقی انقلابی، در قالب‌هایی همچون مداحی انقلابی و حماسی، از دفاع مقدس تا امروز، نوعی نسبت پدر و فرزندی با جمهوری اسلامی دارد. سرود قالبی است که در دوره جمهوری اسلامی احیا شده و خواه‌ناخواه در یک رویداد بزرگ مانند این دفاع مقدس، که ایرانیان در برابر دو ابرقدرت امریکا و رژیم صیهونیستی ایستادگی کردند، این انتظار ایجاد می‌شود که سرود، شکوه و میراث عاشورایی را در جریان مقاومت ایرانیان بازتاب دهد.

رئیس مرکز شعر، موسیقی و سرود ادامه داد: به‌این‌ترتیب، در شرایط جنگی و در این وضعیت خاص و میدانی، مداحی انقلابی البته میاندار است؛ اما درعین‌حال نوعی دوگانه در موسیقی نیز دیده می‌شود. موسیقیدانان برجسته انقلابی، چه جوان و چه پیش‌کسوت، در برابر موسیقیدانانی قرار گرفتند که در تمام این سال‌ها از بازار موسیقی بهره‌مند بودند، اما در این لحظه مردم را تنها گذاشتند. جماعت موسیقی متعهد و کسانی که دلبستگی واقعی به ایران و به تمام فرهنگ، اعتقادات و باورهای مؤمنانه مردم و این سرزمین داشتند، پای کار بودند و همچون نوحه‌خوانان و هیئت‌ها از همان روزهای نخست، آثار ارزشمندی را تولید و منتشر کردند.

صفایی‌فرد توضیح داد: درواقع موسیقیدانانِ ساکت، خوانندگانِ خاموش و کسانی که عافیت‌پیشه کردند، در کنار شبه‌هنرمندانِ دیگری قرار گرفتند که بیرون از ایران با جریان سلطه همسو شدند و برای هجوم به کشور هلهله کردند. بنابراین صحنه موسیقی در کشور به دو جریان کلی تقسیم می‌شود. یک دسته که شکل برجسته‌ای پیدا کرد و به ترنم جمعی تبدیل شد، عبارت است از سرودمداحی‌ها و موسیقی متعهد در میدان و رسانه و دسته دیگر جریان هنرمندان ساکت یا هم‌صدا با دشمن.

علت توفیق موسیقی‌مداحی‌ها در نبرد سوم

وی اضافه کرد: موسیقی‌مداحی‌هایی که در جنگ تحمیلی سوم تولید شدند، به موفقیت سرود «سلام فرمانده» بازمی‌گردد و همان میدان را به دست گرفت. شکل دیگر جبهه موسیقی در این ایام، موسیقیِ تولیدشده توسط موسیقیدانان غیور، باوفا، متعهد و مؤمن است؛ چه در میان پیش‌کسوتان و بزرگان، چه در میان نامداران و چهره‌های برجسته، و چه در میان هنرمندان جوان و خوش‌آتیه. این حضور بسیار آشکار و قابل مشاهده بود و نمونه‌های مشخصی نیز دارد.

صفایی‌فرد یادآوری کرد: در مرکز موسیقی رسانه ملی، ما وارد حوزه سرودِ مداحی نشدیم، اما در ساخت موسیقی با آهنگسازان مطرحی همچون هادی آرزم، حبیب خزایی‌فر و بهزاد عبدی همکاری‌هایی داشتیم و آثار ارزشمندی تولید و منتشر شد. در حوزه موسیقی باکلام نیز، علاوه‌بر کار برجسته‌ای که در استان‌ها انجام شد، بیش از همه با قطعه «یزله خیبرشکن» و سپس در همین جنگ اخیر با «یزله تنگسیر»، از هنرمند توانمند اکبر ابراهیمی در مرکز بوشهر، مواجه بودیم. آثار باکلام دیگری نیز در مرکز موسیقی تولید شد؛ ازجمله قطعه «الفبای شهادت» که در واکنش به شهادت مظلومانه دانش‌آموزان و معلمان مدرسه شجره طیبه در میناب ساخته شد.

رئیس مرکز شعر، موسیقی و سرود رسانه ملی متذکر شد: در میان قطعات متنوعی که برای شهدای مدرسه شجره طیبه ساخته شده و همگی ارزشمندند، و بی‌تردید همه این آثار جای خود را در دل مردم پیدا خواهند کرد؛ داوری شخصی من این است که کاری را که ما در مرکز موسیقی با صدای «امیر حقیقت» ساختیم، تا این لحظه بهترین اثر از نظر مضمون و حس‌وحال است. کارهایی که برای سوگ و شهادت رهبر شهیدمان انجام دادیم نیز از همین دست‌اند. این آثار واقعاً شایسته توجه‌اند؛ ازجمله قطعاتی که بهرام پاییز (زنده‌ترین) و محمود صالحی (خون می‌جوشد) خواندند، همچنین قطعه‌ای که محمدرضا موسوی با شعری از رهبر شهید (خورشید من) اجرا کرد. اثری که با همکاری مرکز خراسان و با شعری از اعظم سعادتمند تولید شد و آهنگسازی و اجرای آن را رضا دشتی برعهده داشت هم شایسته توجه است.

وی عنوان کرد: درمجموع فکر می‌کنم کارنامه مرکز موسیقی با تولید ۱۷ آهنگ و نماهنگ در مرحله اول دفاع مقدس سوم، کارنامه‌ای پُرمایه است و تنوعی از مضامین، صداها، آهنگ‌ها و قالب‌ها در این آثار قابل مشاهده است. در قالب سرود نیز ما دو کار مهم با هماهنگی عوامل بین‌المللی و منطقه‌ای در همان هفته‌های نخست جنگ تحمیلی سوم انجام دادیم و تصور می‌کنم تاکنون چنین تجربه‌ای در مرکز موسیقی صداوسیما سابقه نداشته است.

صفایی‌فرد گفت: در روزهای نخست جنگ، دوستان ما در یکی از گروه‌های سرود مطرح کشور در قم پیشنهاد اجرای اثری را دادند که برگرفته از یکی از موسیقی‌های مقاومت منطقه بود. این اثر توسط آهنگساز یمنی، عبدالسلام القحوم، آهنگسازی شد و تنظیم آن را تنظیم‌کننده لبنانی، علی الموسوی، برعهده داشت. هنرمندان ما در گروه انوارالهدی قم این اثر را با شعری از مهدی حنیفه، خواندند. پیوند منطقه‌ای در ساخت سرود «الله‌اکبر» که بارها در شبکه‌های تلویزیونی پخش شد، نمونه‌ای از همکاری‌های هنری و موسیقایی است که در جنگ تحمیلی سوم تجربه کردیم و امیدواریم این پیوندها با محور مقاومت پررنگ‌تر شود و به نمونه‌های متعددتر و درخشان‌تری برسد.

وی در حوزه سرود نوجوان نیز توضیح داد: در این بخش، بازسازی و بازنویسی یکی از ترانه‌های مشهور مقاومت اسلامی منطقه با عنوان «سأقاوم» انجام شد که به‌صورت دوزبانه، عربی و فارسی، توسط گروه سرود راحیل اجرا شد و نماهنگ آن نیز بارها از شبکه امید و سایر شبکه‌های تلویزیونی پخش شد.

رصد ۱۵۰ قطعه جدید موسیقایی و تأیید برای پخش

رئیس مرکز شعر، موسیقی و سرود ادامه داد: یکی از اقدامات صورت‌گرفته در جنگ تحمیلی سوم، اشراف و رصد دائمی آثار برای پخش بود. به‌گونه‌ای که در مجموع حدود ۱۵۰ قطعه جدید از تولیدات موسیقی و سرود خارج از سازمان بررسی شد؛ شعر، موسیقی، اجرا و تمام نکات فنی هر اثر ارزیابی شد و پس از تأیید، در سامانه پخش موسیقی سازمان ثبت و مورد استفاده همکاران صدا، سیما و استان‌ها قرار گرفت.

صفایی‌فرد تأکید کرد که البته موضوعات بر زمین‌مانده همچنان وجود دارد و مرکز موسیقی خود را مدیون خون عزیزان و شهدای این جنگ می‌داند. امیدواریم در آینده و به‌تدریج بتوانیم آثار متنوع‌تری از چهره‌ها، خوانندگان، آهنگسازان و موسیقیدانان مختلف داشته باشیم.

احیای سرودهای ملی مذهبی

امیرحسین رضاییان، مسئول سرود مرکز شعر، موسیقی و سرود درباره نقش موسیقی و سرود در تقویت روحیه تاب‌آوری و مقاومت در فضای جنگی بیان کرد: اگر به سابقه انقلاب اسلامی و دوران جنگ نگاه کنیم، می‌بینیم شب‌هایی که در مساجد و فضاهای عمومی سرود خوانده می‌شد، استقبال از حضور در جبهه به‌طور محسوسی افزایش پیدا می‌کرد، به‌گونه‌ای که تعداد مشتاقان رفتن به جبهه گاهی چند برابر می‌شد. این یکی از ویژگی‌های تهییج عقلانی و بهنگام موسیقی است. همچنین در برخی روایات آمده است که خواندن اشعار در میانه جنگ، موجب تهییج سپاهیان، انتقال حس پیروزی یا حتی شکست دشمن شده است.

وی تصریح کرد: موسیقی در موقعیت‌های حساس کشورها به شکل‌گیری اتحاد کمک کرده است. سرود نیز به‌دلیل جمع‌خوانی، گروه‌محور و اتحادمحور بودن، در شرایط خاص مانند جنگ و نیاز به مقاومت، اثرگذاری بیشتری دارد. در فعالیت‌های موسیقایی جنگ تحمیلی سوم نکته مهم این است که هنرمندانی مانند محسن چاووشی، رضا صادقی و... خودجوش وارد میدان شده‌اند.

رضاییان بیان کرد: در جنگ تحمیلی اخیر که صحنه حق و باطل از این روشن‌تر نمی‌تواند باشد، هنر موسیقی نیز مانند بسیاری از هنرها به میدان آمده و اگر کسی در این شرایط وارد این میدان نشود، باید تعجب کرد.

مسئول سرود مرکز شعر، موسیقی و سرود ضمن اشاره به اینکه بسیاری از آثاری که هنرمندان عرصه موسیقی برای جنگ تحمیلی خوانده‌اند، ماندگار می‌شود، گفت: هر اثر موسیقایی یک بعد فنی و یک بعد محتوایی دارد. از نظر فنی و ملودی باید گیرا و مناسب سرود باشد. به‌گونه‌ای که دیگران هم بتوانند با خواننده همخوانی کنند. از نظر محتوا و شعر نیز باید برای مردم قابل‌فهم باشد، اما آنچه در این سال‌ها دریافته‌ام این است که نگاه الهی و توجه به حضرت صاحب‌الزمان (عج) در ماندگار شدن و اثرگذاری یک کار، از همه مؤثرتر است، مانند سرود «سلام فرمانده» و یا قبل‌تر از آن، آثار صادق آهنگران یا آثار مهدی رسولی و محمود کریمی در همین دهه‌های اخیر که با ایمان قلبی تولید و خوانده شده‌اند و جزو ماندگارترین سرودها و مداحی‌ها هستند.

رضاییان اضافه کرد: میدان و بخش سخت جنگ از تلاش جبهه فرهنگی و جنگ نرم، تأثیر مثبت می‌پذیرد. اهالی موسیقی هم بخشی از این جبهه‌اند و می‌توانند تاب‌آوری مردم را بالا ببرند و به خود میدان نیز قوت ببخشند. رزمندگان ما هم، مانند همه مردم، به خوراک فرهنگی نیاز دارند. آنان نیز از خیابان‌ها و از فضای عمومی تغذیه فرهنگی می‌شوند، مانند شنیدن «حسبی‌الله» و «علاج» از محسن چاوشی که در جنگ تحمیلی سوم حتماً روی رزمندگان تأثیر دارد.

مسئول سرود مرکز شعر، موسیقی و سرود متذکر شد: آنچه در جنگ تحمیلی سوم در قالب سرودها و ترانه‌ها شنیده‌ایم، به‌ویژه در پیوند با جنگ تحمیلی ۱۲روزه، تلفیق موفقی از حس ایرانی بودن، مذهبی بودن و نگاه مهدوی است. این تولیدات می‌تواند زمینه‌ساز احیای سرودهای ملی مذهبی باشد که شاید تا امروز کمتر موردتوجه قرار گرفته بودند. البته این دو هیچ‌گاه نه در محتوا و نه در واقعیت از هم جدا نبوده‌اند و شاید ما کمتر به این موضوع پرداخته و از پیام‌ها و سخنان رهبر شهیدمان دور مانده باشیم.

وی تأکید کرد: جنگ تحمیلی سوم و شهادت‌ها، پیوند ملیت و مذهب را پررنگ‌تر کرد و جریانی که می‌خواست این دو را از هم جدا کند، ابتر ماند و روشن شد هر کس به دین خود متعهدتر باشد، وطن‌دوست‌تر است.

صداقت هنرمند؛ رمز ماندگاری موسیقی مقاومت

میلاد عرفان‌پور، شاعر و ترانه‌سرا باور دارد که در همه سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی، یکی از تحولاتی که در شعر ما و هنر ایران رخ داده، گره خوردن تام و ناگسستنی ملیت و مذهب بوده است. وی در خصوص این تحول و بروز آن در جنگ تحمیلی سوم و تولیدات هنری متأثر از آن، ازجمله شعر و موسیقی گفت: همه مواجهات ما در این ۴۸ سالی که از پیروزی انقلاب اسلامی گذشته، مواجهه با دشمنی بوده که هم‌زمان با ایران و اسلام دشمنی کرده است. این دشمنان با ایرانی بودن ما و با روح صلح‌جو و ستم‌ستیز ایرانی‌ها مشکل دارند.

وی گفت: در چنین مواقعی هنر ما هم این دوگانه را در هر اثری که به دست شاعران و هنرمندان انقلابی طی سال‌ها تولید شد، نشان داد. در آثار شاخص، این گره‌خوردگی ملیت و دین، ایران و اسلام، کاملاً مشخص است و بنابراین امر تازه‌ای نیست.

وی تصریح کرد: در جنگ رمضان، گره‌خوردگی مذهب و ملیت در ایران روشن‌تر و تأکید بیشتری بر آن شده است. این اتفاق پیش‌ازاین هم بوده، اما در این جنگ جلوه روشن‌تری پیدا کرده است. در همین ایام به‌وضوح دیدیم که بسیاری از ایرانی‌هایی که شاید عرق مذهبی چندان پررنگی هم نداشته باشند، به دلیل علاقه‌ای که به پرچم ایران، به تمامیت ملی و به هویت کهن خود دارند، وارد میدان شدند و از کشور دفاع کردند. شاعران نیز طی جنگ تحمیلی سومدر شعر خود هم‌زمان به ایران و ارزش‌های الهی و دفاعی که براساس سیره دینی خود انجام می‌دهیم، توجه نشان دادند.

عرفان‌پور یادآوری کرد: بازنمایی حقیقت دشمن در بزنگاه‌هایی مانند جنگ در قالب اثر هنری، می‌تواند تبیین‌گر باشد و تاب‌آوری مردم و مقاومت آن‌ها را بیشتر کند و موسیقی یکی از فراگیرترین و کاربردی‌ترین هنرها برای پذیرفتن چنین نقشی در بحران‌هاست.

شاعر «پاییز بهاری است که عاشق شده است» افزود: شعرهای زیادی پیش از جنگ تحمیلی سوم با مضمون مقاومت و وطن سروده شده بود و در قریب به ۶۰ روزی که از جنگ تحمیلی سوم می‌گذرد نیز همچنان شعرهای بسیاری سروده می‌شود. به‌گونه‌ای که شاید هزار شعر قابل‌ارائه توسط شاعران فعال کشور در مدت جنگ تولید شده باشد. حتی برخی جریان‌های شعری که معمولاً نسبت به اتفاقات روز واکنش سریع نشان نمی‌دادند، این بار وارد میدان شدند. بااین‌حال همچنان می‌توان از برخی بزرگان شعر امروز گلایه داشت که در این آزمون حضور جدی نداشتند و پای کار نیامدند.

وی متذکر شد: برخی از اهالی شعر و ادب نه‌فقط در حوزه شعر، بلکه حتی در موضع‌گیری‌ها و مصاحبه‌ها نیز آن‌چنان‌که انتظار می‌رفت، حاضر نشدند تا از میهن خود دفاع کنند. درحالی‌که در این روزها حق و باطل، دشمن و دوست کاملاً مشخص شده و سخن از دفاع از کیان ایران و عزت ملی ماست. متأسفانه برخی از افراد هنوز پای‌کار نیامده‌اند. بااین‌حال قاطبه جریان شعر کشور امتحان خود را به‌خوبی پس داده و در میدان حاضر شده است.

عرفان‌پور تأکید کرد: بخشی از این شعرها و ترانه‌هایی که در جنگ تحمیلی سوم شکل گرفته، به موسیقی تبدیل شده و آثار فراوانی در حال تولید و انتشار است. این آثار در گونه‌های مختلفی شکل گرفته‌اند و شامل آثاری می‌شود که با فضای مداحی و هیئت پیوند خورده‌اند و نمونه‌هایی را در برمی‌گیرد که در قالب موسیقی‌های به‌روز و حتی موسیقی‌های غربی تعریف می‌شوند. همچنین در قالب موسیقی ایرانی نیز شاهد آثار خوبی هستیم.

این شاعر و ترانه‌سرا اظهار کرد: آنچه انتظار داریم این است که خوانندگان که درواقع صدای شعر هستند، بیش از این در میدان حضور پیدا کنند.

وی ادامه داد: باید از خوانندگان باغیرت و وطن‌دوست و پای‌کاری همچون محسن چاوشی که هنرمند سال انقلاب شد و غلامرضا صنعتگر تشکر کنیم و همچنین از دیگر خوانندگانی که در این روزها در کنار ایران عزیز ایستاده‌اند. در میان نوازندگان نیز به‌طور ویژه از علی قمصری تشکر می‌کنم که با حضور در کنار نیروگاه و اجرای موسیقی، تصویری ماندگار خلق کرد. امیدوارم همه ما بتوانیم در بزنگاه‌هایی مانند جنگ آن‌گونه که باید تکلیف خود را ادا کنیم.

در ادامه نویسنده کتاب «پادشهر» درباره رمز ماندگاری آثاری موسیقایی که در جنگ عرضه شد، گفت: ماندگاری اثر هنری دو بعد دارد. یک بعد فنی است؛ یعنی اثر برای ماندگاری از نظر ساختار، تنظیم و پرداخت هنری در وضعیت مطلوب و باکیفیت باشد. این شرط لازم برای یک اثر قابل‌اعتناست، اما بعد دوم که روح اثر است حتی از بعد فنی مهم‌تر به نظر می‌رسد. روح اثر زمانی موجب ماندگاری می‌شود که نشان دهد این قطعه موسیقی از جان هنرمندی برآمده که نسبت به موضوع اثر معتقد است و به آن عشق می‌ورزد. اگر این صداقت عاطفی و باورمندی در اثر دیده شود و هنرمند بدون هیچ غرض دیگری جز ادای تکلیف و بیان آنچه در جان او شکل گرفته، اثر خود را خلق کند، همین صداقت و تکلیف‌گرایی سبب می‌شود اثر در ذهن و دل مخاطبان ماندگار شود.

شعرها اراده‌ها را پولادین و میادین را شلوغ می‌کنند

محمدمهدی سیار، شاعر و ترانه‌سرا که قطعه «بیعت سرخ» را در جنگ تحمیلی سوم سرود و با صدای سیدصادق آتشی پخش شد، درباره تأثیر هنر موسیقی و شعر در افزایش روحیه و استقامت مردم اظهار کرد: جنگ رمضان، جنگی ترکیبی و جنگ اراده‌هاست و آن ملتی پیروز خواهد شد که اراده‌ای مستحکم‌تر داشته باشد. اراده را کلمات می‌سازند. درواقع جمله‌ها، ابیات و فرهنگ، اراده را استحکام می‌بخشند. انسان وقتی جمله‌ای را می‌شنود که او را قوی می‌کند، اراده‌اش را بالا می‌برد و او را محکم می‌سازد، درواقع می‌تواند پیروز شود.

وی تصریح کرد: در جنگ روایت‌ها پیروزی، بیش از آنکه به تجهیزات و سلاح متکی باشد، به تفسیری وابسته است که ما از واقعه داریم. تفسیر ما از واقعه، پیروزی‌مان را مشخص خواهد کرد. این تفسیر را هنرمندان، شاعران و اهل اندیشه و اهل کلمه می‌سازند. ما اکنون در تاریخ، این را به‌روشنی می‌بینیم که مثلاً امام حسین(ع) با وجود شهادت خودشان و همه یارانشان، با اینکه بزرگ‌ترین مظلوم تاریخ‌اند، بزرگ‌ترین پیروز تاریخ هم هستند. این پیروزی از کجا به‌دست‌آمده؟ در کلمات و فرهنگ و تبدیل یک فرد مظلوم و شهید به نماد پیروزی برای کسانی که پیرو او هستند. این نکته نشان می‌دهد که در این جنگی هم که اکنون در حال رخ دادن است نیز اهمیت هنر و اندیشه بسیار زیاد است.

سیار اضافه کرد: کسانی که خود را در دل یک حادثه تاریخی عظیم می‌بینند، با شکست‌های جزئی و حتی شکست‌های عظیم و با شهادت‌های بزرگ، نه‌تنها درهم نمی‌شکنند، بلکه از این حادثه محکم‌تر و اراده‌شان پولادین‌تر می‌شود و همین است که پیروزی را می‌سازد. واسطه این پیروزی، واسطه این پولادین شدن‌ها به نظر من هنر است؛ یعنی چیزی که می‌تواند آن اندیشه را در جان مخاطب خود درونی کند.

نویسنده کتاب «دادخواست» تأکید کرد: ممکن است ملتی بسیار والا و متعالی باشند، اما این حقیقت در زبانشان جاری نشود، در گوششان شنیده و تکرار نشود. اینجاست که شعر و شعار نقش جاری کردن اعتقادهای باطنی و بنیادین را بر زبان و گوش‌ها ایفا می‌کنند و این اعتقادهای باطنی را به آتش تبدیل می‌کنند و اینجاست که این آتش، هرچه بیشتر، گرم‌تر می‌شود و می‌دانیم که وقتی شعرهای بهتر و نغمه‌های قوی‌تر تولید می‌شود، مردم هم دور این نغمه‌ها و شعرها جمع می‌شوند و میدان‌ها شلوغ‌تر می‌شود.

این شاعر گفت: درواقع محتوای آثار ادبی و حال‌وهوای آن‌ها، این حس را القا و این حقیقت را بیان می‌کند که میان مذهب و ملیت، عشق به میهن وجود دارد و حالا در این اشعار تجلی پیدا کرده است. به نظر می‌رسد این پیوند ناگسستنی تا امروز مغفول مانده یا چندان برجسته‌سازی نشده است. در تاریخ ما، برخی سعی کرده‌اند شکاف و گسستی میان ایده ملیت و ایده دینی ایجاد کنند و این شکاف را گسترش دهند، اما اکنون وضعیت به‌گونه‌ای پیش رفته که هیچ‌کس نمی‌تواند دم از امر ملی و ایده ملی بزند، اما در آن‌سوی ماجرا در کنار امریکا و اسرائیل بایستد. کسی که حق‌خواه باشد امروز باید در کنار این مردم و در کنار جمهوری اسلامی بایستد. جمهوری اسلامی و ملت ایران امروز از یکدیگر نیرو می‌گیرند و استقامت می‌کنند.

سیار متذکر شد: چیزی که مردم را محکم و استوار می‌کند، فریادهای دینی و فریادهای متصل به فرهنگ عاشورایی و اهل‌بیتی است. اینجاست که دیگر کسی نمی‌تواند بگوید من با ایران هستم، اما با این مردمِ حاضر در خیابان نیستم. اصلاً ایران، جز مردمش، جز نظامش و جز پرچمش، اکنون هویت دیگری ندارد و همه کسانی که به هر یک از این ارکان حمله می‌کنند، درواقع به هر دو با هم حمله می‌کنند.

هنر به مقاومت مردم سندیت می‌بخشد

هادی حسن‌بیگی که در ایام جنگ تحمیلی سوم خوانندگی «ایران من» و «مشت گره کرده» را برعهده داشته است، درباره جایگاه موسیقی و سرود در تقویت روحیه تاب‌آوری و مقاومت توضیح داد: کار هنری، عنصری جدایی‌ناپذیر از جامعه است و کشور ما که دارای تمدنی کهن است، همواره با بهره‌گیری هنرها و ساختارهای فرهنگی معنا پیدا می‌کند. در طول تاریخ و بزنگاه‌های مختلف نیز ثابت شده است که هنر و تولیدات فرهنگی و هنری تأثیر بسیاری بر روحیه مردم و سازوکار فکری آن‌ها دارند، به‌ویژه در زمان جنگ که کشورها به اتحاد میان مردم بیشتر نیاز دارند، تولیدات هنری و فرهنگی می‌توانند عامل استقامت و انسجام ملت‌ها شوند.

وی تصریح کرد: در جنگ تحمیلی سوم صداهایی که تابه‌حال شنیده نمی‌شدند یا حتی جرئت عرضه نداشتند، در حمایت از کشور بلند شدند و در مواردی حتی مارپیچ سکوتی که برخی گرفتارش بودند، شکسته شد و دقیقاً همین صداها بودند که بر تاب‌آوری و امیدواری مردم اثر گذاشتند و در تجمعات شبانه مردم می‌بینیم، آثار موسیقایی که در جنگ تحمیلی سوم تولید شده مورد اقبال گروه‌های سنی گوناگون قرار گرفته است و همه با آن همخوانی می‌کنند.

در ادامه حسن‌بیگی درخصوص ماندگاری این آثار حماسی در خاطره جمعی مردم و تکرار تجربه‌های موفق گذشته گفت: همواره گفته‌اند سخنی که از دل برآید، لاجرم بر دل نشیند. درباره تولیدات هنری و موسیقی نیز همین شرایط وجود دارد. آن کسی که بدون هیچ چشمداشتی، به خاطر دفاع از ایران پا پیش می‌گذارد و اثر هنری خود را در ایام جنگ عرضه می‌کند، حتماً می‌تواند به دل مردم راه پیدا کند و ترانه و آهنگش در اذهان ماندگار شود.

وی ادامه داد: این هنرمندان فقط برای ادای وظیفه و ادای دین به میدان و مردم این آثار را تولید می‌کنند. همان‌طورکه بسیاری از آثار موسیقی انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی هشت‌ساله نیز ماندگار شدند، تولیدات موسیقایی این روزها هم ماندگار می‌شوند.

حسن‌بیگی تأکید کرد: هنرمند برای تولید اثر حس‌وحال روز مردم را در نظر می‌گیرد و آنچه در جنگ تحمیلی سوم از سوی اهالی موسیقی تولید شده، درواقع پاسخی به مطالبه روز مردم است. احساسات و مطالبات مردمی توسط هنرمند حس می‌شود و با توجه به سلیقه و استعداد هنری خود یک خروجی در قالب هنری ارائه می‌دهد و زمانی که خواست جامعه استقامت در برابر دشمن و دفاع از کشور است، طبیعتاً هنرمند نیز مطابق با همین نیاز اثر تولید می‌کند و به احساسی که در جامعه وجود دارد با تولید محصول هنری سندیت می‌دهد و احساسات مردم در بستری خلاقانه دیده و شنیده می‌شود. به همین جهت تولید اثر هنری در مواقعی مانند جنگ یک ضرورت اجتماعی نیز هست و اتفاقاً جامعه نیز آن را مطالبه می‌کند.

در ادامه حسن‌بیگی عنوان کرد: من معتقدم که هنرمندان می‌توانند گاهی جلوتر از میدان باشند و جریان‌ساز شوند. به‌عنوان نمونه دیدیم که محسن چاوشی با آهنگ «حسبی‌الله» چطور به دفاع از وطن و اعلام انزجار از حمله دشمن به ایران پرداخت. این اثر به‌شدت به دل مخاطب نشست و حتماً در حافظه جمعی ماندگار خواهد شد. قطعاً مردان میدان نیز این صدا را که صدای ملت بود، شنیدند و اثرگذاری آن را دریافت کردند.

نواهای حماسی ظرفیت ماندگاری دارند

سیدمحمدرضا نوشه‌ور، مداح اهل‌بیت علیهم‌السلام نیز درخصوص تولید آثار تلفیقی از موسیقی حماسی و رجزخوانی خاص ایام جنگ با مداحی و نوحه‌های اعتقادی و مهدوی در جنگ رمضان توسط مداحان و ذاکران اهل‌بیت علیهم‌السلام عنوان کرد: خوشبختانه هم شاعران و هم مداحان، واقعاً ایده‌های بسیار خوبی برای تولید اثر در جنگ تحمیلی سوم داشته‌اند و بسیار هنرمندانه کارهای تلفیقی انجام داده‌اند که جریانی تازه را در فضای جنگی به راه انداخته است. این کار هم برای نسل قدیم حال‌وهوای خاطره‌انگیزی دارد و هم نسل جدید را با سبک و سیاق گذشته آشنا می‌کند. شعرا و مداحان در آثاری که طی جنگ رمضان ارائه دادند، فضای امروز کشور را با کارهای اعتقادی خود تلفیق کرده‌اند و اقدام بسیار مثبت، ارزشمند و هنرمندانه‌ای بود که واقعاً هم به دل مردم نشسته است.

نوشه‌ور ادامه داد: بنده اخیرا یک کار احساسی برای عزاداری رهبر شهید خواندم، اما حماسه‌هایی که حاج مهدی رسولی، حاج حسین طاهری و حاج محمود کریمی و دیگر مداحان تولید کرده‌اند، واقعاً اثرگذار بوده است. این آثار در تقویت حس همبستگی بسیار مؤثر بوده‌اند. به‌گونه‌ای که فضایی را ایجاد کرده تا مردم در تجمعات شبانه از این آثار استفاده کنند و این مدت هم دیدیم که مردم در کنار هم می‌ایستند، در میدان‌ها شعار می‌دهند و به‌صورت دسته‌جمعی این مداحی‌ها و سرودهای حماسی و انقلابی را می‌خوانند. به نظر من این صحنه‌ها بسیار زیباست و اتفاق بسیار خوبی رقم خورده است.

وی تأکید کرد: تولید بهنگام این آثار و متناسب با نیاز جامعه به نظرم اثربخشی آن را بیشتر کرده است. شاید در سال‌های گذشته یا روزهای قبل از جنگ، چنین کارهایی تولید شده بود، اما چندان شنیده نمی‌شد. من معتقدم اثری که در زمان خودش تولید شود، قطعاً تأثیر عمیق‌تری دارد و در اذهان ماندگار می‌شود، چراکه درواقع پاسخی به مطالبه جامعه است و اقتضای جنگ این است که چنین آثاری شنیده شود.

این ذاکر اهل‌بیت علیهم‌السلام یادآوری کرد: مداحی‌های حماسی-انقلابی مانند «بزن که خوب می‌زنی» از حاج مهدی رسولی یا «الله‌اکبر» با نوای حسین طاهری و دیگر آثاری که دوستان خوانده‌اند، واقعاً در حافظه مردم ماندگار خواهند شد. چند دلیل هم برای این موضوع در ذهن من هست. نخست اینکه این تولیدات به‌موقع و در زمان نیاز جامعه تولید شده‌اند؛ دوم اینکه به نظرم اخلاص آقایان مداح در این کار بسیار مهم بوده است. وقتی کاری با اخلاص خوانده شود و صاحب اثر صرفاً به دیده‌شدن نیندیشد، اثر آن فراگیرتر می‌شود. در این نوع تولیدات باید برای خدا کار کرد تا خدا به آن نگاه کند تا دیده شود.

نوشه‌ور متذکر شد: به همین دلیل من فکر می‌کنم آثاری مانند «بزن که خوب می‌زنی»، «ای میهن خدایی» و بسیاری از کارهای دیگری که این روزها تولید شده‌اند مثل تولیدات خاطره‌انگیز و ارزشمندی که در دفاع مقدس هشت ساله و پیروزی انقلاب بین مردم فراگیر شد ازجمله «ممد نبودی» از حاج غلام کویتی‌پور، در حافظه جامعه ایران ماندگار خواهند شد و اگر خدا بخواهد، نواهای حماسی-انقلابی جنگ رمضان نیز این ظرفیت را دارند.

این مداح در پاسخ به پرسشی درباره احیای سرودهای ملی، میهنی و مذهبی در جنگ تحمیلی سوم توضیح داد: این سرودها پیشتر هم تولید می‌شد و من به اقداماتی که این روزها صورت می‌گیرد، احیا نمی‌گویم، بلکه به‌واسطه جنگ رمضان توجه بیشتری به تولید چنین سرودها و نواهایی می‌شود. در اوایل انقلاب نیز آثاری مانند «ایران ایران» با صدای مرحوم رضا رویگری توانستند کارکرد مشابهی داشته باشند.

وی اضافه کرد: ایده جالبی که در این دوره شکل گرفته به‌روزرسانی سرودهای حماسی انقلابی خاطره‌انگیز دهه‌های قبل با مضامین روز است. بازخوانی‌ها واقعاً مورد اقبال مردم قرار گرفته و من هم چند نمونه از این سرودها را بازخوانی کرده‌ام. چنین نواها و سرودهایی حس مردم را بهتر درگیر می‌کند و بیشتر هم به دلشان می‌نشیند.

نوشه‌ور بیان کرد: با بازخوانی‌های سرودهای قدیمی‌تر، یک بار دیگر آثار ارزشمند حماسی و انقلابی ما سرزبان‌ها می‌افتد. همه این روزها تلاش می‌کنند نقشی در جنگ رمضان و دفاع از کشور داشته باشند. ما سردارهای عزیزی داریم که در خط مقدم جنگ قرار دارند و در بستر نظامی می‌درخشند. در فضای غیرنظامی و اجتماعی به نظرم فرماندهان خط مقدم، مداحانی هستند که میدان‌داری می‌کنند. دوستان ما بیش از ۶۰ شب است که کف خیابان‌ها فرماندهی می‌کنند و در جنگ نرم نقش‌آفرین هستند. تلاش آن‌ها حتماً روی حس‌وحال مردم و تاب‌آوری آن‌ها در هنگامه‌های سخت مؤثر است و امیدوارم عاقبت همه این عاشقان ختم به شهادت در رکاب امام زمان (عج) شود.

تحلیل قرآنی جنگ در فصل جدید «آرمان»

فصل جدید برنامه «آرمان» در شبکه قرآن با رویکردی تازه و تمرکز بر جنگ تحمیلی سوم تولید شده و تلاش دارد این رویداد را از منظر قرآن و معارف اسلامی تحلیل کند. سیداحمد مصطفوی، تهیه‌کننده برنامه می‌گوید «آرمان» همواره یک برنامه مطالبه‌گر در حوزه موضوعات مهم فرهنگی و دینی بوده و در سال‌های گذشته نیز مسائل کلیدی جامعه را با نگاه قرآنی بررسی کرده است. او توضیح می‌دهد که با توجه به رویدادهای اخیر، ضرورت داشت مخاطبان معنای وقایع را از دیدگاه قرآن درک کنند تا علاوه بر آرامش، نگاهی عمیق‌تر نسبت به مفهوم حق و باطل پیدا کنند. به گفته مصطفوی، نیاز امروز جامعه فهم مسائل پیچیده از زاویه نگاه قرآن و تقویت ارتباط مردم با نهادهای دینی است. «آرمان» با همین هدف مسئولان مرتبط و کارشناسان برجسته حوزه‌های مختلف را دعوت کرده و ضمن معرفی تجربه‌های موفق، رویکرد مطالبه‌گری خود را نیز حفظ کرده است. انتخاب مهمانان براساس تخصص و توان تحلیل جنگ‌شناختی قرآنی انجام شده است. او همچنین خبر می‌دهد که نخبگان قرآنی و مخاطبان، بازخوردهای بسیار مثبتی نسبت به این فصل داشته‌اند.

گزارش **سارا بقائی**

برنامه تلویزیونی «لاله‌خیز» هم‌زمان با جنگ ۱۲ روزه روی آنتن رفت و با دعوت از خانواده‌های شهدا به روایت زندگی و نحوه شهادت عزیزانشان پرداخت. این برنامه در اثنای جنگ تحمیلی سوم، بار دیگر به آنتن بازگشته و پخش خود را از شنبه ۲۲ فروردین از شبکه یک سیما آغاز کرده است. «لاله‌خیز» در فصل جدیدش بر روایت حوادث جنگ تحمیلی سوم متمرکز است و تلاش دارد زوایای کمتر بازگوشده این تجاوز وحشیانه را برای مخاطبان تبیین کند. «لاله‌خیز» در فصل نخست با اجرای راحله امینیان روی آنتن رفت و در فصل جدید با اجرای فاطمه رضاپور و با رویکردی روایی‌تر تولید می‌شود. تهیه‌کنندگی این برنامه را مقداد مؤمن‌نژاد بر عهده دارد و هر روز ساعت ۱۹ از شبکه یک سیما پخش می‌شود.

روایت شبکه یک سیما از داغ‌ها و دلاوری‌هایی که خاموش نمی‌شوند

امتداد خون شهدا در «لاله‌خیز»

تصویر حقیقتی که از دل مردم برمی‌آید

مقداد مؤمن‌نژاد، تهیه‌کننده فصل دوم برنامه «لاله‌خیز» که این روزها از شبکه یک سیما روی آنتن است، درباره مضمون این برنامه به خبرنگار هفته‌نامه صداوسیما گفت: فصل دوم «لاله‌خیز» درباره جنگ و شهدای رمضان است و ۹۵ درصد کسانی که به برنامه دعوت می‌شوند، خانواده شهدای مردمی و باقی شهدای نظامی هستند. البته بسیاری از این شهدا، شهدای خانوادگی هستند؛ یعنی دو برادر که با هم شهید شده‌اند یا در موردی هشت نفر از یک خانواده با هم به شهادت رسیده‌اند. وی افزود: حال‌وهوای فصل جدید برنامه با فصل گذشته تفاوت دارد. راحله امینیان به دلیل اجرای برنامه دیگری در شبکه سه امکان همکاری در این فصل را نداشت و به همین دلیل اجرا به فاطمه رضاپور سپرده شد. در فصل تازه، رویکرد ما کاملاً سوژه‌محور شده است؛ یعنی بر افرادی تمرکز کرده‌ایم که برای انجام مأموریتی رفته و شهید شده‌اند، خانواده‌هایی که خانه‌شان به‌طور کامل تخریب شده، یا کسانی که در زندگی خود قصه‌ای ویژه دارند. همچنین به سراغ چهره‌ها و روایت‌هایی رفته‌ایم که در این مدت برای مردم آشناتر شده و در فضای مجازی و رسانه‌ها بازتاب گسترده‌تری یافته‌اند.

> **لاله‌خیز» روایتگر حقیقتی است که از دل مردم برمی‌آید. پیام محوری برنامه، بازگویی زندگی و شهادت این عزیزان است. برای هر قسمت عنوانی جداگانه انتخاب کرده‌ایم که خود حال‌وهوای مستندگونه‌ای به برنامه می‌دهد**

مؤمن‌نژاد درباره روند انتخاب سوژه‌ها و شناسایی شهدای جنگ توضیح داد: برای یافتن موضوعات، تحقیق گسترده‌ای انجام شده و چهار گروه پژوهشی این کار را بر عهده دارند. بخشی از سوژه‌ها از میان افرادی انتخاب می‌شوند که روایتشان در فضای مجازی بازتاب فراوان داشته است. بخش دیگر از طریق حضور در قطعه ۴۲ بهشت‌زهرا و گفت‌وگو با خانواده‌های شهدا به‌دست می‌آید تا قصه زندگی آن‌ها را بشنویم و سپس برای حضور در برنامه دعوتشان کنیم. وی یادآور شد: قطعه ۴۲ بهشت‌زهرا ویژه شهدای جنگ است و ما در این مجموعه نیروهایی داریم که ارتباط مستمر با خانواده‌ها برقرار می‌کنند. بر پایه همین ارتباطات، مستندهایی نیز تولید می‌شود که در خلال برنامه به نمایش درمی‌آید.

این تهیه‌کننده تلویزیون بیان کرد: یکی از جدی‌ترین چالش‌های ما این بود که بسیاری از خانواده‌های شهدا به دلیل تازگی داغشان، آمادگی حضور در برنامه را نداشتند و ترجیح می‌دادند گفت‌وگو را به زمانی دیگر موکول کنند. چالش مهم دیگر مربوط به آغاز تولید بود؛ زمانی که جنگ هنوز ادامه داشت و محدودیت‌های فراوانی وجود داشت. مهم‌ترین مشکل، لغو پروازها بود که دعوت از مهمانان شهرستانی را بسیار دشوار می‌کرد. از سوی دیگر، دوری مسیر و سفر با خودرو یا قطار برای خانواده‌های داغدار سخت و طاقت‌فرسا بود.

مؤمن‌نژاد با تأکید بر دغدغه اصلی تیم تولید گفت: «لاله‌خیز» روایتگر حقیقتی است که از دل مردم برمی‌آید. پیام محوری برنامه، بازگویی زندگی و شهادت این عزیزان است. برای هر قسمت عنوانی جداگانه انتخاب کرده‌ایم که خود حال‌وهوای مستندگونه‌ای به برنامه می‌دهد. این نام‌ها بر اساس شخصیت شهدا و جزئیات زندگی آنان برگزیده شده تا روایت هر قسمت رنگ و بوی واقعی‌تری پیدا کند.

این تهیه‌کننده یادآور شد: فصل دوم «لاله‌خیز» ۹۰ قسمتی است و تاکنون بیش از ۲۰ قسمت آن را ضبط کرده‌ایم. معمولاً هفته‌ای دو روز ضبط داریم. ما به دنبال پیدا کردن موضوعات و افراد متفاوت به خصوص از شهرستان‌ها و مهیا کردن امکان حضور آنان در تهران و در برنامه هستیم.

تازه اول راه هستیم و این راه ادامه دارد

فاطمه رضاپور، مجری «لاله‌خیز»، درباره چگونگی حضورش در فصل جدید گفت: در روزهای جنگ با من تماس گرفتند و دعوت کردند. با وجود دغدغه‌های خانوادگی و داشتن دو فرزند، اجرای برنامه را پذیرفتم. ضبط در قالب گفت‌وگو با خانواده شهدای اخیر آغاز شد؛ خانواده‌هایی که از همان روزهای ابتدایی جنگ داغدار بودند.

وی افزود: در شروع کار، روزی دو تا سه گفت‌وگو ضبط می‌کردیم و مانند فصل قبل، برنامه خارج از سازمان صداوسیما تولید می‌شد. ضبط پیش از آتش‌بس و در میانه جنگ انجام شد؛ زمانی که صدای جنگنده‌ها و انفجارها مرتب شنیده می‌شد. هر بار که صدای پدافند بلند می‌شد، مجبور بودیم کار را متوقف کرده و محل را ترک کنیم و پس از آرام شدن فضا دوباره ادامه دهیم. در تمام این مدت، هم نگران خانواده‌هایمان بودیم و هم آنان نگران ما.

وی ادامه داد: انگیزه من برای انجام دادن این کار و حضور در موقعیت جنگی بر سر برنامه این بود که اگرچه در این جنگ عزیزی از دست نداده‌ام، اما روز اول جنگ رهبرم را از دست دادم؛ بنابراین به خودم گفتم که من هم باید در این روزها مشارکتی داشته باشم و وظیفه‌ام را انجام بدهم و این دلیل حضور من بود. این فکر که اگر پا پس بکشم بعداً عذاب وجدان می‌گیرم، من را ترغیب به حضور کرد. داغ رهبر شهیدمان در صحبت‌های همه مهمانان بود و ضمن

> **ضبط پیش از آتش‌بس و در میانه جنگ انجام شد: زمانی که صدای جنگنده‌ها و انفجارها مرتب شنیده می‌شد. هر بار که صدای پدافند بلند می‌شد، مجبور بودیم کار را متوقف کرده و محل را ترک کنیم و پس از آرام شدن فضا دوباره ادامه دهیم. در تمام این مدت، هم نگران خانواده‌هایمان بودیم و هم آنان نگران ما**

روایت قصه رفتن عزیزشان از رفتن رهبر هم حرف می‌زدند. مجری «لاله خیز» با تأکید بر اهمیت تولید این برنامه تصریح کرد: هدف ما از تولید این برنامه این بود که مظلومیت همه آدم‌های معمولی و خانواده‌های عزیز از دست داده را نشان دهیم و بگوییم که راه همچنان ادامه دارد و نباید خون این شهدا پایمال شود. دشمن ما از ابتدا یکی بوده است. شاید شکل و بیانش عوض شده باشد، ولی ماهیت آن یکی است و همیشه به ما ضربه زده است. شهادت راه مبارزه ما با این دشمن و افتخار ماست. وی در پاسخ به این پرسش که مهم‌ترین جمله‌ای که در گفت‌وگو با مهمانان برنامه شنیده، چه بوده است، گفت: اثرگذارترین سخنی که شنیدم مربوط به مادربزرگی بود که هشت نفر از عزیزانش را از دست داده بود. او می‌گفت هر زمان فرصتی برای عزاداری پیدا کند، پیش از هر چیز برای رهبر شهیدش و نبودن او گریه خواهد کرد.

این مجری تلویزیونی یادآور شد: باید بدانیم ما تازه در آغاز راه هستیم و این راه ادامه دارد.

رادیو ورزش در خط مقدم اطلاع‌رسانی بحران قرار دارد

«ایران قهرمان» صدای همبستگی جامعه ورزش

نیره رضایی مطلق

با شروع جنگ تحمیلی سوم در ماه رمضان، شبکه‌های رادیویی به‌عنوان یکی از رسانه‌های اصلی و پیشرو، همانند سایر مواقع تلاش کردند نقش بسزایی در حفظ وحدت ملی، تقویت روحیه مقاومت و اطلاع‌رسانی به مردم ایفا کنند. رادیو ورزش از نخستین روز جنگ به‌سرعت آنتن زنده خودش را به برنامه‌ای سپرد که تصمیم گرفت صدای همدلی جامعه ورزش با مردم و صدای آرامش، امید و زندگی برای مردم ایران باشد. در لحظاتی که ملت ایران داغدار شهادت رهبر معظم انقلاب بود و کشور در بهت تجاوز امریکا و رژیم صهیونی فرورفته بود رسانه ورزشی کشور در سریع‌ترین زمان ممکن جدول پخش خود را تغییر داد و برنامه زنده «ایران قهرمان» را برای انعکاس اخبار و رویدادهای جنگ تحمیلی روی آنتن برد. «ایران قهرمان» به تهیه‌کنندگی نوید جولایی از آغاز جنگ تاکنون با بسته‌های شنیداری مناسبتی و روزانه علاوه‌بر انعکاس صدای ورزش ایران با آیتم‌هایی برای آرامش‌بخشی، کنترل اضطراب و تاب‌آوری در وضع بحرانی کنونی به‌عنوان یک برنامه شاخص و مهم بازوی مقاومتی رسانه شنیداری ملی شناخته می‌شود.

حفظ انسجام ملی به‌مثابه اولویتی بدیهی

نوید جولایی، تهیه‌کننده «ایران قهرمان» مهم‌ترین هدف تولید این برنامه را حفظ و زنده نگه‌داشتن آنتن رادیو با به‌روزترین اخبار و اطلاع‌رسانی‌های لحظه‌ای از آخرین وضع موجود کشور دانست و گفت: هم‌زمان با آغاز جنگ و حملات رژیم صهیونیستی و امریکایی رادیو ورزش با یک برنامه زنده ۱۸۰ دقیقه‌ای تصمیم گرفت با هدف تقویت همبستگی ملی، لحظاتی را با مردم سپری کند.

جولایی همچنین از حضور فعال ورزشکاران، رؤسای فدراسیون‌های ورزشی و کارشناسان در بخش گفت‌وگوهای تخصصی این برنامه خبر داد و گفت: در این بخش‌ها، ورزشکاران و مدیران ورزشی کشور حملات اخیر را محکوم و بر اتحاد مردم و ورزشکاران تأکید می‌کنند.

وی با اشاره به زمان پخش این برنامه افزود: این برنامه با هدف انعکاس صدای جامعه ورزش و همدلی و همراهی آن با ملت ایران از شنبه تا پنجشنبه در دو نوبت از ساعت ۸:۰۰ تا ۱۱:۳۰ صبح و مجدداً از ساعت ۱۶:۰۰ تا ۱۸:۰۰ به‌طور زنده و مستقیم از آنتن رادیو ورزش پخش می‌شود.

در خدمت آرامش‌بخشی و روایت مقاومت ورزش ایران

جولایی تمرکز محتوایی برنامه را بر آخرین اخبار و اطلاعات روز کشور، گفت‌وگو با ورزشکاران و مسئولان ورزشی، گزارش‌های خیابانی و میدانی از حضور و تجمعات مردمی توصیف کرد.

وی در توضیح بخش‌های مختلف برنامه در زمان سه‌ساعته آن گفت: برای این برنامه بخش‌های مختلفی را طراحی کرده‌ایم تا ضمن تنوع‌بخشی به فضای برنامه مبتنی بر اهداف برنامه هم باشد. بخش معرفی شهدای ورزشکار، گزارش‌های میدانی، گفت‌وگو با ورزشکاران درخصوص وقایع پیش رو، گفت‌وگو با مسئولان، بخش دلنوشته‌های مردمی از خاطرات مردم در این شب‌ها و روزها، پخش آخرین بیانیه‌ها و آیین‌نامه‌ها و...، از موضوعات این برنامه به شمار می‌روند.

ارتباط‌های زنده استانی برای صحت‌سنجی و اعتمادسازی

جولایی اضافه کرد: یکی از ویژگی‌های برنامه‌های زنده تأکید بر وجه اطلاع‌رسانی آن است که فضای آرام‌بخشی را به مردم منتقل کند. ازاین‌رو از آغاز جنگ تاکنون اخبار و اطلاعیه‌های ضروری را اطلاع‌رسانی کرده‌ایم. اطلاع از آخرین وضعیت راه‌ها، اوضاع جوی، خدمات اورژانس و هلال احمر، اطلاعات مربوط به سازمان‌ها و نهادهایی که امور اجرایی مردم را برعهده دارند و... از دیگر بخش‌های مهم «ایران قهرمان» است.

تهیه‌کننده «ایران قهرمان» یادآور شد: کوشیده‌ایم در این شبکه رادیویی با رویکردی هدفمند در قالب گزارش‌های مردمی از سطح کشور، روایت‌هایی از شهدای ورزشکار و مرور زندگی قهرمانانی که جانشان را در راه اعتلای ایران اسلامی فدا کرده‌اند، نقش خود را در برجسته‌سازی کار مردم و تقویت انسجام ملی ایفا کنیم.

جولایی درخصوص مجریان برنامه افزود: مجریان این برنامه ناهید فرجی، معصومه کیانی، مسعود خواجه‌وند، مجیدی مرادی، حمید خواجه‌خباز، حسن عبدالهاشم‌پور و حمیدرضا فولادی راد هستند که در نوبت‌های متناوب در استودیوی پخش زنده رادیو ورزش حضور دارند و صدای برنامه را به گوش مخاطبان می‌رسانند.

وی همچنین به ارتباط شخصی خود با محتوای «ایران قهرمان» اشاره کرد و افزود: بخش زیادی از محتوای این برنامه از دل‌وجان عوامل تولید شکل گرفت، چون این روزها همدلی و ارتباط صمیمانه بین مردم بیش از هر زمانی حس می‌شود. جامعه ما اکنون با حجم زیادی از ابهام، نگرانی و اطلاعات متناقض روبه‌روست. وظیفه ما به‌عنوان برنامه‌ساز، طراحی ساختاری است که بتواند این آشفتگی را کاهش دهد، به مخاطب اطمینان دهد و اعتماد عمومی را تقویت کند. همین اطمینان و قوت قلب، مانع از گسترش شایعات و بی‌اعتمادی می‌شود.

روایت‌های مردمی در صف اول الهام‌بخشی و غرورآفرینی

تهیه‌کننده «ایران قهرمان» با اشاره به وجه تعاملی برنامه با مخاطبان، به بازخوردهایی که ازطریق تماس‌ها و پیامک‌های مخاطبان دریافت می‌کند اشاره کرد و گفت: در این ایام، شنونده‌های رادیو مثل همیشه از این رسانه گرم و صمیمی غافل نبوده‌اند و ارتباط خودشان را در هر ساعتی از شبانه‌روز با ما حفظ کرده‌اند. ما ارتباطی مستمر با مخاطبان داشته‌ایم و با انعکاس صدای آنان در برنامه در یک بخش جداگانه کوشیده‌ایم خط تعاملی برنامه را پررنگ کنیم.

جولایی سهم ورزش و اخبار ورزشی در این برنامه در مقابل اخبار و وقایع روز را مهم دانست و با اشاره به سهم هنرمندان و رادیویی‌ها در الهام‌بخشی، امیدواری و همدلی در جامعه، گفت: بحث صدا، بدون تصویر، نوعی نزدیکی و صمیمیت ایجاد می‌کند که کم‌تر رسانه‌ای توان دستیابی به آن را دارد. همین امر باعث می‌شود شنونده با گوینده و برنامه‌ساز ارتباط احساسی برقرار کند. این سرمایه عاطفی، پشتوانه اصلی تداوم رادیو بوده است که به نظرم همین موضوع باعث اعتماد مخاطب به برنامه‌ساز و ایجاد حس همدلی و برقراری ارتباط عاطفی می‌شود.

به‌احترام آنان که دمی دست از خدمت برنداشتند و در نبرد روایت‌ها، زیر موشک‌باران دشمن ایستادند تا صدای ایران را مخابره کنند

هم‌سنگران لحظه‌های سخت

گزارش الهام شهبازی

رادیو در موقعیت بحران و جنگ، فراتر از یک رسانه اطلاع‌رسانی ساده، به یکی از حیاتی‌ترین ابزارهای مدیریت بحران، ارتباطات فوری و منبعی برای تزریق آرامش به بدنه جامعه تبدیل می‌شود؛ همان نقش ماندگاری که رادیوهایی همچون «رادیو دزفول» در هشت سال دفاع مقدس به شایستگی ایفا کردند. رادیوهای استانی با بهره‌گیری از نیروی انسانی بومی و دسترسی مستقیم به منابع محلی، قادرند اطلاعات دقیق، سریع و قابل اعتمادی را منتشر کنند. حقیقت آن است که جنگ‌های مدرن تنها میدان برخورد ارتش‌ها و سلاح‌ها نیستند، بلکه عرصه‌ای برای نبرد روایت‌ها، مدیریت اطلاعات و جهت‌دهی به افکار عمومی به شمار می‌روند. در این میان، رادیو به دلیل ویژگی‌های منحصربه‌فردش، نقشی کلیدی در این نبرد رسانه‌ای بر عهده دارد. چنانکه در شماره‌های پیشین هفته‌نامه صداوسیما نیز اشاره شد، همکاران استانی هرگز با وجود حملات ددمنشانه دشمن امریکایی - صهیونی نگذاشتند که این صدای حقیقت خاموش شود. علاوه بر این، برخی از همکاران استانی با ابتکاری هوشمندانه، امکان پخش هم‌زمان صدای فردی را که از طریق بلندگوی خودرو شعار می‌دهد، روی یک فرکانس مشخص رادیویی فراهم کردند. به این ترتیب، شرکت‌کنندگان در کاروان‌های خودرویی در حمایت از استقلال و سرافرازی ایرانمان می‌توانند با تنظیم رادیوی خودروهای خودروی همان فرکانس، پیام‌ها و شعارها را با وضوح کامل و به صورت هم‌زمان دریافت کنند تا یکصدا، اقتدار و پایداری ایران اسلامی را فریاد بزنند و پاسخی کوبنده به دشمنان این آب و خاک بدهند. در ادامه، نقش‌آفرینی رادیوهای استانی در طول «جنگ تحمیلی سوم» از نظرتان می‌گذرد.

صدای رسای جبهه‌های حق علیه باطل

مهدی نعلبندی، مدیرکل صدای استان‌ها درخصوص مهم‌ترین مأموریتی که برای شبکه‌های استانی در این جنگ تحمیلی تعریف شده بود، گفت: مهم‌ترین مأموریتی که برای شبکه‌های استانی تعریف شد، حول محور «حفظ انسجام ملی، مدیریت بحران میدانی و امیدبخشی پایدار در شرایط تهدید مستقیم» بود. به‌طورکلی، رادیوهای استانی در جنگ رمضان، فراتر از یک ابزار اطلاع‌رسانی، به ستون فقرات ارتباطی، روانی و مدیریتی در دل بحران تبدیل شدند و تلاش کردند تا با حفظ آرامش، اطلاع‌رسانی دقیق و تقویت روحیه، مسیر عبور از بحران را برای مردم هموارتر سازند. رادیوهای استانی در جنگ رمضان، در ادامه حضور پرقدرت در نبرد تمدنی ۱۲ روزه، هم‌زمان با اعلام تجاوز دشمن امریکایی-صهیونیستی، باشکست آنتن، راوی این جنایت عظیم شدند و در ادامه با اجرای موج اول عملیات وعده صادق ۴ توسط نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، رسانه‌های استانی با محوریت رادیوهای استانی و با هدف روایت اول، اما دقیق و پرصلابت و هماهنگ با میدان عملیات، روایتگر این حماسه بودند. در رمضان المبارکی که سخت و تلخ ادامه داشت، رادیوهای استانی، با پخش ویژه‌برنامه‌ها، پوشش زنده، تحلیل‌های منطقه‌ای، بین‌المللی و انعکاس بی‌وقفه حضور مردم، نمایشگر هوشمندی و آمادگی رسانه‌ای در جبهه جنگ روایت‌ها بودند. در این ۵۰ وعده حضور مردم در خیابان‌ها و میدان‌های شهرها، همکاران رسانه‌ای نیز در بحبوحه نبرد رمضان زیر باران موشک‌ها و در خط مقدم اطلاع‌رسانی حضور داشتند. در این برهه تاریخی، هنگامی که دشمنان این آب و خاک با دسیسه و توطئه، سعی در خاموش کردن چراغ پرفروغ حقیقت داشتند، مردان و زنانی پرتلاش، در رسانه ملی جمهوری اسلامی ایران، با قلم و بیان، شمشیر حقیقت را برکشیدند. حماسه رمضان، یادآور روزهایی است که صدای رسای جبهه‌های حق علیه باطل، از بلندگوی این رسانه به گوش جهانیان رسید.

در خط مقدم نبرد با جهل و گمراهی

مدیرکل صدای استان‌ها افزود: در این روزهای پرالتهاب، همکاران ما در رسانه استانی، نه‌تنها سربازان عرصه فرهنگ و اطلاع‌رسانی بودند، بلکه در خط مقدم نبرد با جهل و گمراهی، چون شیران روز و زاهدان شب، حضوری بی‌بدیل داشتند، رادیو شهری دزفول، رادیو مقاومت دفاع مقدس اول، در همان ساعت‌های ابتدایی شروع جنگ، مورد حمله و اصابت موشکی قرار گرفت، اما با اراده مستحکم همکاران، به فاصله کمتر از چند ساعت به‌صورت پایدار از آنتن شنیده شد. در پی حمله ناجوانمردانه سنگرشکن‌های امریکایی-صهیونیستی به صداوسیمای مرکز کردستان و از بین رفتن کامل مرکز و استودیوهای تولید و پخش صداوسیما نیز در کمترین زمان ممکن صدای رادیو کردستان در سنندج و استان کردستان شنیده شد تا صدای حقیقت‌گو و عدالت‌گستر خاموش نماند. نعلبندی در ادامه سخنانش گفت: طی این روزها همکاران ما با دلی آکنده از ایمان و عزمی راسخ، از جان و مال خویش گذشتند تا آگاهی، امید و حقیقت را در دل‌ها بکارند. در هجوم و حمله دشمن، هنگامی که نفس‌ها در سینه حبس می‌شد و بیم و هراس بر دل‌ها سایه می‌افکند، این همکاران با شجاعتی مثال‌زدنی، در دل خطر، ندای حق را سر دادند و پیام انقلاب را به دوردست‌ها رساندند. مردان و زنانی که در راه اعتلای فرهنگ، پاسداری از ارزش‌ها و روشنگری افکار عمومی، از هیچ کوششی فروگذار نکردند. از جان‌گذشتگی، تعهد، ایثار و عشق به وطن، سرلوحه کارشان بود.

خداقوت به نگهبانان همیشگی صدا

مدیرکل صدای استان‌ها در پایان ضمن خداقوت به همه همکاران رسانه ملی به‌ویژه همکارانمان در شبکه‌های استانی، همانانی که هرگز نگذاشتند حتی زیر حملات مستقیم دشمن، صدای حقیقت خاموش شود، تأکید کرد: امروز با افتخار، از حماسه‌سازی همکارانم در عرصه رادیوهای استانی سخن می‌گویم و دست یکایک همکاران ارجمندم را که با الهام از روحیه ایثار و انقلابی خود، در راه اعتلای نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران، گام برمی‌دارند، می‌فشارم. پاینده باد جمهوری اسلامی ایران و جاودان باد یاد و خاطره شهدای رسانه ملی در نبرد رمضان که در راه حق، از هیچ کوششی دریغ نکردند.

رادیو شهری دزفول؛ ایستاده در برابر طوفان

هنوز بسیاری از هم‌وطنانمان با صدای رادیو دزفول در روزهای جنگ تحمیلی هشت ساله خاطره دارند؛ البته گویا دشمنانمان هم از این رادیو و صدای رسایش، خاطره‌ها دارند، البته خاطره‌ای از نوع دیگر، خاطره‌ای که نشان از همبستگی و مقاومت ایرانیان در برابر دشمنان دارد، همان خاطره‌ای که باعث وحشت دشمنان است و سبب شد تا بار دیگر این رسانه را مورد هدف قرار دهند، آن هم درست در همان روز اول حمله ددمنشانه‌شان به ایرانمان در جنگ تحمیلی سوم؛ به خیال آنکه می‌توانند صدای حقیقت را خاموش کنند؛ هرچند که خیالی بیش و توهمی دیگر بود. محمدهادی مقدسیان، مدیر رادیو شهری دزفول که خاطرات کودکی‌اش با ایستادگی و مقاومت دزفول و مردمان خوبش در دوران هشت سال دفاع مقدس گره خورده است، در گفت‌وگو با هفته‌نامه صداوسیما در روایت روزی که رادیو دزفول مورد حمله قرار گرفت، گفت: ۹ اسفند ۱۴۰۴ ساعت ۱۱:۱۵:۴۰ روز اول جنگ رمضان، رادیو شهری دزفول با حمله ددمنشانه آمریکای جنایتکار و رژیم صهیونی مورد اصابت پهپاد (بمباران) قرار گرفت، با این تصور که صدای مقاومت مردم دزفول را خاموش کنند، درحالی‌که رادیوی دزفول خودزاده جنگ هشت ساله - در سال ۱۳۵۹ - است. این رادیو در سال‌های دفاع مقدس نقش مهمی در مقاومت مردم دزفول و شمال خوزستان و ایجاد روحیه ایثار و شهادت ایفا کرد و به‌عنوان یکی از شاخصه‌های مقاومت مردم دزفول به‌شمار می‌رفت و هیچ‌گاه در طول سال‌های جنگ خاموش نشد، پس از جنگ نیز این رادیو در معرفی فرهنگ بومی محلی و اشاعه فرهنگ دینی و مذهبی با تولید و پخش برنامه‌های متنوع به کار خود تا به این لحظه بدون وقفه ادامه داده است. مقدسیان افزود: در روز شنبه ۹ اسفند سال ۱۴۰۴ حمله به ساختمان رادیو شهری دزفول رخ داد، درحالی‌که هفت نفر از همکاران در اداره مشغول کار بودند که البته به طور معجزه‌آسایی نجات یافتند، هرچند در اثر موج گرفتگی دچار صدماتی شدند، ولی ماندند تا بتوانند به مملکت اسلامی ایران خدمت کنند. از همین رو آنتن رادیو دزفول در سریع‌ترین زمان دوباره در مکانی دیگر فعال شد و به کار خود که همانا اطلاع‌رسانی و آگاهی‌بخشی به مردم فهیم دزفول بود، ادامه داد و این افتخار برای رسانه ملی ماندگار ماند و هیچ‌گاه صدای جمهوری اسلامی ایران در این شهر قطع نشد.

ناگهان صدای هولناک موشک در مدرسه پیچید و...

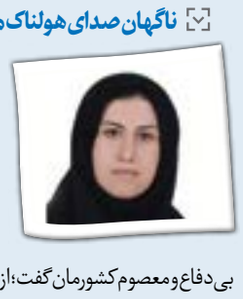

در ادامه فاطمه تختی‌نژاد، معاون صدای مرکز خلیج‌فارس در استان هرمزگان هم از تلاش همکارانش در ۹ اسفند سال گذشته مقارن با نخستین روز از حمله بی‌رحم‌ترین و شقی‌ترین موجودات به کودکان بی‌دفاع و معصوم کشورمان گفت؛ از روزی که آرزو داشت، هرگز خبری از آن مخابره نمی‌شد، مگر اخبار همیشگی روی موج امید و زندگی.

تختی‌نژاد گفت: روزی مثل همه روزهای دیگر آخرین ماه سال که با رمضان مقارن شده بود، صدای معلم‌ها و سپس تکرار دانش‌آموزان تا چند کوچه آن طرف‌تر هم می‌آمد که ناگهان همه چیز با صدای هولناک موشک در هم پیچید. از آن همه شور و صدای کودکانه، کوله‌پشتی‌های خونین‌ماند و کفش‌های پاره و.... خبر به سرعت مخابره شد: موشک‌های امریکایی - صهیونی «مدرسه شجره طیبه میناب» را هدف قرار دادند و پس از آن خبرهای دردناک پشت سر هم رسید. خبرهایی که برای اهالی رادیو هم که همواره آماده حضور در بحران‌های مختلف هستند، باورپذیر نبود. سایه غم، سنگین و بی‌رحم بود، ولی جهان باید می‌دانست آن کودکان که زیرآوار موشک ماندند چه کسانی هستند؟ سمت درست تاریخ کجاست و قاتل این فرزندان نازنین کیست؟ پخش صدا با شکست آنتن، اقدام به اطلاع‌رسانی درخصوص این حادثه تلخ کرد. درحالی‌که صدای موشک‌باران دشمن تا استودیوها می‌رسید، لحظه‌ای کار متوقف نشد. گروه نویسندگان دست به کار شدند. گزارشگر رادیو خلیج‌فارس به میناب اعزام شد. خبرنگاران آزاد میناب در محل حادثه حضور یافتند و آنچه مرتب تکرار می‌شد نام میناب بود. گزارش‌ها و برنامه‌های رادیویی مختلفی به این منظور تولید شد؛ ویژه‌برنامه «مشق سرخ وطن» در روز تشییع شهدای میناب و چهلم و همچنین در ادامه برنامه‌ها، بسته‌های صوتی متعدد برای پخش از رادیو خلیج‌فارس و سایر شبکه‌های استانی و سراسری به‌صورت مستمر و گزارش‌های رادیویی از گلزار شهدا و مدرسه شجره طیبه و مصاحبه رادیویی با خانواده شهدا انجام گرفت و روانه آنتن شد؛ اخبار و گزارش‌هایی که بار دیگر از جنایت هولناک امریکا و رژیم منحوس صهیونی پرده برداشت.

ما خانه به دل آباد کرده‌ایم

در ادامه این گفت‌وگو سری هم به کردستان، دیار مرزنشینان باغیرت و شجاع کشورمان زدیم که همچون فرشتگان، نگهبان این کشور در خطوط مرزی هستند و بارها در برابر دشمنان سینه سپر کرده و نگذاشته‌اند که بیگانه پا بر این آب و خاک بگذارد. سیده ندا نقیبی، مدیر تولید صدای مرکز کردستان در گفت‌وگو با هفته‌نامه صداوسیما از روزی گفت که دیگر تاب دشمن تمام شد و با تمام نیرو و توانی که داشت، شبکه استانی کردستان را هم مورد هدف قرار داد؛ حمله‌ای سخت و سنگین که اگرچه خسارت بسیاری به همراه داشت، نتوانست مانع تولید و پخش برنامه‌های مختلف در صداوسیمای کردستان شود. ماجرا به بامداد چهاردهمین روز از اسفند سال ۱۴۰۴ بر می‌گردد؛ روزی که به گفته این بانوی مدیر و مدبر رسانه ملی در رادیو کردستان عوامل برنامه سحر رمضان رادیو کردستان، کم‌کم وارد رژی پخش می‌شدند تا برنامه پانزدهمین سحر ۱۴۴۷ قمری را به‌صورت زنده برای مردم کردستان اجرا کنند، ناگاه در ساعت ۲:۰۴ بامداد صدای انفجار مهیبی، ساختمان صداوسیمای مرکز کردستان را به لرزه در آورد. سخن که به اینجا رسید، نقیبی افزود: پروردگار عالم را شاکرم که برای هیچ کدام از همکاران، اتفاق ناگوار و حادثه تلخی رخ نداد. آن موقع بود که با تمام وجود این بیت شعر را احساس کردم: گر نگه‌دار من آن است که من می‌دانم/ شیشه را در بغل سنگ نگه می‌دارد. ساختمان پخش رادیو که کلی خاطرات تلخ و شیرین در آن بود به تلی از خاکستر تبدیل شد، اما به قولی ما خانه به دل آباد کرده‌ایم تو سنگ می‌شکنی؛ در حرکتی جهادی و با همت و تلاش همکاران کاربلد و دلسوز فنی، طولی نکشید که رادیو کردستان بازهم مهمان خانه‌های مردم شد و مردم که اعتبار رسانه‌اند باز هم به خدمتگزاران خود دلگرمی و انرژی بخشیدند، آن هم با پیام‌هایی که برای خود گویندگان می‌فرستادند - چون در آن لحظات عملاً با نابودی ساختمان صداوسیمای مرکز کردستان و نابودی امکانات و تجهیزات آن، سامانه تلفنی و پیامکی هم برای ارتباط شنوندگان نبود - که صدای رادیو کردستان همچون رودی زلال در زندگی‌مان دوباره جاری است و این نشان از همدلی و همراهی متقابل مخاطب و عوامل برنامه‌ساز رادیو است؛ شنوندگانی که با این همدلی، سربازوطن بودن خود را نشان دادند. مدیر تولید صدای مرکز کردستان تصریح کرد: هرچند هنوز امکانات مثل قبل نیست و با حداقل امکانات برنامه‌سازی می‌شود، اما خدا را شاکریم که باز هم برنامه‌ها به روال قبل پخش می‌شود و هم‌اکنون به‌جایی رسیده‌ایم که هشت ساعت برنامه زنده، هشت ساعت برنامه تولیدی، و مابقی برنامه‌ها را به‌صورت تأمینی تقدیم مخاطبان می‌کنیم؛ برنامه‌هایی از قبیل خانواده، عصرگاهی، شبانگاهی، صدای همدلی که به‌صورت زنده پخش می‌شوند و از همان روزهای اول هم برنامه‌های «نوژین»، «امام امت» و «امام شهید» تولید می‌شدند. نقیبی در آخر یادآور شد که «آبیدر» نماد سنندج و پیکره مردی با دو فرزند شهیدش به‌عنوان نماد مقاومت، استوار ایستاده بر بلندترین جای آبیدر با نگاهی پر از ایثار و پایداری رو به مردم شهر، این همکاری و همدلی را به‌وضوح به نمایش می‌گذارد و مردم کردستان، غیور و دلیر، هیچ‌گاه زیر بار ستم و اشغالگری نمی‌روند و با جان خود از کاشانه‌شان دفاع می‌کنند.

رادیو؛ همراه پایدار جامعه

به گفته مدیرکل صدای استان‌ها در هنگامه بحران و جنگ، رادیوهای استانی به‌عنوان رسانه‌هایی حیاتی و در دسترس، نقشی بسیار فراتر از اطلاع‌رسانی ساده ایفا می‌کنند و به ابزارهای مؤثر مدیریت بحران و همراه مردم تبدیل می‌شوند. نخست، اطلاع‌رسانی سریع و دقیق است. رادیوهای استانی به‌دلیل پوشش گسترده و امکان دریافت حتی در زمان قطع برق (از طریق گوشی‌های هوشمند، سکوهای پخش برخط و دستگاه‌های رادیویی باتری‌دار)، نخستین منبع دریافت هشدارها، وضعیت امنیتی، مسیرهای امن و اطلاعات حیاتی برای مردم در سراسر کشور به شمار می‌آیند. از سویی مدیریت افکار عمومی و مقابله با شایعات نیز بسیار مهم است. در وضعیت‌های بحرانی، شایعات به‌سرعت گسترش می‌یابند، اما رادیوهای استانی با انتشار اطلاعات دقیق و به‌روز از منابع معتبر مانند ستاد بحران و مسئولان محلی، نقشی کلیدی در کاهش اضطراب، جلوگیری از گمراهی مردم و هدایت افکار عمومی دارند.

یکی از مهم‌ترین مأموریت‌ها، حفظ روحیه و امیدبخشی است. پخش برنامه‌های ایجادکننده آرامش و انگیزه، روایت رشادت‌ها و ایثارگری‌ها، گفت‌وگو با مردم و مسئولان و حتی موسیقی‌های مناسب، به افزایش همبستگی و تقویت روحیه مردم در مواقع سخت کمک می‌کند. در این لحظات، رادیو نه‌تنها رسانه، بلکه همراه و هم‌سنگر مردم است.

همچنین، هماهنگی و انسجام نیروها نقش مهمی دارد. رادیوهای استانی می‌توانند میان نیروهای امدادی، نظامی و مردم پل ارتباطی ایجاد کنند؛ از اطلاع‌رسانی درباره نیازهای فوری و اعلام وضعیت اضطراری گرفته تا درخواست کمک از مناطق امن‌تر.

در نهایت، مستندسازی وقایع از دیگر کارکردهای مؤثر رادیو است. صدای رادیو ثبت‌کننده صادق و اثرگذار رویدادهاست؛ از گزارش‌های میدانی و مصاحبه با شاهدان عینی تا روایت‌های مربوط به ایثارگری‌ها و همدلی مردم. این مستندات بعدها به بخشی از حافظه تاریخی کشور تبدیل می‌شوند.

قدردانی ارتش از «معجزه مهیار» در اصفهان

در پی تولید و پخش مستند «معجزه مهیار (طبس ۲)» و انعکاس گسترده آن از شبکه‌های استانی، ملی و بسترهای فضای مجازی، عیسی کیانی، هماهنگ‌کننده عقیدتی - سیاسی‌های ارتش جمهوری اسلامی ایران در منطقه اصفهان با صدور پیامی، از تلاش‌های رسانه‌ای صداوسیمای استان اصفهان قدردانی کرد. عیسی کیانی در پیامی به افشارنیا، مدیرکل صداوسیمای اصفهان، ضمن قدردانی از اهتمام مجموعه رسانه‌ای استان در روایتگری دقیق و اثرگذار از نقش دلاوران ارتش جمهوری اسلامی ایران در این عملیات غرورآفرین، تأکید کرده است: تولید این مستند جامع، نقش مهمی در زنده نگه داشتن روحیه ایثار، ازخودگذشتگی و تبیین جایگاه شهدای والامقام این عملیات ازجمله شهیدان زارع، موسوی، حیدری و سالاروند در سطح جامعه و میان کارکنان خدوم ارتش ایفا کرده است. کیانی همچنین این اقدام رسانه‌ای راگامی مؤثر در مسیر جهاد تبیین و پاسداشت ارزش‌های دفاعی کشور دانسته و از همکاری و همراهی مجموعه صداوسیمای اصفهان در انعکاس شایسته این حماسه ملی قدردانی کرده است. مستند «معجزه مهیار (طبس ۲)» با روایتگری و نویسندگی احمدرضا عظیمی، تدوین و گرافیک زهره شیرخانی، تصویربرداری جواد استکی و ترابری کاظمی تهیه و تولید شده است.

در آیین معارفه مدیرکل جدید مرکز قم تأکید شد

ضرورت تقویت همدلی در میدان نبرد رسانه‌ای

معاون امور استان‌ها در مراسم معارفه حجت‌الاسلام‌والمسلمین طوسی، مدیرکل جدید مرکز قم، با اشاره به پیوند ناگسستنی مردم با آرمان‌های انقلاب، بر مسئولیت سنگین رسانه در روایت دقیق واقعیت‌های جامعه تأکید کرد. این مراسم که با حضور جمعی از مسئولان، علما و فعالان رسانه‌ای برگزار شد، بستری برای بازتعریف مأموریت‌های صداوسیمای قم در افق «معرفت و معنویت» بود. علیرضا کیخا، معاون امور استان‌ها چندی پیش در آیین معارفه حجت‌الاسلام‌والمسلمین طوسی، مدیرکل جدید مرکز قم که همراه بود با قدردانی ویژه از اقدامات و خدمات پهلوانیان، مدیرکل سابق مرکز قم (معاون فعلی صدای رسانه ملی) با اشاره به موقعیت ویژه کشور، حضور گسترده مردم در هفته‌های اخیر را نشانه پیوند عمیق آنان با ارزش‌های دینی و ملی دانست و تأکید کرد: رسانه باید این واقعیت‌ها را دقیق و مسئولانه روایت کند. کیخا همچنین قم را «جهان‌شهر معنویت و معرفت» توصیف کرد و گفت: ظرفیت‌های این استان فراتر از یک شبکه استانی است و قم می‌تواند در تراز ملی و حتی بین‌المللی دیده شود. حجت‌الاسلام‌والمسلمین اجاق‌نژاد، متولی مسجد مقدس جمکران هم گفت: امروز کشور در سه میدان مهم نظامی، دیپلماسی و رسانه در حال فعالیت جدی است و با وجود برخی فقدان‌ها، مسیر حرکت متوقف نشده و با قدرت ادامه خواهد یافت. حجت‌الاسلام‌والمسلمین اجاق‌نژاد با اشاره به صمیمیت ایجاد شده در میان مردم، به‌ویژه نسل جوان، نقش رسانه‌ها را در تحکیم این همدلی اجتماعی بسیار مهم دانست و از همکاری‌های صداوسیمای قم با مسجد جمکران قدردانی کرد. پهلوانیان، معاون صدای رسانه ملی و مدیرکل سابق صداوسیمای قم نیز در این مراسم با گرامیداشت یاد شهدا و قدردانی از مسئولان و علمای استان گفت: خدمت در شهر مقدس قم و در جوار کریمه اهل‌بیت (س) افتخاری بزرگ برای من بود. بهنام جو، استاندار قم دیگر سخنران این مراسم با قدردانی از خدمات پهلوانیان، مدیرکل سابق صداوسیمای قم، بر نقش مؤثر رسانه ملی در معرفی ظرفیت‌های استان تأکید کرد و گفت: بیان دستاوردها، تقویت امید اجتماعی و انعکاس صحیح مطالبات مردم از مهم‌ترین مأموریت‌های رسانه است. در پایان مراسم، حجت‌الاسلام‌والمسلمین طوسی، مدیرکل جدید مرکز ابراز امیدواری کرد که با همدلی و همراهی مجموعه رسانه‌ای استان، مسیر رشد و تعالی رسانه در قم با قدرت بیشتری ادامه یابد.

از «بیعت» با رهبری تا تأکید بر شکست حصر رسانه‌ای دشمن

رونمایی از نماهنگ «بیعت»، جدیدترین اثر واحد شعر و موسیقی و سرود مرکز قم، رویداد دیگری بود که در حضور معاون امور استان‌ها شاهد آن بودیم. نماهنگ «بیعت» به مناسبت شهادت رهبر شهید و همچنین حضور غیرتمندانه مردم و بیعت ملت ایران با مقام معظم رهبری، به تهیه‌کنندگی جواد فلاحتی، شعر و خوانندگی محمدجواد قاسم‌پور و آهنگ‌سازی معین ادیم، ساخته شده است.

معاون امور استان‌ها در ادامه حضورش در قم، با آیت‌الله سعیدی، متولی آستان مقدس حضرت معصومه (س) نیز دیدار کرد. آیت‌الله سعیدی در این دیدار با تأکید بر نقش تعیین‌کننده رسانه ملی در جنگ تحمیلی سوم گفت: قم باید مرکز صدور روایت اول در جنگ رسانه‌ای باشد. وی همچنین وظایف رسانه ملی در این ایام را خطیر، مهم و اثرگذار توصیف کرد و سه اولویت اصلی رسانه ملی به‌ویژه صداوسیمای قم را شکستن حصر رسانه‌ای دشمن، انعکاس حضور پرشور مردم در روزهای اخیر و ایفای نقش مرجعیت‌بخشی به هویت شهر قم دانست. معاون امور استان‌ها نیز ضمن بیان گزارشی از فعالیت‌های صداوسیما در جنگ تحمیلی سوم گفت: فعالیت خادمان مردم در رسانه ملی، خار چشم دشمنان نظام بود که نمی‌خواستند عزت و اقتدار ایرانیان منعکس و منتشر شود. استاندار قم هم که در این نشست حضور داشت، با اشاره به جایگاه ویژه استان قم، صداوسیمای مرکز قم را بازوی مهم رسانه‌ای مدیریت استان دانست و گفت: تعامل سازنده در این زمینه سبب ارتقای وزن و جایگاه فرهنگی قم در سطح کشور و عرصه بین‌المللی می‌شود.

گفتنی است که معاون امور استان‌ها با شرکت در نشست شورای معاونان صداوسیمای قم نیز بر اهمیت روایتگری فرهنگی و بازگو کردن مفاهیم ایثار و شهادت تأکید کرد. کیخا همچنین از شهید سیدمصطفی خمینی و شهید سیدمرتضی آوینی به‌عنوان چهره‌هایی اثرگذار یاد کرد و گفت: روایت زندگی آنان می‌تواند راهنمای نسل امروز باشد.

یادداشت

به مناسبت ۸۶ سال پیوند عمیق میان رادیو و مردم

صدایی که هنوز در خانه‌های مردم نفس می‌کشد

امیر رئوف، مدیرکل صداوسیمای فارس

رادیو در هشتادوششمین سال تولد خود، همچنان یکی از صمیمی‌ترین و اثرگذارترین رسانه‌های کشور است؛ رسانه‌ای که اگرچه از دل فناوری‌های ساده آغاز شد، اما به‌تدریج به بخشی از حافظه جمعی مردم ایران تبدیل گشت. ۸۶ سال پیش، هنگامی که طنین نخستین امواج رادیویی در خانه‌های مردم پیچید، کمتر کسی تصور می‌کرد که این «صدا» روزی همراهی ماندگار برای نسل‌های پی‌درپی شود. صدایی که بی‌هیاهو، اما عمیق، در شادی‌ها و نگرانی‌ها، در روزهای روشن و تاریک، کنار مردم ایستاد و روایتگر لحظات مهم تاریخ این سرزمین شد. رادیو در تمام این سال‌ها، نه‌تنها ابزار اطلاع‌رسانی و آموزش بوده، بلکه به‌عنوان رسانه‌ای فرهنگ‌ساز، نقش پررنگی در ارتقای فهم اجتماعی، تقویت پیوستگی ملی و ایجاد آرامش در زندگی روزمره مردم داشته است. کودکان با قصه‌های شب آن به خواب رفته‌اند، خانواده‌ها با برنامه‌های صبحگاهی آن روز خود را آغاز کرده‌اند و بسیاری از افراد، در مسیرهای طولانی و روزهای پرمشغله، رادیو را نزدیک‌ترین همراه خود دیده‌اند. در دورانی که تصویر، سهم بزرگی از زیست رسانه‌ای را به خود اختصاص داده، رادیو همچنان با قدرتِ بی‌بدیلِ «صدا» مخاطب را با خود همراه می‌کند؛ صدایی که خیال را زنده می‌کند، ذهن را به تصویرسازی وامی‌دارد و میان گوینده و شنونده، پلی از اعتماد و صمیمیت می‌سازد. این توانایی، راز ماندگاری رادیو در برابر موج عظیم رسانه‌های نوین است. امروز رادیو، با بهره‌گیری از ظرفیت‌های فناوری‌های نوین و عبور از مرزهای سنتی، وارد مرحله‌ای تازه از تحول شده است. توسعه بسترهای دیجیتال، حضور فعال در فضای مجازی، تنوع‌بخشی به قالب‌های برنامه‌سازی و توجه به ذائقه نسل‌های جدید، نشان می‌دهد که این رسانه همچنان پویا، زنده و آینده‌نگر است. رادیو اکنون نه‌فقط از طریق موج‌های کلاسیک، بلکه در گوشی‌ها، وبگاه‌ها و نرم‌افزارهای متعدد نیز شنیده می‌شود و گستره‌ای فراتر از گذشته را در برمی‌گیرد. با وجود همه این تغییرات، رادیو ویژگی‌هایی دارد که هیچ تحول فناورانه‌ای نتوانسته آن را کم‌رنگ کند: صداقت، سادگی، صمیمیت و قابلیت اعتماد. مردم هنوز رادیو را روشن می‌کنند، چون می‌دانند این صدا، صدایی صادق و بی‌پیرایه است؛ صدایی که در لحظه‌های تنهایی یا شلوغی، در ساعات دشوار یا امیدبخش، می‌توان به آن تکیه کرد.

چهارم اردیبهشت، فرصتی دوباره برای قدردانی از تلاش همه همکاران عرصه رادیوست؛ از گویندگان و گزارشگران تا نویسندگان، برنامه‌سازان، فنی‌ها و تمام عزیزانی که با عشق و تعهد، صدای رادیو را زنده نگه داشته‌اند. ۸۶ سالگی رادیو، تنها سالگرد یک رسانه نیست؛ جشن تداوم پیوند عمیق میان رادیو و مردم است. صدایی که سال‌هاست در خانه‌ها، در خودروها، در لحظه‌های خلوت و در ساعات شلوغ روز، آرام و پیوسته شنیده می‌شود و همچنان نفس می‌کشد.

خبر

رسانه حلقه اتصال مردم و مسئولان

مدیرکل صداوسیمای فارس با تأکید بر نقش راهبردی رسانه در تحقق شعار سال گفت: رسانه‌ها با گفتمان‌سازی، مطالبه‌گری و معرفی ظرفیت‌های بومی می‌توانند زمینه مشارکت بیشتر مردم و دستگاه‌ها را در مسیر تحقق اهداف اقتصادی کشور فراهم کنند. امیر رئوف، مدیرکل مرکز در نشستی که با محوریت بررسی راهکارهای تحقق شعار سال با حضور جمعی از صاحب‌نظران و نمایندگان مردم در مجلس شورای اسلامی و کارشناسان امر برگزار شد، با اشاره به نام‌گذاری سال از سوی رهبر معظم انقلاب با عنوان «اقتصاد مقاومتی در سایه وحدت ملی و امنیت ملی» تصریح کرد: مفاهیم اصلی این شعار طی سال‌های گذشته به‌خوبی تبیین شده و اکنون زمان ارائه راهکارهای عملیاتی و اجرایی است.

در ادامه این نشست، قادری، نماینده شیراز و زرقان با اشاره به ضرورت ارائه الگوهای اقتصادی قابل اتکا برای مردم، بر نقش رسانه در تبیین الگوهای موفق سرمایه‌گذاری تأکید کرد. قادری با بیان اینکه بخشی از رفتارهای اقتصادی مردم ناشی از نبود الگوی مناسب برای هدایت سرمایه‌های خُرد است، افزود: رسانه‌ها می‌توانند با طرح الگوهای موفق تعاونی و سرمایه‌گذاری در سایر استان‌ها و معرفی تجربه‌های عملی، زمینه مشارکت عمومی در تولید و اصلاح الگوی مصرف را فراهم کنند.

ویژه

«صدای امام امت» در «خانه‌ای به نام ایران»

با تلاش شبانه‌روزی گروه‌های فنی و تولیدی، اجتماع عظیم و پرشور مردم متدین دارالعباده یزد به‌صورت زنده روی آنتن رادیو یزد و رادیوهای سراسری می‌رود. در این عملیات رسانه‌ای گسترده، صداوگزارش‌های مختلف حضور حماسی مردم استان و شهرستان‌های استان یزد با برنامه‌های «خانه‌ای به نام ایران» و «صدای امام امت» از رادیو یزد پخش می‌شود. همچنین با هماهنگی‌های اعمال‌شده، بخش‌های گسترده‌ای از این تجمعات به‌صورت مستقیم روی آنتن شبکه رادیویی استان‌های دیگر و شبکه‌های سراسری رادیو قرار گرفته تا شکوه میثاق یزدی‌ها در ابعاد ملی و فراملی به‌گوش مردم ایران برسد.

گلستان

رشد تولیدات بومی در رادیو گلستان

نوآوری و خلاقیت در برنامه‌های رادیو گلستان در سال جدید افزایش می‌یابد. رسول شکری‌نیا، مدیرکل شبکه استانی گلستان ضمن اشاره به اقدامات و تلاش‌های معاونت صدا در این چند وقت اخیر گفت: اولویت شبکه استانی صدا همواره تولید برنامه‌های بومی و مخاطب‌پسند است و تاکنون معاونت صدای گلستان در معرفی و پرداختن به آداب‌ورسوم و گویش‌ها و لهجه‌های متنوع استان، تولید برنامه‌های گفت‌وگومحور با موضوعات استانی، ایجاد زمینه ارتباط مستمر با مخاطبان بومی، طراحی تولیدات مشترک استانی و هم‌افزایی با دیگر مراکز استان‌ها و تبیین ارزش‌ها و ترویج سبک زندگی اسلامی - ایرانی موفق عمل کرده است. شکری‌نیا در ادامه به همکارانش در معاونت صدا تأکید کرد که در سال جدید بیش‌تر از گذشته به نوآوری و خلاقیت در تولیدات رادیویی توجه داشته باشند. وی همچنین وحدت و همدلی مردم و تجمعات شبانه مردم در میدان‌های بزرگ شهر را از اولویت برنامه‌سازی‌های رادیو گلستان عنوان کرد. مدیرکل مرکز در بخش دیگری از سخنانش به حمله رژیم امریکایی - صهیونی و از سویی وحدت و همبستگی مردم به‌عنوان سدی در برابر دشمنان اشاره و تصریح کرد: این وحدت و همبستگی دستاوردی گرانبهاست که باید آن را حفظ کرد و ارتقا داد و رادیو گلستان و همه همکاران ما در صداوسیمای گلستان در انتقال و تقویت این پیام، همچنان مسئولیتی بسیار سنگین و اثرگذار بر دوش دارد. در پایان نیز حکم سرپرستی مدیریت تولید صدای مرکز گلستان را به سیف‌الله صادقی اهدا و از خدمات حمید کاویانی تشکر و قدردانی کرد.

سیستان و بلوچستان

انسجام فعالان رسانه‌ای یک ضرورت حیاتی

به گفته مدیرکل مرکز سیستان و بلوچستان، اتحاد و انسجام فعالان رسانه‌ای نه یک انتخاب، بلکه یک ضرورت حیاتی است تا با تولید محتوای تبیینی و حماسی، روایت اول را به نفع جبهه حق رقم بزنیم. علیمحمدی، مدیرکل صداوسیمای سیستان و بلوچستان در نشست با ستاد مردمی پشتیبانی جنگ و فعالان فرهنگی و رسانه‌ای منطقه سیستان با اشاره به نقش تاریخی مردم ولایتمدار سیستان در حفاظت از مرزهای عقیدتی و جغرافیایی ایران گفت: مردم شریف دارالولایه بار دیگر با حضور حماسی خود، پیوند ناگسستنی‌شان را با ولایت به رخ جهانیان کشیدند. بیعت نخبگان و توده‌های مردم این سامان با رهبر معظم انقلاب، حضرت آیت‌الله مجتبی خامنه‌ای، پیامی روشن به بدخواهان داشت که این خاک، خانه همیشگی شیرمردان و شیرزنانی است که جز به اعتلای پرچم اسلام و ایران نمی‌اندیشند. علیمحمدی با تأکید بر لزوم هوشیاری فعالان رسانه‌ای در فضای جنگی فعلی تصریح کرد: امروز جبهه فرهنگی جنگ، خط مقدم ماست. دشمن که در میدان نظامی از غیرت فرزندان این مرز و بوم ضربه خورده، تمام توان خود را بر یأس‌آفرینی و ایجاد تفرقه متمرکز کرده است. اتحاد و انسجام فعالان رسانه‌ای سیستان در این برهه، نه یک انتخاب، بلکه یک ضرورت حیاتی است تا با تولید محتوای تبیینی و حماسی، روایت اول را به نفع جبهه حق رقم بزنیم. یکی از بخش‌های کلیدی این نشست، اعلام حمایت قاطع جبهه فرهنگی و رسانه‌ای سیستان از پویش سراسری کمک‌های مردمی در زمان جنگ بود.

لرستان

حضور مؤثر صداوسیمای لرستان در روایت جنگ

فرمانده ارشد سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در استان لرستان گفت: صداوسیمای استان در جنگ ۵۰ روزه، پابه‌پای همه دستگاه‌ها و حتی در مواردی جلوتر از بسیاری مجموعه‌ها نقش‌آفرینی کرد. سردار نعمت‌الله باقری، فرمانده ارشد سپاه پاسداران از تلاش شبانه‌روزی کارکنان صداوسیمای استان قدردانی کرد و گفت: با اینکه رسانه ملی یکی از اهداف دشمن در جنگ اخیر بود و بخش‌هایی از آن در استان هم مورد تعرض قرار گرفت، اما صداوسیمای لرستان با تلاش مضاعف، فراتر از فضای عادی عمل کرد و اجازه نداد کوچک‌ترین خللی در روند تولید و پخش برنامه‌ها ایجاد شود. فرمانده سپاه حضرت ابالفضل (ع) لرستان، انعکاس حضور گسترده مردم استان در صحنه دفاع از میهن و ارزش‌های انقلاب را از افتخارات رسانه ملی در استان دانست و افزود: با تلاش این مجموعه، حضور مردم لرستان در صحنه در میان استان‌های کشور سرآمد بود.

گیلان

تعامل رسانه و بازرسی برای صیانت از حقوق مردم

در نشست بازرس کل استان گیلان با مدیرکل صداوسیمای گیلان، بر تداوم همکاری برای صیانت از حقوق مردم تأکید شد. احد آقایی، بازرس کل استان گیلان در دیدار با تقی ربانی، مدیرکل این مرکز ضمن قدردانی از تلاش‌ها و همراهی رسانه استانی با مردم در ایام جنگ تحمیلی سوم، از اهتمام صداوسیمای گیلان در بازتاب مسائل جامعه و اطلاع‌رسانی دقیق به شهروندان قدردانی کرد. تقی ربانی، مدیرکل صداوسیمای گیلان نیز با تشکر از همکاری‌های مجموعه بازرسی کل استان، بر ضرورت تعامل سازنده برای صیانت از حقوق مردم تأکید کرد و گفت: رسانه استانی آماده است در هر زمینه‌ای که تخلفی مشاهده یا حقوق مردم تضییع شود، همراه بازرسی کل استان و در مسیر امیدآفرینی و احیای حقوق عموم مردم نقش‌آفرینی کند.

مرکزی

تأکید بر تداوم راه شهدا

مدیرکل صداوسیمای استان مرکزی در دیدار با خانواده‌های معزز چند تن از شهدای «جنگ رمضان» ضمن ادای احترام به مقام شامخ شهدا، با خانواده‌های این عزیزان دیدار و گفت‌وگو کرد. نجمی، مدیرکل شبکه آفتاب، در این دیدارها با ابلاغ سلام و پیام قدردانی رئیس رسانه ملی، معاون امور استان‌ها و سایر مدیران ارشد سازمان بر تداوم راه شهدا و پاسداشت فرهنگ ایثار و شهادت تأکید کرد و خدمت‌رسانی فرهنگی و رسانه‌ای به جامعه و تبیین ارزش‌های والای دفاع و مقاومت را از رسالت‌های مهم رسانه ملی دانست.

شهید حاج غلامحسین صادقی از اعضای گروه مهندسی ورزمی ۴۲ قدر و پدر گرانقدر خانم مریم صادقی، از مجریان توانمند برنامه‌های مناسبتی سیمای شبکه آفتاب بود. شهید مهدی وفایی از دیگر شهدای جنگ رمضان و برادر مرتضی (کمیل) وفایی از همکاران توانمند حوزه معاونت فضای مجازی رسانه ملی است. شهید مهدی وفایی در پی حملات صهیونیستی - امریکایی به منازل مسکونی در شهر محلات به درجه رفیع شهادت نائل آمد. در این واقعه دلخراش، والده مکرمه ایشان زهرا رضایی و همچنین دو فرزند دلبندشان، محمدصدرا و امیرعلی وفایی نیز به شهادت رسیدند.

تقویت جریان تولید محتوای هنری در شبکه آفتاب

کارگاه عملیاتی هم‌اندیشی و مشارکت با هنرمندان با محوریت استفاده منسجم از ظرفیت‌های هنری در تولید برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی شبکه استانی آفتاب برگزار شد. در سومین نشست و کارگاه عملیاتی کارگروه هم‌اندیشی و مشارکت با هنرمندان که با حضور جمعی از اعضای بسیج هنرمندان استان مرکزی برگزار شد، نجمی، مدیرکل صداوسیمای استان مرکزی ضمن قدردانی از حضور هنرمندان بسیجی، بر نقش فعال و اثرگذار آنان در پیشبرد اهداف فرهنگی و تقویت جریان تولید محتوای هنری تأکید کرد. مدیرکل شبکه آفتاب، تعامل میان هنرمندان و رسانه را عاملی مهم در جریان‌سازی فرهنگی دانست و گفت: ارائه آثار هنری تولیدشده در رشته‌های مختلف، چه در قالب بخش‌های نمایشی، چه مستند کوتاه و چه بازنمایی هنرهای تجسمی می‌تواند زمینه شناسایی و معرفی هنرمندان جوان و پیش‌کسوت استان را بیش از پیش فراهم کند. در پایان مقرر شد با همکاری کارگروه‌های مختلف بسیج هنرمندان، آثار تولیدی حوزه‌های شعر، عکس، نمایش، نویسندگی، اجرا و هنرهای تجسمی به‌صورت منظم در قالب‌های متناسب و قابل پخش در برنامه‌های رادیو و تلویزیون شبکه آفتاب ارائه و منتشر شود.

مشق وطن در «گلستان میناب»

مظلومیت دانش‌آموزان دبستان «شجره طیبه» در مستند «گلستان میناب» به تصویر درمی‌آید. این اثر به تهیه‌کنندگی محراب بهرامی، تولید سیمای مرکز خلیج‌فارس، روایتگر قصه دانش‌آموزانی است که صبحی پرامید را آغاز کرده بودند تا در سنگر تعلیم و تربیت، درس وطن و میهن دوستی را مشق کنند.

«مثل شمع» در «زنگ زندگی»

شبکه استانی کرمانشاه در ویژه‌برنامه «مثل شمع» و «زنگ زندگی» به همه معلمان و فعالان عرصه تعلیم و تربیت ادای احترام می‌کند. این دو برنامه به تهیه‌کنندگی سوسن ابراهیمی در برگیرنده بخش‌های متنوعی از جمله گزارش، معلم نمونه، زنگ انشا، معلمان دیروز و تدریس در مناطق محروم استان است.

«مهنیا، معلم کوچک»

«مهنیا، معلم کوچک» عنوان مینی‌فیچری از رادیو اردبیل است که از هنرمندی شهیده مهنیا و آرزویش می‌گوید. این اثر به تهیه‌کنندگی سولماز ملکی، داستان دختربچه‌ای ۱۰ ساله به نام مهنیا است که آرزو داشت، معلم بشود؛ اما به همراه مادر و خواهر جوانش در خانه‌شان به شهادت رسید.

بازخوانی ظرفیت طنز برای روایت جنگ در مرکز آذربایجان غربی

بازنمایی چهره شیاطین زمانه با زبان طنز

در نشست بازبینی مجموعه طنز «ابر گودرت» از تولیدات شبکه استانی آذربایجان غربی بر نقش طنز در روایت سریع و اثرگذار رویدادهای جنگی تأکید شد؛ مجموعه‌ای که تولید آن در فاصله‌ای کوتاه پس از تحولات اخیر، از اهمیت بسیاری برخوردار است و نشان از قدرت شبکه‌های استانی در تولیدات فاخر و اثرگذار دارد.

ناصر حجازی‌فر، مدیرکل صداوسیمای آذربایجان غربی، در این نشست با تأکید بر ضرورت ورود رسانه به ابعاد گوناگون جنگ و توجه به گونه‌های متنوع برنامه‌سازی گفت: رسانه با بهره‌گیری از ابزارهای نوین، ازجمله قالب طنز، می‌تواند نسل‌های جدید را با واقعیت‌های پیچیده دنیای امروز آشنا کند.

حجازی‌فر افزود: مجموعه «ابر گودرت» نمونه‌ای از استقبال شبکه استانی از آثار نوآورانه است و طبق برنامه‌ریزی صورت‌گرفته، این اثر پس از زبان‌گردانی فارسی در مراکز استان‌های دیگر نیز قابل پخش خواهد بود. وی اعتماد به گروه تولید را از اصول تولید موفق دانست و تصریح کرد: اعتماد به گروه تولید موجب تقویت انگیزه گروه سازنده و تمرکز بر کیفیت، موجب شده پرداختن به طنز که از دشوارترین قالب‌های برنامه‌سازی است، به اثری قابل قبول و اثرگذار تبدیل شود. مدیرکل شبکه استانی آذربایجان غربی در ادامه با اشاره به اینکه دشمن داشته‌ها و توانایی ما را شناسایی و درصدد است آن‌ها را مصادره کند، تصریح کرد: رسانه با ظرفیت بالقوه‌ای که دارد، باید دشمن را در این پیکار ناجوانمردانه مأیوس سازد و با استفاده از ظرفیت‌های مردم‌پایه، نسل‌های جدید را با جمیع روش‌های به‌روز و کارآمد ازجمله زبان طنز با واقعیت‌های دنیای امروز آشنا کند. قهرمان عیوضلو، فرماندار ارومیه، نیز پس از تماشای بخش‌هایی از این مجموعه، تولید «ابر گودرت» در فاصله کوتاه پس از جنگ ۱۲ روزه را نشانه سرعت عمل شبکه استانی در روایت اولیه از سوی آن عنوان کرد. عیوضلو همچنین استفاده از موقعیت جغرافیایی ارومیه و عناصر بومی در این مجموعه را از نقاط برجسته آن دانست و افزود: بهره‌گیری از مؤلفه‌های محلی، باورپذیری اثر را افزایش می‌دهد و به هم‌ذات‌پنداری مخاطبان کمک می‌کند.

مجموعه نمایشی «ابر گودرت» با بهره‌گیری از قالب طنز، تلاش دارد با به چالش کشیدن شخصیت‌های منفوری چون ترامپ، نتانیاهو، پهلوی و حضور جاسوسان در ارومیه و دستگیری آنان توسط نیروهای امنیتی، افکار و نیات نهان و پنهان آنان در حمله نظامی به ایران را با زبان طنز نمایان کرده و اهداف کثیف این شیاطین را برای مخاطب بازنمایی کند. طنز سیاسی - اجتماعی «ابر گودرت» در ۱۲ قسمت ۳۵ دقیقه‌ای به تهیه‌کنندگی محسن قلی‌پور و کارگردانی محسن پورحسن تولید شده و قرار است پس از اتمام تدوین در کنداکتور پخش سیما قرار گیرد. از نقش‌آفرینان این مجموعه نمایشی می‌توان به جعفر وهاب‌پور، رضا فلاحتی، مهین کاظمی، یاسر رستمی، رضا خروجیان و نوید طیار اشاره کرد.

«جان کرمان»؛ زنده با یاد آن سفر

یاد و خاطره سفر به یادماندنی رهبر شهیدمان به استان کرمان در ویژه‌برنامه‌های «جان کرمان» گرامی داشته می‌شود.

محمدی، مدیرکل مرکز کرمان در نشستی که به این منظور با حضور مسئولان مربوطه و اصحاب رسانه برگزار شد، گفت: ویژه‌برنامه‌های این سفر به یادماندنی با عنوان «جان کرمان» و با استفاده از بیانات و رهنمودهای رهبر شهیدمان همچنین بیان خاطرات سفر ایشان از زبان افرادی که در آن روزها حضور داشته‌اند، اجرا می‌شود. محمدی، تهیه برنامه‌هایی از دیدارهای مردمی، خانواده شهدا، نیروهای مسلح، جامعه دانشگاهی و ورزشکاران، بازدید ایشان از موزه دفاع مقدس و بنگاه‌های اقتصادی و ۱۰ گزارش ویژه خبری در محورهای مختلف، تهیه ویژه‌برنامه‌های محتوایی با عنوان تاریخ شفاهی این سفر در فضای مجازی و گستره استانی را از مهم‌ترین این برنامه‌ها دانست. سرهنگ پاداش، مدیرکل بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان هم پرداختن به برنامه‌های سفر معظم‌له در شهرستان‌ها، اجرای سرود خورشید در دیار کریمان و برگزاری نمایشگاه‌های میدانی از حضور رهبر شهید انقلاب در سفر به کرمان را از مهم‌ترین اقداماتی برشمرد که قرار است، اجرا شود. یازدهم تا نوزدهم اردیبهشت سالگرد سفر شهید آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی در سال ۱۳۸۴ به استان کرمان است.

قزوین

صبحی پرنشاط در همراهی رادیو قزوین

رادیو قزوین در برنامه «زندگی سلام» آغازگر روزی پر از امید و نشاط برای مخاطبانش است. این مجموعه صبحگاهی که فرشته یارقلی، تهیه آن را بر عهده دارد، دربرگیرنده بخش‌های متنوع و دلنشینی نظیر حکمت امروز (نکته حکیمانه از بزرگان دین و اندیشه)، صبحانه کاری امروز (گفت‌وگو با شاعران، هنرمندان، جامعه‌شناسان، نیکوکاران و کارآفرینان و ...)، چه خبر از کجا و کی (خبرها و اطلاعات امیدبخش و کاربردی و جالب قزوین و ایران و جهان)، گزارش‌های جذاب و موسیقی‌های با کلام و بی‌کلام است.

مازندران

هم‌افزایی اصحاب رسانه در شبکه مازندران

مسئولان صداوسیمای مازندران در نشست مشترک با فعالان فرهنگی استان راهکارهای تقویت جبهه مقاومت را در قرارگاه مشترک رسانه‌ای بررسی کردند. در ابتدای این نشست، داوود سیروس، مدیرکل مرکز گفت: نشست مستمر و ارتباط نزدیک فعالان قرارگاه مشترک رسانه‌ای در پوشش مناسب رخدادهای دفاع مقدس به ویژه ثبت ابعاد حضور رزم حماسی مردم حاضر در میدان‌ها و خیابان‌ها، امری است که به کیفیت بخشی محتوای تولیدی کمک زیادی می‌کند. در ادامه این نشست، هریک از فعالان رسانه‌ای و فرهنگی با قدردانی از پوشش وقایع جنگ تحمیلی سوم در شبکه استانی مازندران به بیان دیدگاه‌های کارشناسی خویش درخصوص بهبود پوشش و هم‌افزایی در این رخداد مهم تاریخی پرداختند و از آمادگی کامل در ادای رسالت وطن‌دوستانه و ثبت وقایع سه عرصه مردم، نبرد و دیپلماسی خبر دادند.

کردستان

رادیو کردستان در میان برترین مراکز کشور

نماینده ولی‌فقیه در کردستان ضمن قدردانی از کارکنان صداوسیمای استان، ایستادگی آنان در برابر حمله اخیر و استمرار فعالیت رسانه‌ای در اوضاع جنگی را درخور توجه دانست. حجت‌الاسلام‌والمسلمین عبدالرضا پورذهبی، نماینده ولی‌فقیه در کردستان، در مراسم گرامیداشت روز رادیو، با قدردانی از مجاهدت کارکنان صداوسیمای کردستان که هدف حمله دشمن امریکایی - صهیونی قرار گرفت، اظهار کرد: این مجموعه در اوج تهدید با قدرت تمام وظایف اصلی خود را انجام داد. حجت‌الاسلام‌والمسلمین پورذهبی افزود: نقطه اوج این تلاش‌ها در روز جهانی قدس بود؛ روزی که کارکنان مرکز با وجود موقعیت جنگی و درحالی‌که جنگنده‌های دشمن بر فراز آسمان سنندج پرواز می‌کردند، از رسالت خود کوتاه نیامدند و حضور گسترده و باشکوه مردم را به صورت کامل مخابره کردند. مجاهد بنی‌عامریان، مدیرکل صداوسیمای کردستان نیز با بیان اینکه رادیو کردستان با ۱۱ درصد اختلاف نسبت به مرکز دوم، رتبه نخست کشور را از نظر میزان مخاطب به دست آورده است، به ارتباط نزدیک و صمیمی بین مخاطبان و گویندگان رادیو اشاره کرد و افزود: این ارتباط در رادیو کردستان از دیگر مراکز پررنگ‌تر است. به گفته بنی‌عامریان، رادیو کردستان حتی با وجود حمله دشمن به صداوسیمای مرکز استان، در جنگ تحمیلی سوم نیز در میان پنج مرکز برتر رادیویی کشور قرار داشته است. در ادامه این مراسم ضمن معرفی مصطفی مخدومی به عنوان سرپرست صدا، از پیش‌کسوتان و کارکنان رادیو کردستان قدردانی شد.

کهگیلویه و بویراحمد

تأکید بر ثبت حماسه‌های بومی در کتاب‌های درسی

مدیرکل صداوسیمای کهگیلویه و بویراحمد گفت: حماسه تقابل برنو بر دستان استان با بالگردهای پیشرفته دشمن امریکایی، ظرفیت خوبی را برای قرارگرفتن در کتاب‌های درسی دارد. سیدشهریار گنجی، مدیرکل مرکز در نشست با مدیرکل و جمعی از مدیران اداره‌کل آموزش و پرورش استان با اشاره به حادثه فرود خلبان جنگنده ساقط شده امریکایی در استان و بازتاب گسترده آن در شبکه‌های جهانی، حتی رسانه‌های عبری‌زبان، گفت: اگر زمینه فراهم شود، حماسه مردم لر و برنو بر دستان کهگیلویه و بویراحمد می‌تواند در کتاب‌های درسی استان گنجانده شود. وی با تأکید بر اینکه کتاب‌های درسی باید به گونه‌ای تدوین شوند که دانش‌آموزان با مفاخر ملی، مذهبی و پیشینه فرهنگی و عزت تاریخی خود آشنا شوند، افزود: صداوسیما آماده جریان‌سازی در حوزه علم و دانش است و وظیفه خود می‌دانیم از هر آنچه به تقویت آموزش و گسترش تحصیل علم در میان نسل نوجوان و جوان کمک کند، حمایت کنیم. در ادامه این نشست، ایوب رضایی، مدیرکل آموزش و پرورش استان هم ضمن قدردانی از تلاش‌های مدیرکل و کارکنان شبکه استانی دنا در امیدآفرینی، حفظ روحیه مردم و پاسداشت فرهنگ ایثار و مقاومت، پیشنهاد استفاده گسترده‌تر از ظرفیت «مدرسه تلویزیونی» و تولید برنامه‌های آموزشی با حضور معلمان در استودیو برای پخش استانی را مطرح و ابراز امیدواری کرد که این موضوع با همکاری صداوسیما توسعه بیشتری یابد.

خراسان جنوبی

عملکرد اثرگذار حوزه خبر در شهرستان درمیان

فرمانده سپاه درمیان از عملکرد اثرگذار حوزه خبر صداوسیمای خراسان جنوبی به پاس پوشش و انعکاس اجتماعات مردمی در حمایت از رزمندگان اسلام در جنگ رمضان در شهرستان دارالتقریب درمیان قدردانی کرد. سرهنگ دوم پاسدار محمدحسین فولادی، فرمانده ناحیه مقاومت بسیج سپاه شهرستان درمیان از زحمات و تلاش‌های محمدحسین محمدخوئی، خبرنگار معاونت خبر صداوسیمای استان در انعکاس به‌موقع و دقیق رویدادها، پوشش خبری برنامه‌های شهرستان و اجتماعات شبانه بیعت با امام خامنه‌ای (ره) در شهرستان دارالتقریب درمیان تشکر کرد.

اصفهان

راهبردهای اطلاع‌رسانی در دوران پساجنگ

در نشست شورای اطلاع‌رسانی استان اصفهان با تمرکز بر تجربیات «جنگ رمضان»، بر ضرورت ارتقای کیفیت روایت‌سازی رسانه‌ای در وضعیت پساجنگ تأکید و خبر از آغاز مقدمات تولید اثری سینمایی با محوریت «دشت مهیار» داده شد. در این نشست که با حضور مدیران و مسئولان حوزه رسانه و اطلاع‌رسانی، به میزبانی صداوسیمای استان برگزار شد، مهدی جمالی‌نژاد، استاندار اصفهان با اشاره به وضعیت «پساجنگ»، اولویت‌های اطلاع‌رسانی در استان را تشریح کرد و نقش رسانه‌ها را در ایجاد آرامش روانی، تقویت امید اجتماعی و تبیین دستاوردها حیاتی دانست.

جمالی‌نژاد همچنین از تلاش‌های همکاران رسانه ملی به‌ویژه افشارنیا، مدیرکل شبکه استانی اصفهان در پوشش مناسب و اطلاع‌رسانی به‌موقع و دقیق از جنگ تحمیلی اخیر تشکر کرد. افشارنیا، مدیرکل مرکز نیز با اشاره به حادثه دشت مهیار، بر لزوم بهره‌گیری از ظرفیت‌های فرهنگی و هنری این منطقه تأکید کرد و پیشنهادهایی درخصوص تولید آثار رسانه‌ای و برنامه‌های فرهنگی مرتبط ارائه داد. افشارنیا در ادامه ضمن اشاره به حضور جواد شمقدری، کارگردان و فیلمنامه‌نویس به همراه گروهی پژوهشگر افزود: مطالعات نخستین برای تولید اثری سینمایی با محوریت «دشت مهیار» در حال اجراست؛ اقدامی که می‌تواند به تقویت روایت ملی و هنری از این رویداد کمک کند.

همدان

«همسفر عشق» در سیمای همدان

«همسفر عشق» عنوان یکی از مستندهای فاخر شبکه استانی همدان است که این روزها با استقبال بسیاری روبه‌رو شده است. این اثر به تهیه‌کنندگی بهمن رحیمی، مستندی متفاوت از سفر رهبر شهیدمان، آیت‌الله العظمی سیدعلی خامنه‌ای در تیرماه سال ۱۳۸۳ به استان همدان است. این سفر روح‌بخش و پر خیر و برکت، خاطراتی برای هم‌استانی‌ها به ارمغان گذاشت که گوشه‌هایی از آن در این مستند به تصویر کشیده شده است.

چهارمحال و بختیاری

قدردانی ستاد اقامه نماز از شبکه جهان‌بین

ستاد اقامه نماز استان چهارمحال و بختیاری از عملکرد مطلوب صداوسیمای شبکه جهان‌بین برای تولید و پخش برنامه‌های ماه مبارک رمضان قدردانی کرد. در این نشست، حجت‌الاسلام‌والمسلمین محمد کریمی ضمن قدردانی از صداوسیمای شبکه جهان‌بین در ارائه برنامه‌های متنوع در ماه مبارک رمضان و برگزاری مسابقات، پخش مساجد نمونه استان و پوشش نماز جماعت ادارات را از کارهای ارزشمند در حوزه نماز و رونق بخشی نماز جماعت عنوان کرد که لزوم توجه برنامه‌سازان برنامه‌های معارفی را می‌طلبد. سیدمحسن حسینی، مدیرکل شبکه جهان‌بین هم با بیان اینکه چهارمحال و بختیاری از معدود استان‌هایی بود که در ماه پرفضیلت رمضان به طور ویژه به مساجد و معرفی فعالیت‌های فرهنگی و معارفی در خانه خدا پرداخت و زمینه برنامه‌سازی در سال‌های آینده را در این‌گونه حوزه‌ها فراهم کرد، تداوم پخش برنامه‌های معارفی را مورد توجه قرار داد و افزود: برگزاری نمازهای جماعت باشکوه، نتیجه موفق عمل کردن در حوزه نماز است.

اخبار کوتاه

تبریز میزبان خبرنگاران خارجی در بازدید از مناطق آسیب‌دیده

جنایات جنگی امریکایی صهیونی مستند می‌شود

پس از بازدید خبرنگاران مستقل خارجی از مناطق آسیب‌دیده در جریان «جنگ رمضان» در آذربایجان شرقی، ابعاد تازه‌ای از حملات امریکایی - صهیونی به اماکن غیرنظامی ازجمله مراکز آموزشی و منازل مسکونی در تبریز و اسکو تشریح شد؛ حملاتی که به شهادت دانش‌آموزان، افراد غیرنظامی و دانشمندان ایرانی انجامید و روایت تازه‌ای از پیامدهای انسانی این حمله ددمنشانه را پیش روی افکار عمومی جهان قرار داد.

به میزبانی صداوسیمای آذربایجان شرقی چندین خبرنگار مستقل خارجی با حضور در تبریز و روستای دیزج شهرستان اسکو، از مدارس و منازل مسکونی هدف گرفته شده در حمله امریکایی - صهیونی بازدید کردند. در این برنامه رسانه‌ای، تخریب مدرسه «مکتب‌الحسین میثاق» و شهادت دانش‌آموزان تبریزی، ازجمله عطا آزموده ۱۲ ساله، تشریح شد. در جریان حملات موشکی به منازل مسکونی، چندین دانش‌آموز و اعضای خانواده نامی به شهادت رسیدند که بازدید از محل شهادت هم‌زمان هفت عضو این خانواده، بخش دیگری از این برنامه بود. خبرنگاران خارجی همچنین با حضور در روستای دیزج، از منزل مسکونی دانشمند ایرانی شهید دکتر ذکی دیزجی بازدید و با بازماندگان این حادثه گفت‌وگو کردند. این بازدیدها با هدف مستندسازی ابعاد انسانی خسارات این جنایت جنگی و انعکاس آن در رسانه‌های بین‌المللی صورت گرفت.

در ادامه نیز مرتضی محمدزاده، معاون سیاسی و اجتماعی استاندار آذربایجان شرقی در جمع خبرنگاران خارجی که به میزبانی صداوسیمای آذربایجان شرقی در محوطه سنگفرش آرک تبریز برگزار شد، ابعاد انسانی و صنعتی حملات اخیر را تشریح کرد. به گفته محمدزاده در این خطه از کشورمان ۱۹۱ نفر شهید شدند که یک‌سوم آن‌ها غیرنظامی بودند و همچنین آمار ملی شهدای زیر ۱۸ سال نیز به ۶۵۲ نفر رسیده است. هرچند که برخلاف تصور دشمن، این حملات باعث تقویت همبستگی ملی و اتحاد مذاهب و اقوام شد، به‌طوری که آمار ورود به کشور بیش از خروج بوده است. در واقع برگزاری این تور رسانه‌ای توسط صداوسیمای استان، فرصتی را فراهم آورد تا حقیقت بدون واسطه و فراتر از سانسورهای رسانه‌ای غرب، به گوش وجدان‌های بیدار در سراسر جهان برسد.

انعکاس «نغمه امید» از صدای آذربایجان شرقی

رادیو آذربایجان شرقی در سال جدید، برنامه موسیقایی «نغمه امید» را تقدیم شنوندگان خود می‌کند. پخش ترانه‌ها و سرودهای درخواستی مخاطبان، پخش آهنگ‌های مرتبط با مناسبت‌های تقویمی، معرفی هنرمندان و آثار هنری آن‌ها، مروری کوتاه بر زندگی آنان، پخش پیامک‌ها و تلفن‌های شنوندگان از بخش‌های این مجموعه موسیقایی به تهیه‌کنندگی فاطمه پیری است.

اهتمام فضای مجازی جهان‌بین برای تحقق شعار سال

معاونت فضای مجازی شبکه جهان‌بین برای تحقق شعار سال ۱۴۰۵، در حال تهیه و انتشار بخش‌های مختلف و متنوعی است. با اعلام شعار سال ۱۴۰۵ از سوی رهبر معظم انقلاب به‌عنوان «اقتصاد مقاومتی در سایه وحدت ملی و امنیت ملی»، معاونت فضای مجازی شبکه جهان‌بین با تولید بخش‌های متنوعی ازجمله پوستر و عکس‌نوشته، رئال‌موشن، استوری‌موشن و پادکست و انتشار محتواهای تولیدی و تأمینی در سایت مرکز و بسترهای مختلف فضای مجازی مرکز و استان، برای تحقق بیانات مقام معظم رهبری و شعار سال در جامعه، فعالیت‌های گسترده‌ای در دست اقدام دارد.

دیدار همکار پیش‌کسوت فنی و خانواده همکار فقید

محمدباقر باقرزاده با حضور در منزل حسین انفرادی، از کارکنان فنی باسابقه و پیش‌کسوت سازمان، دیداری صمیمانه با او داشت
در این دیدار، باقرزاده ضمن گفت‌وگو با وی، از خدمات ارزنده و سال‌ها تلاش متعهدانه او قدردانی کرد و نقش مؤثر نیروهای فنی را در شکل‌گیری و تداوم موفقیت‌های سازمان یادآور شد. وی همچنین با همسر مرحوم محمدرضا بلبلی، از همکاران خدوم و ارجمند سازمان، دیدار و گفت‌وگو کرد و ضمن ابراز همدردی با خانواده آن مرحوم، یاد و خاطره خدمات صادقانه او را گرامی داشت. در جریان این دیدارها، مدیرکل بازنشستگی سلام و پیام دکتر جبلی، رئیس سازمان ورضایی، معاون منابع مالی و سرمایه انسانی را به این عزیزان ابلاغ کرد. در پایان، به پاس سال‌ها خدمات و تلاش‌های ارزشمند این همکاران، لوح تقدیر و هدایایی از سوی معاون منابع مالی و سرمایه انسانی به آنان اهدا شد.

جام جم از نگاه مخاطبان

از محبوبیت «یه خونه، یه آشپزخونه» تا درخواست انعکاس دغدغه‌های معیشتی

براساس گزارشی که واحد (۱۶۲) امور ارتباط با مخاطبان اداره‌کل روابط‌عمومی سازمان در اختیار هفته‌نامه صداوسیما قرار داده است:

در بازه زمانی
یکم تا هشتم اردیبهشت

تعداد ۸۴۷۶ پیام در سامانه (۱۶۲) امور ارتباط با مخاطبان به ثبت رسیده که شامل موارد زیر است:

پیام تلفنی	۴۶۵۹
پیامک	۳۸۱۷

در شبکه‌های تلویزیونی، به‌ترتیب سرفصل‌های برنامه‌های سیاسی، اشکالات فنی و شبکه کودک بیشترین تماس‌های مردمی را شامل بوده‌اند.
درخصوص برنامه‌های سیاسی، تشکر از تحلیل خوب و عالی مسائل جنگ با حضور کارشناسان شایسته، درخواست تبیین مباحثی چون اعزام حجاج به سرزمین وحی باتوجه‌به شرایط جنگی کشور و بازتاب ضرورت مهار تورم و گرانی موجود در جامعه و بهبود وضعیت معیشتی و رفاهی مردم، در برنامه‌ها، بیشترین پیام‌ها را به خود اختصاص داده‌اند.
همچنین مسائل مربوط به اشکالات فنی و برنامه «یه خونه، یه آشپزخونه» شبکه کودک بیشترین سهم برنامه‌های تلویزیونی را در پیشنهادها، درخواست‌ها و قدردانی‌های مخاطبان در تماس با سامانه ۱۶۲ دارا بوده‌اند.
مهم‌ترین محورهای نظرات مخاطبان درباره برنامه‌های سیاسی شامل تشکر از تحلیل خوب و عالی مسائل جنگ با حضور کارشناسان شایسته، تأکید بر انعکاس و پرداختن به موضوعاتی چون ضرورت مهار تورم و گرانی موجود در جامعه و بهبود وضعیت معیشتی و رفاهی مردم، چرایی تأخیر در واریز و اعمال نشدن افزایش حقوق فروردین بازنشستگان تأمین اجتماعی، پایین بودن میزان حقوق کارگران و کارمندان، کاهش قدرت خرید مردم و افزایش قیمت برخی کالاهای اساسی و خسارت به کسب‌وکارهای اینترنتی به‌دلیل قطع طولانی‌مدت اینترنت بین‌الملل و پیامدهای این قطعی است.
مهم‌ترین محورهای نظرات مخاطبان درباره اشکالات فنی نیز شامل نکاتی چون برخی قطعی‌های شبکه‌های تلویزیونی به‌ویژه شبکه فراتر و شبکه‌های رادیویی در تهران و سایر نقاط کشور و لزوم اعلام چگونگی تنظیم مجدد و کانال‌یابی دوباره آن‌ها بوده است.
همچنین مهم‌ترین محورهای نظرات مخاطبان درباره برنامه «یه خونه، یه آشپزخونه» را تشکر از محتوای جذاب و سرگرم‌کننده، اجرای خوب مجری و آموزش نحوه پخت غذاهای متنوع و نیز درخواست اعلام شماره تلفن‌ها، نحوه حضور کودکان در برنامه و پخش آن در روزهای پایانی هفته تشکیل داده است.

روان‌شناس بالینی و کارشناس مرکز بهداشت و درمان برایمان بازگو می‌کند

کلیدهای مهار اضطراب در روزهای بحران

در دنیای پرشتاب امروز که بحران‌های ناگهانی، مجالِ تأمل درونی را از انسان سلب کرده است، نقش روان‌شناسان بیش از هر زمان دیگری برجسته می‌شود. دکتر قدیس رستمی، روان‌شناس بالینی و کارشناس مرکز بهداشت و درمان، معتقد است سلامت روان نه یک امر فانتزی، بلکه ضرورتی برای بقا و موفقیت در روابط اجتماعی است. او در این گزارش، از موانع مراجعه به مشاور تا تأثیرات عمیق رسانه و «اپیدمی خاموش افسردگی» سخن می‌گوید.

به‌باور رستمی، زیربنای یک زندگی مطلوب، شناخت درست از حالات و روحیات فردی است. او تأکید می‌کند که تا زمانی که فرد با خودش به صلح نرسد و آرامش درونی نداشته باشد، نمی‌تواند در روابط اجتماعی و خانوادگی موفق عمل کند. درواقع، روان‌شناسی ابزاری است که به انسان‌ها کمک می‌کند در میان تغییرات سریع جامعه، فرصتی برای بازگشت به خویشتن و تجربه زندگی با کیفیت‌تر پیدا کنند.

چرا از اتاق مشاوره می‌ترسیم؟

یکی از مشکلات جدی، اجتناب برخی افراد از مراجعه به متخصص است. رستمی ریشه این موضوع را در سه عامل می‌بیند: ترس از «برچسب خوردن» و قضاوت جامعه، «دلبستگی‌های ناایمن» که باعث می‌شود فرد کمک گرفتن را نشانه ناتوانی بداند و «درماندگی آموخته‌شده»؛ وضعیتی که در آن فرد تصور می‌کند هیچ راه خروجی برای مشکلاتش وجود ندارد. در این میان، هراس از افشای اسرار زندگی نیز مانع بزرگی است که لزوم تأکید بر اصل «رازداری» را نمایان می‌کند.

تیغ دولبه رسانه در سلامت روان

رسانه ملی نقشی بی‌بدیل در ارتقای آگاهی عمومی دارد، اما می‌تواند آسیب‌رسان هم باشد. دکتر رستمی با نقد برخی از آثار نمایشی می‌گوید: متأسفانه گاهی در فیلم‌های طنز، اصلِ مقدسِ رازداری روان‌شناس به‌شکل‌های مختلف نقض می‌شود. این موضوع باعث می‌شود مراجعان با تردید به ما نگاه کنند و نگران فاش شدن صحبت‌هایشان باشند. او پیشنهاد می‌دهد رسانه با برجسته کردن جایگاه واقعی مشاور، فضایی امن برای اعتماد عمومی ایجاد کند.

مدیریت روان در روزهای بحران و اضطراب

در مواجهه با بحران‌هایی نظیر جنگ یا شکست‌های ناگهانی، کلیدواژه اصلی «پذیرش» است. رستمی توضیح می‌دهد که اضطراب در مواقع غیرطبیعی، یک واکنش طبیعی است. او توصیه می‌کند به‌جای نشخوار فکری درباره موارد غیرقابل‌کنترل، بر «حل مسئله» و «زمان حال» تمرکز کنیم. روش‌هایی مانند تنفس عمیق، تمرین حواس پنجگانه (برای بازگشت به لحظه حال) و مدیریت سختگیرانه اخبار، از راهکارهای عملی ایشان برای حفظ روحیه در دوران بحران است.

زنگ خطر افسردگی در خانواده

بخش مهمی از مراجعات اخیر به مرکز بهداشت و درمان و مراکز بالینی، مربوط به اختلالات خلقی و به‌ویژه افسردگی است. رستمی با ابراز نگرانی از روند روبه‌رشد این اختلال، به نکته مهمی در روان‌شناسی کودک اشاره می‌کند: بسیاری از مشکلاتی که والدین برای آن به ما مراجعه می‌کنند، درواقع، ریشه در درگیری‌ها و چالش‌های حل‌نشده خودِ خانواده دارد. کودک، آینه تمام‌نمای فضای روانی خانه است و تا زمانی که ریشه‌ها اصلاح نشود، نشانه‌ها در رفتار کودک باقی خواهد ماند.

مثلث طلایی: ورزش، تغذیه و امید

سلامت روان بر بستری از سلامت جسم استوار است. ورزش منظم نه‌تنها با بهبود کیفیت خواب روحیه را جلا می‌دهد، بلکه حافظه را نیز تقویت می‌کند. ازسوی‌دیگر، تغذیه سالم و تأمین ریزمغذی‌هایی چون ویتامین‌های گروه ب، امگا ۳ و منیزیم عملکرد دستگاه عصبی را بهبود می‌بخشد و خلق‌وخوی پایدارتری ایجاد می‌کند، اما در کنار این‌ها، «امید» بزرگ‌ترین نیروی محرکه‌ای است که انسان را در برابر فروپاشی روانی محافظت می‌کند.

از تلخی سوگ تا شیرینی احیای زندگی

دنیای مشاور، دنیای تضادهاست. رستمی از تجربه تلخ مراجعه‌کننده‌ای می‌گوید که به‌دلیل ترسِ خانواده از برچسب روانی، از بستری شدن او جلوگیری شد و فرجامی تلخ یافت؛ اما در مقابل، بازگرداندن افرادی که در یک قدمی پایان زندگی بودند به چرخه امید، همان رضایت قلبی است که سختی‌های این حرفه را هموار می‌کند.

گپ‌وگفت

مردم درباره برنامه‌ها و مجموعه‌های نمایشی تلویزیون چه می‌گویند؟

تصویر اقتدار در رسانه میدان‌دار

یکی از راه‌های ارتباطی مخاطبان با شبکه‌های رادیویی و تلویزیونی، ارسال پیامک و تماس تلفنی با واحد (۱۶۲) امور ارتباط با مخاطبان رسانه ملی است و مردم از سراسر کشور می‌توانند نظرها، انتقادها و پیشنهادهایشان را درباره عملکرد شبکه‌ها، سریال‌ها و در کل برنامه‌های پخش‌شده اعلام کنند. با تعدادی از تماس‌گیرندگان گفت‌وگو کرده و ضمن جویا شدن نظر و پیشنهادهایشان در خصوص بخش مربوطه از نقدهایشان درباره برنامه‌های صداوسیما باخبر شده‌ایم که در ادامه می‌آید.

جعفر عظیمی، اهل هرمزگان، شغل آزاد

تذکر هوشمندانه مجری «گفت‌وگوی ویژه خبری»

جعفر عظیمی، بیننده هرمزگانی با شغل آزاد گفت: من در ایام جنگ پای تلویزیون بوده‌ام. برنامه «به‌وقت ایران» خیلی خوب است و درخواستم این است که این برنامه ادامه داشته باشد؛ چون تمام امید ما به همین تحلیل‌ها و پیگیری‌های عزیزان حاضر در برنامه است. به‌نظرم، این‌گونه برنامه‌ها در آگاه ساختن مردم، حتی درخصوص مسائل جزئی، بسیار مؤثر است.
وی همچنین گفت: من یکی از آن چندمیلیون نفری هستم که پای انقلابم، میهنم و آرمان‌هایم ایستادگی می‌کنم و از جان‌فدایان ایرانم. لطفاً به مسئولان بگویید از هیچ حقی نگذرند و اقتدار ما را در کل جهان ثابت کنند.
این مخاطب از سحر امامی در برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری تشکر ویژه کرد؛ چون به کارشناس برنامه تذکر داد از واژه «آقا» برای ترامپ استفاده نکند که تذکر بجایی بود.

سیدمرتضی چیت‌فروش، اهل تهران، کارمند

تشکر از «پدر امت» و «خط مقاومت»

سیدمرتضی چیت‌فروش، کارمند تهرانی، ابتدا به‌طور ویژه از برنامه «پدر امت» تشکر کرد، خصوصاً قسمتی که با حضور استاد سرشار اجرا شد و خواهان این بود که در برنامه‌های خاص از ایشان دعوت شود تا مطالبی را از رهبر معظم انقلاب، سیره و زندگی ایشان روایت کند.
چیت‌فروش همچنین از عوامل، کارگردان و تهیه‌کننده سریال «بیگانگان» تشکر کرد و گفت: این سریال بی‌نظیر بود و هم کارگردانی قوی و هم صحنه‌سازی و موسیقی متن خوبی داشت. چیت‌فروش همچنین از توقف پخش برنامه «خط مقاومت» گلایه کرد و خواستار اطلاع‌رسانی درباره زمان جدید پخش این برنامه شد.

میترا شفیعی، اهل شهرکرد، خانه‌دار

بازپخش بیشتر سخنان «رهبر شهید»

میترا شفیعی، بانوی خانه‌دار از شهرکرد، خواستار حضور سیاستمداران و به‌ویژه رئیس جمهور در رسانه ملی برای توضیح علل پذیرش آتش‌بس شد.
شفیعی ضمن تشکر از بازپخش سخنان «رهبر شهید» درباره تاریخچه تحریم‌ها، پیشنهاد داد صداوسیما از حجم آگهی‌های بازرگانی کم کند و در مقابل، مستندهایی درباره اعترافات فرماندهان امریکایی به حمله موشکی به مدرسه میناب و نظایر آن را در دستور کار قرار دهد.

جواد شریف‌زاده، اهل زنجان، اتش‌نشان

خسته نباشید به دلاوران وطن

جواد شریف‌زاده که خودش را آتش‌نشان اهل زنجان معرفی کرد، از سپاه عزیز و قهرمانان ارتش شجاع و ملت ایران تشکر کرد و گفت: ما مردمانی فداکاریم و به‌زودی امریکا جلو پای رزمندگان ما زانو می‌زند. زنده باد وطنم! جانم فدای ایران! وی از مجموعه تلویزیونی «سرو، سپید، سرخ» که در این ایام ساخته شده، تشکر ویژه کرد.

مهوش سلیمانی، اهل پرند، مربی

اشتیاق برای حضور در برنامه‌ها

مهوش سلیمانی، مخاطب اهل پرند، از صداوسیما درخواست کرد با تهیه گزارش‌های میدانی، علت گرانی اقلام اساسی، ازجمله تخم‌مرغ را در روزهای پس از جنگ بررسی کند. وی وضعیت معیشتی را دشوار توصیف کرد و خواستار ارائه راهکاری ازسوی مسئولان شد.
سلیمانی ضمن تشکر از شبکه آی‌فیلم بابت پخش سریال‌های مناسب، جویای شرایط حضور به‌عنوان تماشاگر در برنامه‌های «کاپیتان» و «۱۰۰۱» شد و از مسئولان شبکه خواست نحوه ثبت‌نام را اعلام کنند.

برگزیده‌ها

قاب ماندگارِ تولیدات برتر رسانه ملی

انعکاس صبر و پایداری ملت ایران

«برگزیده‌ها» با هدف کمک به ارتقای کیفیت برنامه‌ها و تحول در رسانه ملی، اقدام به انتخاب و معرفی تولیدات برتر حوزه‌های پیام کرده‌است؛ آثاری که در ارزیابی‌های کارشناسی توانسته‌اند معیارهای کیفیت و خلاقیت و انطباق با اهداف سند تحول رسانه را محقق سازند. روابط عمومی مرکز نظارت و ارزیابی، با معرفی تولیدات برتر شبکه‌های مختلف اهدافی چون بازنمایی جلوه‌های موفق عملکرد رسانه ملی و قدردانی از تلاش گروه‌های تولیدی را که هر یک، تصویری از تعهد اجتماعی، مردم‌گرایی و بالندگی فکری جامعه ایرانی را در قاب برنامه‌های خود ترسیم کرده‌اند، دنبال می‌کند.

۱

برنامه «برای وطن»
رادیو اقتصاد - ۲۰ فروردین ۱۴۰۵

این مستند کوتاه به شرح واقعه تلخ بمباران مدرسه شجره طیبه میناب از زبان سارا (دانش‌آموز بازمانده) و خاله یکی از شهدا پرداخته است. سارا از لحظه بمباران و ریزش سقف و دیدن پیکر تکه‌تکه‌شده پسردایی‌اش گفت و خاله شهید نیز یاد حضرت زینب(س) را مایه آرامش دل خود دانست. تبیین عمیق مفهوم «امریکا؛ شیطان بزرگ» و ثبت تاریخی جنایات استکبار، انعکاس صبر و پایداری ملت ایران و ارادت خالصانه آنان به خاندان عصمت و طهارت(ع) از نقاط قوت این برنامه بود.

۲

ویدئوی «افواج کنشگری مردم جهان عرب در جنگ رمضان»
کانال بله مرکز خوزستان - ۱۸ فروردین ۱۴۰۵

این ویدئو با روایتی نو و اثرگذار، بازتاب‌دهنده دیدگاه‌ها و اظهارنظرهای بلاگرهای عرب‌زبان از کشورهای مختلف منطقه بود که در آن حمایت خود را از ایران و محور مقاومت بیان می‌کردند. حضور مستقیم افراد مقابل دوربین و بیان صریح دیدگاه‌هایشان درباره ایران و جنگ تحمیلی امریکایی‌صهیونی و انتقال بی‌واسطه پیام به مخاطب، تقویت هم‌گرایی منطقه‌ای و تحکیم هویت اسلامی، ماهیت مردمی و جذابیت برای کاربران شبکه‌های اجتماعی، پیوند عاطفی و هویتی با بافت فرهنگی و زبانی مخاطبان منطقه، ارائه روایت‌های دست‌اول و بی‌واسطه در قالبی کوتاه و موجز از نقاط قوت این ویدئو بود.

۳

گزارش «پرچمی که همیشه بالاست»
بخش خبری ۱۴ شبکه خبر - ۱۲ فروردین ۱۴۰۵

در این گزارش، پرچم ایران که نماد هویت ملی و انسجام فرهنگی است، به رویدادهایی چون همه‌پرسی دوازدهم فروردین، میدان‌های ورزشی، آشوب‌های دی ۱۴۰۴، تجمعات جنگ رمضان و سوگ رهبر شهید پیوند زده شد. حضور همدلانه کشورهای دیگر با نماهایی از پرچم ایران و استفاده از موسیقی «ایران من» و سرود «الله الله» از دیگر محورهای گزارش بود.
انتخاب سوژه «پرچم» به‌عنوان نماد وحدت و میهن‌دوستی، روایت تصویری احساسی و تقویت‌کننده غرور ملی، ورودی جذاب و استفاده بجا از آرشیو، متن خوب و تدوین هنری و روایت منسجم و همراهی‌برانگیز از نقاط قوت این گزارش بود.

تجلیل از صبر و ایثار در سنگر خانواده

با هدف تکریم و پاسداشت خانواده‌های معظم شهدا، محسن صباغی، مدیر امور ایثارگران در سفر به استان هرمزگان با حضور در منزل شهید عباس فرزاد، با خانواده این شهید والامقام دیدار و گفت‌وگو کرد. در این دیدار، صباغی با تأکید بر نقش بی‌بدیل خانواده‌های شهدا در حفظ ارزش‌های انقلاب و انتقال فرهنگ ایثار و شهادت به نسل‌های آینده، صبر و استقامت خانواده شهید فرزاد را ستود و اظهار کرد: امنیت و آرامش امروز کشور مرهون فداکاری شهدا و همراهی خانواده‌های آنان است.

وی همچنین بر ضرورت تداوم ارتباط نزدیک مسئولان با خانواده‌های ایثارگران تأکید کرد و افزود: رسیدگی به مسائل و دغدغه‌های این عزیزان، وظیفه‌ای مهم و همیشگی است که باید با جدیت دنبال شود.

خانواده شهید عباس فرزاد نیز در این دیدار با بیان خاطراتی از اخلاق و روحیه فداکارانه این شهید، بر حفظ راه و آرمان‌های او تأکید کردند.

وما النصر الا من عند الله العزیز الحکیم

رسانه در میدان دیروز و امروز، در گفت‌وگو با ۲ جهادگر پیش‌کسوت صداوسیما

لیلا زهدی

شنیدن تجربیات پیش‌کسوتانی که هم در میدان نبرد سخت استخوان خرد کرده‌اند و هم در سنگر رسانه مویشان سپید شده، غنیمتی است بزرگ. دکتر مهدی یادگاری، متولد سال ۱۳۴۴، در زمره همکارانی است که با کوله‌باری از تجربه نبرد نظامی در سال ۱۳۷۳ از سپاه به صداوسیما منتقل شد. وی که بازنشسته سال ۱۳۹۹ سازمان و تهیه‌کننده باسابقه مستندهایی چون «عتبات عالیات» است، ۳۶ ماه سابقه جبهه و افتخار جانبازی در عملیات‌های بزرگی همچون خیبر، کربلا، والفجر ۴ و ۸ را در کارنامه دارد. در ادامه، روایت‌های این ایثارگر رسانه‌ای از دیروزِ دفاع و امروزِ نبرد شناختی آمده است.

برگ‌های دفتر خاطرات دکتر یادگاری سرشار از حماسه‌هایی است که با ایمان و توسل گره خورده است. او از شب‌های عملیات والفجر ۸ روایت می‌کند؛ زمانی که در محور «فاو-ام‌القصر» برای بازگرداندن پیکر مطهر سردار گودرزی، فرمانده گردان عمار، به عمق خاک دشمن نفوذ کرد. یادگاری از آن لحظات پرالتهاب چنین می‌گوید: زیر نور منورها، در چاله‌های خمپاره پناه می‌گرفتیم. در یکی از آن لحظات، دردی جانکاه در پهلویم پیچید که نفسم را بند آورد. در آن تنهایی، به حضرت زهرا(س) متوسل شدم و با عنایت ایشان، توانستم به راه ادامه دهم.

او در ادامه از لحظه‌ای می‌گوید که تا چند قدمی پیکر شهید و خاکریز دشمن پیش رفتند؛ اما ناگهان فریادِ همرزمش با کد «نخودها برنگردند، نخودها نیایند!» آن‌ها را متوقف کرد. بازگشت سریع آن‌ها، به لطف رصد با دوربین‌های مادون‌قرمز، مانع از اسارتشان توسط گشتی‌های عراقی شد. این تجربه به او آموخت که رصدِ دقیق، مرز میان پیروزی و شکست است؛ درسی که بعدها آن را به سنگر رسانه آورد.

یادگاری با مقایسه جنگ تحمیلی و نبردهای اخیر (۱۲ روزه و رمضان) معتقد است که ماهیت دشمنی‌ها دگرگون شده است. به‌نظر او، در دوران دفاع مقدس نبرد عمدتاً در بخش نظامی محدود بود؛ اما امروز «جنگ رسانه» و «عملیات نرم» محور اصلی است. او درباره عملکرد رسانه‌ای در مواجهه با تحریف‌های دشمن می‌گوید: دشمن با تمام توان برای تحریف واقعیت‌های جنگ پای‌کار آمده تا شکست‌های خود را پیروزی جلوه دهد و ما هم باید در بحث عملیات روانی و رسانه‌ای پرکار و مؤثر ظاهر شویم. یادگاری که مقالات تخصصی متعددی را در حوزه جنگ شناختی تدوین و برای نهادهای مسئول ارسال کرده، می‌گوید: برای پر کردن خلأهای این میدان، باید دوره‌های آموزشی ویژه‌ای برای جوانان برگزار شود تا قدرت رسانه در اقناع افکارعمومی به منصه ظهور بنشیند.

از منظر این پیش‌کسوت ایثارگر، شهادت رهبر معظم انقلاب نه‌تنها باعث فروپاشی مقاومت نشد، بلکه به‌مثابه یک «معجزه الهی»، وحدت ملت را حول محور ولایت مستحکم‌تر کرد. او حضور مستمر مردم در میدان‌ها را پاسخی قاطع به محاسبات غلط دشمن می‌داند و می‌گوید: اگر این شهادت نبود، شاید تجمعات بعداز چند شب فروکش می‌کرد؛ اما خون رهبر شهیدمان معجزه‌ای کرد که مردم هر شب پرشورتر از قبل به میدان بیایند. وی انتخاب رهبر سوم را شایسته‌ترین گزینه برای مأیوس کردن بدخواهان برمی‌شمرد و پیشنهاد کاربردی‌اش برای این روزها، خروج کارشناسان از استودیوها و حضور در میان مردم در میدان‌های شهر است تا به‌صورت چهره‌به‌چهره، شیوه‌های دشمن در «شایعه‌سازی» و «دگرگونی افکار عمومی» را برای جامعه تبیین کنند.

بخش پایانی روایت این همکار پیش‌کسوت، درس‌نامه‌ای از اخلاق جهادی است. او در توصیه‌ای به جوانان و فعالان رسانه‌ای، بر «تکلیف‌گرایی» به‌جای «نتیجه‌گرایی مادی» تأکید می‌کند: ما در زمان جنگ، هیچ‌گاه به مادیات و اینکه در آینده چه جایگاهی خواهیم داشت، نگاه نکردیم. نگاه ما فقط معطوف به حفظ اسلام و آبروی این مملکت بود.

او با استناد به کلام امیرالمؤمنین (ع) یادآور می‌شود که انسان باید تمام تلاش خود را به کار گیرد؛ اما درنهایت، نتیجه را به تدبیر خداوند بسپارد: اگر برای مادیات کار کنید، به جایی نخواهید رسید؛ اما اگر به حکم وظیفه وسط میدان باشید، خداوند بهترین‌ها را برایتان رقم خواهد زد.

روایت ۴۰ سال مجاهدت از «آینده‌سازان» تا صیانت از نظام

مسیر زندگی رضا محمدیان قمی، آینه‌ای از تاریخ اجرایی و جهادی رسانه ملی است. او که متولد سال ۱۳۳۹ است و از سال ۱۳۶۱ با نویسندگی در برنامه «آینده‌سازان» گام به دنیای رسانه نهاد، طی چهار دهه فعالیت، مناصب گوناگونی، ازجمله تهیه‌کنندگی، مدیریت پخش شبکه‌های جام‌جم و شبکه چهار سیما تا مسئولیت‌های حساس در نظارت و ارزیابی سیمای استان‌ها را تجربه کرده است. محمدیان قمی که دانش‌آموخته فیلم‌برداری و نورپردازی از دانشکده صداوسیماست، در کنار تخصص رسانه‌ای، پیشینه‌ای قابل‌تأمل و گسترده از حضور در جبهه‌های نبرد حق علیه باطل دارد؛ از کوه‌های سر به فلک کشیده سردشت تا ارتفاعات شاخ شمیران.

خاطرات رزمندگی محمدیان قمی با آغاز جنگ در شهریور سال ۱۳۵۹ گره خورده است. او از نخستین روزها عازم شمال غرب در حاشیه شهر سردشت در آذربایجان غربی شد تا با اشراف بر ارتفاعات راهبردی «کله‌قندی» سردشت، امنیت را در برابر ضدانقلاب تأمین کند. او از شب ۲۳ دی‌ماه آن سال یاد می‌کند؛ شبی که ۴۵ رزمنده در میان برف و سرما، در برابر هجوم ۲۵۰ نفر از نیروهای ضدانقلاب جانانه ایستادگی کردند و دشمن را به عقب‌نشینی واداشتند. روحیه خلاق او حتی در دشوارترین وضع عملیاتی در سال ۱۳۶۷ و در ارتفاعات شاخ شمیران نیز تجلی یافت. محمدیان با استفاده از پلیت‌های سنگرهای تصرف‌شده عراقی و شیلنگ‌های پراکنده در دره، حمامی صحرایی با آب سرد کوهستان بنا کرد؛ ابتکاری که تحسین و دعای خیر فرمانده‌گردان و رزمندگان را به همراه داشت و نشان داد که خون «توانستن» در رگ‌های او جریان دارد.

در عرصه رسانه، محمدیان قمی با پرهیز از «نداریم، نمی‌خواهم، نمی‌کنم و نمی‌توانم»، منشأ تحولات بزرگی شد. دوران مسئولیت او در مرکز فارس در اواسط دهه هفتاد، به‌اذعان همکاران، شکوفاترین سال‌های فعالیت آن مرکز بود. او با همین روحیه، مدیریت پخش شبکه جام‌جم (اروپا و آمریکا) و بعدها شبکه چهار را بر عهده گرفت. رفع مشکلات فنی صدا و بهبود گرافیک شبکه چهار در کنار ارتقای وضعیت شغلی همکاران حق‌الزحمه، ازجمله یادگارهای دوران مدیریت اوست. او همچنین در نقشی کلیدی، مسئولیت تطبیق طرح‌های سیما را بر عهده داشت تا اطمینان حاصل شود که تولیدات رسانه‌ای با اهداف و اولویت‌های نظام همسو هستند.

محمدیان قمی با نگاهی ریشه‌دار به تاریخ ایران، از امیرکبیر تا انقلاب اسلامی، معتقد است که حرکت‌های اصلاحی و آزادیخواهانه مردم ایران تحت زعامت ولایت‌فقیه به اوج شکوفایی رسیده است. او شهادت رهبر معظم انقلاب، امام خامنه‌ای(ره) را بخشی از هزینه‌های سنگین، اما ضروری برای رسیدن به قله‌های عزت می‌داند و بر این باور است که این واقعه، بیداری ملت‌ها و اتحاد جبهه مقاومت را دوچندان کرده است. او معتقد است مسیر دستیابی به قله که توسط امام شهید هموار شد، امروز با صلابت ادامه دارد.

این پیش‌کسوت رسانه، انتقال زعامت به حضرت آیت‌الله سیدمجتبی خامنه‌ای را استمرار مسیر «صالح بعدِ صالح» و «صادق بعدِ صادق» توصیف می‌کند. او تأکید دارد که این انتقال قدرت در چارچوب قانون اساسی، نشان‌دهنده ثبات و پختگی نظام اسلامی است. ازنظر محمدیان قمی، ملت قهرمان ایران باتکیه‌بر مکتب عاشورا و فرهنگ انتظار، بدون وقفه در مسیر تعالی گام برمی‌دارند. او یقین دارد که این انقلاب با رهبری مقتدرانه و ایمان راسخ مردم به وعده‌های الهی، درنهایت، به پرچم پرافتخار منجی عالم بشریت، حضرت صاحب‌الزمان(عج)، ملحق خواهد شد و پیروزی نهایی بر مستکبران و صهیونیست‌ها رقم خواهد خورد.

او در پایان، باتکیه‌بر تجربه ۴۰ ساله خود، پیامی کوتاه، ولی عمیق برای نسل جدید رسانه دارد: با فراگیری تخصص‌های گوناگون، همراه با امید و نشاط در سازمان تلاش کنید، چراکه توفیق درگرو همت و تخصص شماست.

جام‌جم، روایت‌ها و تجربه‌ها

گفت‌وگو با فریده دریامج، بازیگر پیش‌کسوت تئاتر، تلویزیون و رادیو

عشق به بازیگری هنوز در رگ‌هایم جاری است

مریم کریمی- فریده دریامج از بازیگران پرکار دهه‌های شصت و هفتاد که در سریال‌های ماندگار تلویزیون نقش‌آفرینی کرده، در چند سال اخیر با حضور در سریال‌های «سوجان» ساخته حسین تبریزی و «دونیمه ماه» به کارگردانی احمد معظمی دوباره به این عرصه بازگشته است. در گفت‌وگویی صمیمی با فریده دریامج، بازیگر پیش‌کسوت از کارهای تازه‌اش، فعالیت در رادیو نمایش، دغدغه‌های هنری‌اش و نگاهی که به نسل امروز دارد، پرسیدیم. او با همان لحن آرام و صمیمی همیشگی‌اش از سال‌ها تجربه و عشق به بازیگری گفت.

خانم دریامج، این اواخر مخاطبان شما را بیشتر در قاب تصویر می‌بینند. کمی از حضورتان در آثار جدید و کارهایی که این روزها مشغولش هستید برایمان بگویید.

بله، خوشبختانه مجموعه‌های «سوجان» و «گذر رنج‌ها» از شبکه آی‌فیلم بازپخش شد و سریال «دونیمه ماه» کار احمد معظمی نیز روی آنتن شبکه سه رفت. در این کار نقش خانمی مسن را دارم که دختر داستان به او پناه می‌آورد و از او اتاقی اجاره می‌کند. البته نقش خیلی بلند و پر دیالوگی نیست؛ اما تأثیرگذار است و به نظر خودم از آن نقش‌هایی است که گرمی و مهربانی را منتقل می‌کند. من همیشه سعی کرده‌ام در انتخاب نقش‌هایم به جنبه انسانی و تأثیر عاطفی شخصیت توجه کنم، و تأکید دارم که حتی اگر کوتاه باشد، باید در ذهن مخاطب بماند.

آیا در رادیو نمایش همچنان فعالیت دارید؟

در رادیو نمایش هم کم‌وبیش فعال هستم؛ اما نه مثل گذشته. مدتی در بخش نمایشی یکی از برنامه‌های رادیو سلامت همکاری می‌کردم که به‌تازگی ساختارش تغییر کرده و دیگر در آن برنامه حضور ندارم. الان کار نمایش‌های رادیویی خیلی کمتر شده است، نه فقط برای من، بلکه برای همه. زمانی در رادیو نمایش، کارهای نمایشی به‌صورت مرتب تولید می‌شد و ما دائم در حال تمرین و ضبط بودیم؛ اما امروز به دلایل مختلف، ازجمله شرایط اقتصادی و روند تغییرات رسانه‌ای، این فعالیت‌ها محدودتر شده است. بااین‌حال رادیو برای من همیشه خانه دوم بوده است و هنوز هم هر وقت فرصتی پیش بیاید، با عشق در این فضا کار می‌کنم.

اوقات فراغتتان را چطور می‌گذرانید؟

این روزها فرصت بیشتری برای کارهای شخصی و علایق خودم دارم. خیلی دوست دارم تئاتر ببینم، چون تماشای اجرای زنده همیشه الهام‌بخش است. مطالعه بخش دیگری از زندگی من است؛ کتاب، نمایشنامه، یا حتی شعر. تلویزیون هم تماشا می‌کنم.

فرزندان شما حالا بزرگ شده‌اند. این تغییر در زندگی خانوادگی چقدر روی برنامه‌ریزی روزمره‌تان تأثیر گذاشته است؟

بله. سه پسر دارم که هر سه ازدواج کرده‌اند و سر زندگی خودشان هستند. من و همسرم حالا خیلی تنهاتر شده‌ایم. البته رفت‌وآمد داریم و مدام همدیگر را می‌بینیم؛ اما مثل گذشته نیست که خانه همیشه پر از سروصدا و رفت‌وآمد بچه‌ها باشد. این قانون طبیعت است، فرزندان باید بروند و زندگی خودشان را بسازند. شاید از نظر ظاهری تنهاتر شده‌ایم؛ اما از نظر احساسی ارتباطمان زیاد است.

اهل سفر هستید؟ به‌ویژه گفتید در حال حاضر در شمال کشور هستید؟

بله. اتفاقاً همین حالا که با شما صحبت می‌کنم در گیلان هستیم. تازه از بازار محلی برمی‌گردیم و هوا واقعاً بهاری و دل‌انگیز است. بچه‌های من هر سه در رشت زندگی می‌کنند و ما هرسال چند بار می‌آییم پیششان. این سفرها خیلی روحیه‌ام را تازه می‌کند. دیدن طبیعت، حرف‌زدن با مردم، واقعاً مردم ما خیلی حق‌شناس هستند، برایم لذت‌بخش و همه‌اش برایم مثل شارژ دوباره زندگی است. به نظرم اگر بتوانیم حتی سفرهای کوتاه و کم‌هزینه داشته باشیم، حالمان واقعاً بهتر می‌شود.

در میان نقش‌هایی که تا امروز ایفا کرده‌اید، کدام یک برایتان از نظر احساسی یا فنی چالشی‌تر و ماندگارتر بوده است؟

اگر بخواهم صادقانه بگویم، چند نقش خیلی در خاطرم مانده است. یکی از آنها مربوط به سریالی بود به نام «فقط به خاطر تو» که فکر می‌کنم سال ۱۳۸۲ یا ۱۳۸۳ تولید شد و برای ماه رمضان روی آنتن رفت. نقش زنی را بازی می‌کردم که کارگاه خیاطی داشت و به خانم‌های بی‌سرپرست کمک می‌کرد تا شغلی پیدا کنند. نقشی بود سرشار از حس انسان‌دوستی و تأثیر عاطفی. خیلی از مردم هنوز هم آن مجموعه را به‌خاطر دارند. کار دیگری هم بود به نام «قدم خیر» کار مسعود فرزنده که در آن نقش زنی گیلانی را بازی می‌کردم. دیالوگ‌هایم به زبان گیلکی بود و زیرنویس فارسی داشت. این فیلم در چند جشنواره شرکت کرد، ازجمله جشنواره کودک‌ونوجوان اصفهان که در آنجا جایزه هم گرفت. بازی در نقش‌های بومی همیشه برایم جذاب بوده است، چون بخشی از فرهنگ و زبان سرزمین ما را زنده می‌کند. به‌تازگی هم سریالی دارم با عنوان «سرخدار» به کارگردانی مسعود فرخنده که درباره قاچاق چوب است. تصویربرداری این سریال در جنگل‌های شمال انجام شده و فضای دیدنی و متفاوتی دارد و به‌زودی پخش خواهد شد و امیدوارم مردم دوستش داشته باشند.

چندین دهه است که در عرصه‌های مختلف هنر فعال هستید. رمز این تداوم و باانرژی بودن چیست؟

واقعیتش این است که عشق به کار، بزرگ‌ترین انگیزه من است. اگر عشق نباشد، هیچ‌چیز معنا ندارد. در تمام این سال‌ها، حتی زمانی که کار کم شده یا شرایط سخت بوده است، سعی کرده‌ام با امید و احترام به حرفه‌ام ادامه بدهم. به‌هرحال در سال‌های اخیر، فرصت کار برای بازیگران کمتر شده است. این فقط شامل من نمی‌شود، بلکه خیلی از همکاران باسابقه و حتی تازه‌کارها دچار رکود شده‌اند. متأسفانه بسیاری از بازیگران خوب ما خانه‌نشین شده‌اند. بااین‌حال من فکر می‌کنم باید امید داشت، چون هنر همیشه راه خود را پیدا می‌کند. ما اگر عشق و صداقت داشته باشیم، حتی در کم‌کاری هم می‌توانیم مؤثر بمانیم.

به‌عنوان هنرمندی که تجربیات زیادی در سینما، تلویزیون، تئاتر و رادیو دارید، جایگاه پیش‌کسوتان را در ساختار هنری امروز کشور چگونه می‌بینید؟

متأسفانه دیگر مثل گذشته نیست. زمانی احترام به بزرگان هنر و استفاده از تجربه آن‌ها بخشی از فرهنگ ما بود. کارگردان‌ها و تهیه‌کننده‌ها می‌دانستند حضور یک بازیگر باتجربه می‌تواند به کارشان روح و عمق دهد. نسل جوان کمتر به تجربه ما رجوع می‌کند. شاید گمان می‌کنند تجربه گذشته دیگر کاربردی ندارد، درحالی‌که تداوم هر هنری بدون آموختن از گذشته ممکن نیست. در همه جای دنیا، بازیگران پیش‌کسوت به‌عنوان الگو و سرمایه فرهنگی شناخته می‌شوند، امیدوارم در کشور ما هم چنین نگاهی تقویت شود.

و در پایان، اگر بخواهید پیامی برای نسل جوان بازیگران بفرستید، چه می‌گویید؟

می‌گویم اگر واقعاً عاشق این کار هستید، آن را جدی بگیرید. بازیگری فقط دیده‌شدن نیست، بلکه دانستن، احساس و تربیت درونی می‌خواهد. مطالعه کنید، تئاتر ببینید، تمرین کنید و از تجربه‌های قدیمی‌ترها استفاده کنید. در این حرفه فرازونشیب زیاد است؛ اما مهم این است که در هر شرایطی اصالت خودتان را حفظ کنید. من هنوز هم وقتی برای یک نقش روبه‌روی دوربین می‌روم، همان شوق سال اول را دارم، چون باور دارم هر پلان می‌تواند برای تماشاگر معنا داشته باشد.